

«КУЛЬТУРНА-ДЕРЖАВА»
Громадська організація

Чуриков Ю.І.
04071, м. Київ, вул. Верхній вал, 62, к.18
+380-098-043-57-52
E-mail: y_churikoff@ukr.net
код ЄДРПОУ 44952541

Тиж Ю.О.
Сертифікат на проектні роботи
Серія АА № 004182 виданий 21.12.2018 р.
www.kyiv-heritage.com
www.kyiv-heritage-guide.com
www.kyiv-landuse.com

... Что лучше - быть п@....м у клоунов,
или клоуном у п@....в?
- Оба!
- Что оба?
- Оба хуже!"

Україна: ВИЗВОЛЕННЯ

Дайджест. Том 2

Книга 7. Статті та новини, № 1.201-1.400

Київ - 2025

1. АНОТАЦІЯ

1. Дайджест (преса)

Дайджест (англ. *digest* — стислий виклад, резюме) — інформаційний продукт (видання, стаття, **підбірка**), що містить виклад творів у вигляді витягів з оригіналу чи у формі його вільного перекладу або добірку у повному чи скороченому вигляді найцікавіших творів, вибраних з інших видань.

Як правило, до такого передруку систематично вдаються провінційні друковані газети, які мають слабку кореспондентську мережу і відчують брак інформації й поповнюють її недостачу за рахунок столичних видань. Наявність великої кількості дайджестів — ознака низького фахового рівня видання. Свідченням журналістської майстерності є наявність у газеті чи журналі значної кількості ексклюзивних матеріалів, тобто таких, що виготовлені саме для цього видання його кореспондентами та оглядачами.

Але навіть авторитетні газети з глибокими традиціями сьогодні не обходяться без передруків найбільш цікавих матеріалів з інших видань, вміщуючи їх у рубриках «Наші передруки», «Дайджест» тощо. Для читачів такі рубрики цікаві, оскільки в них часто із скороченням малоістотних частин уміщуються сенсаційні, непересічні твори та праці, які збагачують читача новими знаннями, несподіваними інтерпретаціями фактів.

Первісно дайджестами називалися адаптовані для масового читання твори світової класики. Великі за обсягом романи стискувалися до розміру брошури, що потребувала невеликого часу для ознайомлення й дешево коштувала. За допомогою такого видання можна було за півгодини «пройти» «Сагу про Форсайтів» Д. Голсуорсі чи «Війну і мир» Л. Толстого. Зрозуміло, що такі дайджести могли дати тільки псевдознання і аж ніяк не знайомили читачів ні з реальною філософською концепцією, ні з образним світом творів. Тим паче, що будь-який переказ обов'язково містить у собі елементи вибіркості, а, отже, й інтерпретації.

2. Моніторинг ЗМІ

Підготовка дайджестів публікацій є однією з найбільш поширених послуг у галузі **професійного моніторингу** засобів масової інформації. Її зміст полягає у створенні **добірки найважливіших матеріалів за визначеною тематикою та за визначений період**. Такий інформаційний продукт надає змогу відслідковувати головні новини у певному напрямку, отримувати експертні оцінки та прогнози розвитку галузі, відстежувати діяльність конкурентів тощо. **Перевагою цього виду отримання даних є відсутність «інформаційного шуму».**

2. ПЕРЕДМОВА

ОБЛАВА НА НАБУ И САП. ПРЕЗИДЕНТ ЗЕЛЕНСКИЙ ЗА ШАГ ДО АВТОРИТАРИЗМА

ZN,UA

ЕКСКЛЮЗИВ

22 июля, 2025, 20:27

Поделись

© Офис президента

Автор

Инна Ведерникова

Редактор отдела внутренней политики ZN.UA

2025-10-21

Ведерникова

"Ответка" "Бабель" 🤔 Велика справа — відпустка: є час читати колег). Видання «Бабель» опублікувало власні стандарти. Загалом — розумні: факти, логіка, етика, жодних емоцій.

Але один пункт зачепив, бо висвітив принципово різне розуміння самої основи журналістських стандартів.

Тому варто процитувати (тим більше, що наведений колегами для розбору тезис про авторитаризм — мій, а політичний тренд — більш ніж актуальний):

«...31. Існує сутнісна різниця між фактом, висновком та точкою зору.

- (1) **Факт** — це те, що можна перевірити (підтвердити чи спростувати).
- (2) **Висновок** — це твердження, яке спирається на факти, логіку та статистику.
- (3) **Точка зору** — це суб'єктивне твердження, яке неможливо підтвердити або спростувати.

«Президент підпорядкував САП Генпрокуратурі» та «незалежність САП є умовою євроінтеграції» — це факти. Їх можна перевірити за офіційними документами.

«Президент ризикнув європейською інтеграцією» — це логічний висновок з цих двох фактів. Логічно вжити саме слово «ризикнув», тому що євроінтеграція — це узгодження законодавства, її умови можуть змінюватись.

«Президент розгорнув країну в авторитаризм та зіграв на руку ворогу» — це точка зору. Її неможливо підтвердити чи спростувати на підставі наведених фактів — із трьох причин.

- (1) По-перше, підпорядкування САП Генпрокуратурі саме по собі не є ознакою авторитаризму.
- (2) По-друге, «все, що не євроінтеграція, те авторитаризм» — це хибна дихотомія: Україна може бути демократичною і без ЄС.
- (3) По-третє, в цій ситуації неможливо оцінити, що грає на руку ворогу (авторитаризм може грати ворогу на руку, а може й не грати; демократія — так само)».

На папері — ідеально, правда?

У реальності — пастка.

Тому що світ не статичний, а політика — не набір документів.

У живій країні все складніше.

У живій країні є **політичний контекст**.

Що це таке?

— Це коли, спостерігаючи за тим, що відбувається з інституціями, гілками влади, суспільством тощо, ти розумієш **причини** й улавлюєш **наслідки**.

Тобто **аналізуєш факти й події, оцінюючи те, що відбувається.**

А якщо ти робиш це багато років

— ти носій тієї самої інституційної пам'яті, яку ми хочемо бачити в державних інституціях і яка забезпечує спадковість політик.

Таким чином,

— розуміння політичного контексту допомагає правильно складати пазли, щоб окремий епізод подій був вписаний у загальну картину.

Тоді

— політичний контекст може пояснити читачу, — чому одні й ті самі політичні кроки призводять до різних результатів у різних країнах або в різний час.

— Чому, наприклад, у тій самій Польщі ліквідація Антикорупційного бюро, про яку нещодавно оголосили, не матиме таких наслідків, як в Україні.

Тому якщо дивитися на історію з НАБУ і САП, виходячи з політичного контексту, вона виглядає, м'яко кажучи, інакше, ніж у 31 пункті стандартів «Бабея».

Тобто

1) — ми маємо справу не з одиничним «технічним рішенням» урізання повноважень двох інституцій, а з ланкою в ланцюгу кроків, що розмивають незалежність усієї антикорупційної системи, яка вже наростила м'язи й дотяглася до ядра влади (навіть маючи серйозні законодавчі перепони): обшуки й арешти детективів, тиск на НАБУ і САП, контроль кадрових процедур, публічні атаки на керівників.

І все це на тлі

2) — жорсткої концентрації влади в руках президента в умовах воєнного стану, абсолютної несуб'єктності уряду й парламенту, посилення впливу спецслужб, що перетворилися на селективно застосовуваний політичний та економічний інструмент Банкової, розпад нереформованої правоохоронної системи, відсутності справедливого суду.

І це — політичний тренд.

І завдання журналіста — побачити тренд, а не лише пункт у документі.

Без контексту все виглядає безпечним.

— Звісно ж, у законопроекті, який парламент безмовно проголосував за командою Банкової, немає слів «авторитаризм», «контроль» чи «залежність».

Але чи означало це, що все гаразд?

Адже саме так і працює політична ерозія:

— поступово, без гучних формулювань, через зміну процедур і підпорядкувань.

Якщо ми не будемо називати речі своїми іменами, посиляючись на «нейтральність», то просто станемо частиною процесу, який описуємо.

А суспільство, не отримавши пояснення, сприйматиме такі рішення як норму.

А потім дивуватиметься,

— «звідки взявся авторитаризм?».

Але у нашому випадку медіа й громадські активісти дали суспільству пояснення, і ми отримали «картонний протест», який змусив президента зробити крок назад.

Так працюють причини й наслідки — навіть на короткій часовій дистанції.

Тобто контекст — теж факт.

Контекст перевіряється так само, як документ.

Його видно в повторюваності дій, зміні процедур, реакції інституцій, у тому, хто мовчить, а хто діє.

Якщо ми боїмося назвати тренд авторитарним, поки його не зареєстрували офіційно, ми не захищаємо стандарти — ми підміняємо їх формальністю.

Факт без контексту — це не інформація. Це відмова від сенсу та інформування.

3. ВСТУП

А. Авторитаризм

— это политический режим, при котором централизованная, несменяемая власть одного лица или группы (например, партии) сосредоточена в своих руках, при этом сохраняются отдельные экономические и гражданские свободы. В таком режиме оппозиция подавляется или не имеет возможности существенно влиять на политику, а граждане не могут влиять на смену власти через выборы. Основное отличие от тоталитаризма заключается в том, что авторитаризм не стремится контролировать все сферы жизни граждан, оставляя большую часть частной жизни без вмешательства государства.

1. Ключевые характеристики авторитаризма

- (1) **Централизация власти:** Вся или большая часть власти сосредоточена в руках одного лидера или узкой группы лиц.
- (2) **Подавление оппозиции:** Несистемная оппозиция полностью подавляется, а легальная оппозиция лишена возможности существенно влиять на политику.
- (3) **Сохранение свобод:** Отдельные экономические, гражданские и духовные свободы могут сохраняться, но под контролем государства.
- (4) **Отсутствие реального контроля:** Население не имеет возможности контролировать процесс принятия и исполнения политических решений.
- (5) **Невозможность смены власти через выборы:** Сменить авторитарного лидера в результате выборов практически невозможно.

2. Отличия от тоталитаризма

- (1) **Сфера контроля:** Тоталитаризм стремится к полному контролю над всеми аспектами жизни граждан, в то время как авторитаризм фокусируется на политической сфере и может не вмешиваться в частную жизнь.
- (2) **Идеология:** Тоталитарный режим требует идеологической однородности и мобилизует население вокруг государственной идеологии, тогда как в условиях авторитаризма идеология может отсутствовать или быть второстепенной, и чем аполитичнее население, тем лучше.
- (3) **Цель:** Тоталитаризм часто связан с построением утопического государства, тогда как авторитаризм в основном направлен на решение текущих задач и поддержание стабильности.

Б. Тоталитаризм

— это политический режим, при котором государство осуществляет абсолютный, полный (тотальный) контроль над всеми аспектами жизни общества и каждого человека. Он характеризуется наличием одной правящей партии, единой государственной идеологии, монополией на информацию и экономику, а также использованием идеологического террора и репрессий для подавления любого сопротивления.

1. Ключевые признаки тоталитаризма

- (1) **Однопартийная система:** Существует только одна массовая партия, слитая с государственным аппаратом, которая обладает монопольным правом на политическую деятельность.
- (2) **Государственная идеология:** Разработана и навязывается единая идеология, которая объявляется абсолютной истиной. Любое несогласие с ней считается преступлением.
- (3) **Монополия на информацию:** Государство контролирует все средства массовой информации (печать, радио, телевидение), а также образовательные и культурные программы, создавая монополию на распространение «официальной» информации.
- (4) **Государственный контроль над экономикой:** Государство полностью контролирует экономическую и профессиональную деятельность, подчиняя её своим идеологическим целям.
- (5) **Идеологический террор и репрессии:** Используется как массовый террор и репрессии, так и идеологический террор для борьбы с любыми инакомыслящими и «врагами народа». Репрессии могут быть направлены не только на политических оппонентов, но и на тех, кто нарушает экономические или профессиональные нормы, которые превращаются в идеологические проступки.
- (6) **Культ личности:** Часто наблюдается культ личности вождя или правителя, который является воплощением идей партии.
- (7) **Мобилизация населения:** Регулярная мобилизация населения для достижения великих целей, которые ставит перед собой государство.

2. Отличие от авторитаризма

В отличие от авторитаризма, который стремится контролировать в основном публичное пространство и политическую сферу, тоталитарный режим пытается полностью подчинить себе и частную жизнь граждан, а также их мысли.

ДАЙДЖЕСТ

«План перемоги» Зеленського: п'ять кроків у фарс

2025-10-26

Владислав *Смірнов*

16 жовтня 2024 року Володимир Зеленський вийшов до трибуни Верховної Ради з документом, який мав стати дорожньою картою визволення — «Планом перемоги».

Він обіцяв, що якщо цей план почати виконувати негайно, війну буде завершено не пізніше наступного року.

П'ять пунктів, три таємні додатки, гучні заяви:

1. негайне запрошення України до НАТО;
2. зняття обмежень на удари по території Росії;
3. створення на українській землі «неядерного пакету стримування»;
4. залучення трильйонних інвестицій у надра країни;
5. після перемоги — роль України як гаранта європейської безпеки.

Зал аплодував, світові медіа цитували слово «Victory». Минув рік. Закінчується жовтень 2025-го. Жоден із пунктів не втілено в заявленій формі.

Ні перемоги, ні нових гарантій, ні «тектонічного зсуву». Залишився лише ефектний піар-продукт, який розсипається при будь-якій спробі реальності.

Я пройдуся по пунктам аби нічого не пропустити:

1. Геополітичний міраж: НАТО, яке знову не настало

Перший пункт плану звучав як геополітична революція — «негайне запрошення України до НАТО».

Зеленський пояснював: це стане доказом неминучої поразки Путіна та запустить нову архітектуру безпеки в Європі.

Та вже через 24 години після презентації в Києві Олаф Шольц заявив:

«Жодного запрошення до НАТО під час війни не буде. Наш пріоритет — уникнути прямого зіткнення НАТО і Росії».

Позицію Берліна підтримали Париж і Рим. Вашингтон промовив ще акуратніше:

«Україна стане членом НАТО, коли всі союзники погодяться і будуть виконані умови».

Інакше кажучи, ніколи під час війни. Формула залишилася та сама, що і в 2022-му: обіцянка без дати.

Рік потому жодного «політичного запрошення» немає. Україна залишається на порозі Альянсу, який робить вигляд, що тримати двері відчиненими — це вже дружній жест.

Перший пункт плану вмер у момент народження. Зеленський обіцяв революцію в системі безпеки Європи — отримав протокольну паузу.

2. Військові фантазії: удари без обмежень, яких не дозволили

Другий пункт — серце плану. Україна мала отримати «повну свободу використання західної зброї по території агресора». Партнери мали зняти табу на удари в глиб Росії, надати ракету за ракету, літак за літак.

Але на практиці цей пункт розбився об страх європейських кабінетів.

Німеччина відмовила в Taurus. Формулювання канцлера:

«Передача цих ракет неправильна і залишиться такою».

США пішли ще далі. У жовтні 2025 після візиту Зеленського до Вашингтона питання Tomahawk було закрито остаточно. Не безкоштовно і не за гроші. Держдепартамент заявив:

«Tomahawk не передаються країнам, які перебувають у стані активного військового конфлікту».

Це означає пряме фіаско другого пункту. Замість «ударів без обмежень» маємо реальність, де Україна воює своїми дронами, старими радянськими ракетами і творчим інженерним партизанством.

Союзники вдають, що не бачать ні ударів у Белгороді, ні палаючих нафтових складів у Курській області. Вони мовчки насолоджуються ефектом, але не беруть на себе жодної відповідальності.

Другий пункт «плану перемоги» виконано не завдяки, а всупереч союзникам. Ми воюємо в односторонньому форматі, під парасолькою дозволів «де-факто», але не «де-юре».

Риторика «повної свободи удару» зникла з офіційних промов. У Банковій тепер воліють говорити про «стратегічну гнучкість». У перекладі з дипломатичної мови це означає: нам дозволили рівно стільки, щоб ми не виграли.

3. Пакет стримування: таємниця без сили

Третій пункт «плану» був обгорнутий аурую секретності. Президент говорив про «комплексний неядерний стратегічний пакет стримування», який мав розміститися на українській території. Він мав стати «сигналом для Росії, що вторгнення більше неможливе».

У секретних додатках, які отримали лідери G7, йшлося про розміщення елементів спостереження, нових типів озброєнь, а також про запит на Tomahawk.

Та витік інформації у західну пресу поставив крапку: Вашингтон публічно дистанціювався від цієї частини плану.

Американські дипломати описали його як «список побажань на одну війну вперед». Жодних домовленостей про розміщення зброї на українській території не було. Єдине, що справді працює в рамках стримування — це системи ППО, які вже поставлені раніше (SAMP/T, Patriot, NASAMS). Але це оборонна техніка, не елемент нової архітектури безпеки.

Після того, як США у 2025 відмовили Україні в Tomahawk навіть за гроші, цей пункт де-факто помер. Жодного «неядерного щита» не існує. Є обіцянки, які тепер цитують у підручниках із політичного PR як зразок гіперболізму.

Пункт три залишив по собі не «пакет стримування», а пакет розчарування. Навіть у рівнянні міжнародних символів він перетворився на арифметику нульових результатів.

4. Економічна утопія: трильйони без гарантій

Четвертий пункт «Плану перемоги» мав стати економічним проривом.

Зеленський обіцяв, що Україна перетвориться на магніт для західних інвестицій, адже «в її надрах зосереджені трильйони доларів урану, літію, титану й графіту».

Він говорив:

«Росія розв'язала війну, щоб забрати наші ресурси. Ми зробимо так, щоб ці ресурси працювали на перемогу».

У Вашингтоні спочатку аплодували — особливо на тлі бажання США зменшити залежність від китайського літію. Проте дуже швидко «інвестиційний прорив» уперся в головну проблему плану — відсутність безпеки.

Американці запропонували рамкову угоду, але без юридичних гарантій. Київ відмовився підписувати документ, який віддавав стратегічні родовища під контроль консорціумів без політичних зобов'язань із боку США.

Зеленський сказав тоді:

«Ми не продамо безпеку навіть за трильйони доларів».

Це звучало красиво — та практично означало глухий кут. Інвестиції не підуть туди, де немає чітких правил і стабільності.

У березні 2025 року нова американська адміністрація остаточно «поставила на паузу» будь-які конкретні домовленості. Дональд Трамп у властивій йому манері кинув:

«Україна хоче грошей, але не хоче ризику. Бізнес так не працює».

Після цього ідея «плану інвестицій» фактично розчинилася.

Восени 2025 року залишилась лише меморандумна угода: сторони домовилися «вивчати потенціал співпраці у сфері критичних матеріалів». Без сум, без цифр, без строків.

Тож «трильйони доларів» виявилися метафорою, не економікою.

Західні партнери не вкладуться у країну, яка все ще під обстрілами.

Четвертий пункт плану став символом ілюзії: геологічне багатство не замінює політичну довіру.

5. Післявоєнна химера: гарант безпеки, якого немає

П'ятий пункт — найабстрактніший і водночас найамбіційніший.

Україна, за задумом Зеленського, після перемоги мала стати новим «гарантом безпеки» для Європи.

Він говорив:

«Ми матимемо одну з найсильніших армій світу. Ми зможемо замінити частину американських контингентів у Європі».

Ця теза явно була адресована Вашингтону — насамперед американським республіканцям, які прагнули зменшити присутність США на континенті. Зеленський фактично запропонував:

«Підтримайте нас зараз — і ми станемо вашими руками у Східній Європі».

Але в 2025 році війна триває. Армія виснажена, мобілізаційна система ледь дихає, суспільство роздратоване.

Про яку «післявоєнну роль» може йтися, якщо самої перемоги ще немає?

У дипломатичних колах ЄС цю ідею називають неформально — «стратегічна фантазія Банкової». Вона добре звучить у виступах, але не має жодного змісту в реальному плануванні. НАТО не веде переговорів про залучення українських підрозділів у свої постійні сили.

П'ятий пункт став квінтесенцією всього плану: ілюзією, винесеною на майбутнє.

Його можна було б сприйняти як програму після перемоги — якби сам план перемоги не був фікцією.

Післямова. Театр ілюзій

Рік потому стає зрозуміло: «План перемоги» не був документом дії. Це була емоційна постановка, покликана втримати легітимність влади у період, коли фронт стояв, а підтримка Заходу хиталася.

Зеленський, який починав як актор, у момент найвищої державної відповідальності залишився актором. **Його промова у Раді була ідеальною режисурою надії: яскрава, точна, коротка — і порожня всередині.**

Суспільству потрібен був ковток віри — і влада дала його у вигляді медійної пігулки.

Але віра без дій перетворюється на відчай.

«План перемоги» мав об'єднати націю — він роз'єднав її між очікуванням і зневірою.

Мав переконати світ — натомість показав, що Україна покладає долю на чужу волю.

Мав стати історією — став несмішним анекдотом.

Коли історики через десятиліття вивчатимуть, чому Україна втратила темп у війні 2024–2025 років, вони знайдуть відповідь у цій виставі — під софітами Верховної Ради, де замість плану перемоги прозвучав план виживання влади.

Українці заслуговують на реальний план — без брехні, без фанфар, без «таємних додатків».

Перемога не пишеться у сценаріях, її виборюють ЗСУ та прості українці на землі, даючи час на порожні обіцянки від влади, яка тим часом пакує валізи та набиває кишені відібраними у армії грошиками...

№ 1.201-2

**Хай наша спільна робота за Планом перемоги
якнайшвидше обернеться миром для України – виступ
Президента у Верховній Раді**

16 жовтня 2024

Слава Україні!

*Наші люди в Україні, у світі не втомлюються говорити: «Слава Україні!»
Україна не втомлюється відповідати: «Героям слава!»*

Але **на нашій землі стали рідше звучати слова «Україна має перемогти».**

Перемога для декого стала незручним словом. На жаль. І в реальності – ми розуміємо – перемоги непросто досягти.

Хоча **тільки перемоги народжують для країни славу. І дають змогу берегти реальну пам'ять про героїв – на століття.** І дають змогу країні жити. Жити незалежно, жити вільно, суверенно, на своїй землі й за своїм законом.

І самим обирати для себе майбутнє.

Майбутнє для України – це, безперечно, бути сильною частиною глобального світу, бути на рівних з усіма країнами-лідерами, бути у Євросоюзі та НАТО – бути там повноправно.

*Бути там – це справедливо для нас. Слава Україні!
Українці заслуговують на це.*

І саме в цьому **наша мета** – відвоювати для України право на життя.

— **Вибити для України саме справедливість. Завершити цю війну надійним і чесним миром для всіх нас.**

Я дякую всім, хто наближає реалізацію цієї нашої мети: кожному воїну, усім громадянам України.

І саме для всіх нас, українців, підготовлений план — **План перемоги.**

План перемоги України — це план посилення нашої держави, посилення наших позицій. Щоб бути достатньо міцними у завершенні війни. Щоб Україна була з усіма мускулами.

Цей План можливо реалізувати.

— **Це залежить від партнерів. Підкреслюю: від партнерів.** Це точно не залежить від Росії.

Кожен у світі бачить, що Росія не шукає чесного миру. Путін збожеволів і хоче, абсолютно хоче тільки війни. Він сам не зміниться. Він надто з минулого. Надто вчорашній. Він глухий до всіх інших.

Але разом — ми, українці, разом із нашими партнерами — ми повинні змінити обставини так, щоб війна закінчилась. Безвідносно до того, чого хоче Путін.

Ми всі повинні змінити обставини так, щоб Росія була **примушена до миру.**

Спочатку давайте згадаємо, що майже два роки тому на саміті «Групи двадцяти» в Індонезії Україна запропонувала **Формулу миру.**

Це **стратегія** припинення російської агресії проти України, українців та відновлення справедливості для всього нашого українського народу на основі цілей і принципів Статуту ООН.

За два роки майже сто країн з усіх частин світу підтримали Формулу миру.

Я вдячний кожній такій країні.

Ми провели успішний інавгураційний Саміт миру і ми змогли довести, що

— **цей переговорний формат — він може бути успішним для головного — для завершення війни.**

Але Росія поки ухиляється від чесної дипломатії та поміж бомбами кидає ще ультиматуми.

Ми повинні це зупинити.

Жоден російський ультиматум не матиме сенсу для всіх нас, не матиме сенсу для України.

Це гарантують наші воїни, усі наші люди, наша єдність. Єдність України. І єдність наших партнерів. Усе це є основою нашої здатності досягти справедливої мети.

План перемоги – це **шлях посилення України**.

Це саме таке посилення України, яке потрібне, щоб

- 1) — не тільки захистити наші позиції, українські, а й щоб
- 2) — прокласти міст – міст до проведення **другого Саміту миру**, **який поставить справедливу для України крапку у цій війні**.

Сьогодні я хочу публічно вперше представити цей План. І звертаюсь до вас – заради єдності та підтримки України.

Дорогий український народе!

Пане Голово Верховної Ради України!

Пане Прем'єр-міністре!

Пане генерале, Головнокомандувачу Збройних Сил України!

Панове керівники наших поважних розвідок, Служби безпеки України, шановні урядовці, голови всіх державних інституцій України!

Народні депутати України!

Українські дипломати!

Представники держав – наших партнерів, які сьогодні тут присутні, послы в Україні!

Усі, хто присутній сьогодні в цій залі!

Терміновість Плану перемоги – саме зараз. Це пункти, більшість яких розрахована детально в часі.

Якщо

1) — почати рухатися з цією ідеєю, із цим конкретним Планом перемоги саме зараз, то

2) — може вдатися завершити війну не пізніше ніж наступного року.

Ми всі з вами, хто відчуває біль війни, чуємо, що в таких назвах, як Покровськ, Вовчанськ, Харків, Суми, наш Оріхів, Запоріжжя, Херсон, Донецьк, Луганськ, Крим, звучить не тільки доля України.

Але також доля інших країн – країн Балтії. Фінляндії. Країн – наших сусідів. Балкани, країни Центральної Азії, Грузія, Молдова.

І країн з інших регіонів світу, які далекі від нас із вами в Україні, але дуже близькі до наших партнерів. Це стосується і Лівії, і Сирії, і країн регіону Сахель.

У битвах, у яких зараз б'ються українці саме тут, в Україні, заради своєї незалежності, вирішується, чи порине світ у ще більше воєн.

Росія та її спільники хочуть більше воєн. І це факт.

Вони вчаться. Що більше часу вони матимуть, щоб учитись нести саме руїни й тільки, то більше згодом світ заплатить обов'язково, на жаль, за право на життя, за право на мир.

Зараз для наших партнерів допомогти Україні – це гарантувати, що у світі збережеться порядок, заснований на правилах.

1) — Якщо війна Росії проти України завершиться на *Саміті миру* та на основі міжнародного права, це переконає інших потенційних агресорів не розв'язувати інші війни.

2) — І якщо ж Путін досягне своїх божевільних цілей – геополітичних, військових, ідеологічних та економічних, то це створить нездоланне враження в інших потенційних агресорів, зокрема в регіоні Затоки, в Індо-Тихоокеанському регіоні та в Африці, що загарбницькі війни можуть бути вигідними і для них також.

Тому доля наступних десятиліть визначається саме діями нашої глобальної коаліції на захист України й міжнародного права.

Для нас абсолютно легітимно звертатися до партнерів по підтримку в цій битві.

Для партнерів – цілком практично допомогти нам не лише вистояти, а й перемогти у війні за наше життя. Цим партнери допоможуть собі не менше.

В коаліції злочинців разом із Путіним станом на зараз уже є Північна Корея – родина Кім, яка тримає в рабстві більш ніж 20-мільйонну частину корейського народу.

— Наша розвідка фіксує не лише передачу зброї з Північної Кореї до Росії, а й передачу людей.

— Це робітники для російських заводів – замість убитих на війні громадян Росії. І особовий склад для російської армії. І це вже факт.

Фактично це участь уже другої держави у війні проти України на боці Росії.

Кожен бачить

1) — допомогу іранського режиму для Путіна. Так само, як і

2) — **співпрацю Китаю з Росією.** Попри заяви Пекін утримується від справді серйозних, дієвих кроків для того, щоб зупинити Путіна, зупинити агресію та порушення Росією Статуту ООН.

І ми маємо чесно говорити – українці та всі наші партнери: якщо ми не посилюємося суттєво зараз, Путін встигне суттєво посилитися в наступному році – посилитись так, щоб назавжди відкинути дипломатію.

Росія повинна програти у війні проти України.

І це не «заморожування».

І це не торгівля територіями чи суверенітетом України.

Ми повинні реалізувати **План перемоги**, щоб примусити Росію бути на Саміті миру та бути готовою закінчити війну.

Отже, **План складається з п'яти пунктів і трьох таємних додатків.**

1. Пункт перший – *геополітичний*.
- 2, 3. Пункти другий і третій – вони *військові*.
4. Пункт четвертий – *економічний*.
5. Пункт п'ятий Плану перемоги – *безпековий*.

Пункти розраховані в часі. **Дуже конкретно.**

— Перші чотири – це час війни, щоб її завершити.

— П'ятий пункт – на час після війни, щоб гарантувати безпеку.

1. Перший пункт – це запрошення в НАТО. Зараз

Ми – демократична нація, яка довела, що може захищати Євроатлантику і наш спільний спосіб життя – інших демократичних націй.

Протягом десятиліть Росія використовувала геополітичну невизначеність у Європі, а саме – факт, що Україна не є членом НАТО. І саме це спокушало Росію посягати на нашу безпеку. І тепер факт запрошення для України в НАТО може стати справді фундаментальним для миру.

Ми розуміємо, що членство в НАТО – це питання подальшого, а не теперішнього.

Але Путін має побачити, що його геополітичні розрахунки програшні.

Росіяни повинні це відчувати – що їхній цар програв геополітично світу.

І я хочу подякувати всім нашим партнерам, хто підтримує, що запрошення для України в НАТО зараз із членством пізніше посилює не нас – посилює всіх нас.

Invitation – запрошення – це сильне рішення, яке не потребує нічого, окрім рішучості.

І сьогодні запрошення символізує значно більше, ніж тільки НАТО.

Для нас рішучість у питанні НАТО для України означає також неминучість євроінтеграції для України та безальтернативність демократії в Україні.

І саме тому це початковий пункт Плану перемоги. Перший і дуже важливий. Свідчення рішучості. Ось що таке запрошення. Безумовне запрошення зараз.

Це визначеність, як партнери бачать насправді місце всіх нас, місце України в архітектурі безпеки.

Я прошу всіх вас працювати заради рішучості партнерів визнати Україну рівною іншим у європейській архітектурі безпеки.

2. Другий пункт – оборона

Це незворотне зміцнення української оборони проти агресора.

Це реалістично – захищати наші позиції на полі бою в Україні й водночас обов'язково **повертати війну на територію Росії**, щоб росіяни відчували, що таке війна, і попри російську пропаганду починали розвертати ненависть у бік Кремля.

Ми не наївні. Україна не вірить і не повірить, що більшість росіян усвідомить справді глибину морального падіння їхньої держави.

Але **вони мають відчувати падіння російської армії.**

І це буде програшем їхньої ідеології війни.

Є **чіткий перелік зброї**, яка здатна підтримувати таку силу наших воїнів.

А завдяки **Курській операції** ми побачили, що Путін не має достатньо сили, щоб триматись, коли ми тиснемо, справді тиснемо міцно.

Тому ключем до реалізації цього другого пункту Плану перемоги є:

(1) успішне *продовження операцій Сил оборони та безпеки України у визначених районах ворожої території*, щоб не допустити буферних зон на нашій землі;

- (2) незворотне **посилення** позицій Сил оборони та безпеки України та знищення наступального потенціалу Російської Федерації на окупованій території України;
- (3) далі – **допомога партнерів у комплектуванні наших бригад резерву** для Збройних Сил України;
- (4) виведення **ППО** України на такий рівень, який є достатнім, реально достатнім для захисту наших міст і сіл від російських ракет і ворожих дронів, та спільні захисні операції з нашими сусідами у Європі для збиття російських ракет і дронів у межах доступу повітряного щита партнерів;
- (5) а також
 1. розширення операцій із застосуванням наших українських ракет і дронів, а також
 2. інвестиції у розширення їх виробництва в Україні;
- (6) зняття партнерами обмежень на застосування **далекобійної зброї** на всій окупованій Росією території України й на території Росії – по об'єктах воєнної інфраструктури – і надання Україні відповідних далекобійних можливостей – ракет, дронів та інших засобів ураження;
- (7) надання Україні в реальному часі **супутникових даних** і даних, що отримуються іншими засобами розвідок.

Для кожного з підпунктів оборонного пункту нашого Плану перемоги Україна надає партнерам чітке обґрунтування, всі деталі, що саме є нашими цілями, як ми їх досягаємо і наскільки це зменшить російську здатність продовжувати цю війну.

Оборонний пункт Плану має таємний додаток, і до нього мають доступ саме ті партнери, які мають відповідний військовий потенціал допомоги.

3. Третій пункт Плану перемоги – це пункт під назвою стримування

Під нього теж є відповідний таємний додаток.

Його вже отримали Сполучені Штати **Америки**, лідери Великої **Британії**, **Франції**, **Італії** та **Німеччини**.

— Отримають і ще деякі держави, які можуть наповнити змістом для України цю дуже добре відому світові концепцію стримування.

Російське керівництво агресивно діє лише тоді, коли переконане, що не отримає адекватної руйнівної відповіді.

Коли Росія знає, що відповідь буде, і розуміє, яка це буде відповідь, вони обирають переговори та стабільне співіснування навіть зі стратегічними противниками. І ми знаємо ці приклади.

Завдяки цьому стримування Росії від агресії можливе і щодо України та всієї Європи.

Україна **пропонує розмістити на своїй землі комплексний неядерний стратегічний пакет стримування**, який буде достатнім для захисту України від будь-якої воєнної загрози з боку Росії та який звужить, максимально звужить варіативність дій Росії до таких перспектив: або приєднатись до чесного дипломатичного процесу для справедливого завершення війни, або гарантовано втратити можливість продовжити агресивну війну внаслідок застосування Україною наданого пакету стримування згідно з визначеними військовими цілями Росії.

Тобто пакет стримування – це факт, що Росія або йде в дипломатію, або йде... до втрати її машини війни.

«Peace through strength».

По обидва боки Атлантики це працює однаково результативно. І цей пункт можна забезпечити, зокрема, фінансуванням – і ці деталі також передані – фінансуванням у межах уже укладених безпекових угод із партнерами та визначених обсягів фінансової підтримки.

4. Пункт четвертий – стратегічний економічний потенціал

В Україні зосереджені природні ресурси, і зокрема критично важливі метали ціною в трильйони доларів США. Це, зокрема, уран, титан, літій, графіт та інші стратегічні й стратегічно цінні ресурси, які посилять у глобальній конкуренції або Росію та її союзників, або Україну та демократичний світ.

Поклади критичних ресурсів в Україні разом із глобально важливим потенціалом України у виробництві енергії та продовольства є одними з ключових загарбницьких цілей Російської Федерації і цієї війни.

І це наша можливість зростання.

Економічного зростання українців, усієї нашої держави.

Економічного посилення Євросоюзу заради економічної й багато в чому безпекової автономії Європи. І це можливість Сполучених Штатів та наших партнерів у G7 працювати з Україною – союзницею, яка може забезпечити на інвестицію прибуток.

Економічний пункт нашої стратегії має **таємний додаток**, який передається лише **визначеним партнерам**.

Україна пропонує Сполученим Штатам разом із визначеними партнерами, зокрема це Євросоюз, частиною якого Україна – буде, та з іншими партнерами у світі, хто є нашими партнерами, укласти спеціальну угоду щодо **спільного захисту наявних в Україні критичних ресурсів, спільного інвестування та використання** потім відповідного економічного потенціалу.

Це також мир завдяки силі. Економічній силі.

Це угода, що органічно доповнить та посилить наявну систему економічного тиску на Росію, а саме – усі наявні санкції проти Російської Федерації, обмеження нафтової ціни, обмеження експорту в Росію та інші заходи тиску.

Російські спільники у світі повинні усвідомлювати, знати, бачити, що у цього режиму немає економічного майбутнього.

5. І п'ятий пункт

П'ятий пункт розрахований на післявоєнний час.

Після цієї війни Україна матиме один із найбільш досвідчених та великих військових контингентів.

І це люди, справжні люди, – наші воїни, які володітимуть реальним досвідом сучасної війни, успішним досвідом застосування західної зброї та різнобічним досвідом взаємодії, безумовно, з нашими партнерами, з військовими НАТО.

Цей український досвід має бути використаний для зміцнення оборони Альянсу та гарантування безпеки у Європі.

Це достойна місія для наших героїв.

Ми передбачаємо у разі згоди партнерів **заміщення окремих військових контингентів збройних сил Сполучених Штатів Америки, які дислоковані у Європі, заміщення їх українськими підрозділами**. Після війни.

Українці довели, що можуть бути тією силою, яку російське зло не здолає.

І я вдячний кожному партнеру. Уже багато сигналів, які підтримують це, дуже сильно подобається їм ця ідея. Дякую. Усім, із ким ми обговорили цю перспективу на післявоєнний час, – вдячний за повагу до українців і нашої здатності бути нездоланими в Альянсі з партнерами.

*Дорогий український народі!
Шановні присутні!*

Партнери України, яким уже був представлений цей наш План, поставилися до нього дуже практично. Уважно. Команди зосереджені зараз на деталях заради дієвої підтримки. Команди почали працювати.

Завтра я представлю План перемоги на засіданні Європейської ради. Публічно. Але для мене було дуже важливо представити це сьогодні вам усім.

Але я хочу бути відвертим із вами щодо того, як сьогодні ситуація супроводжується у певній непублічній, різноформатній комунікації і з Україною також.

Ми чуємо від деяких партнерів таке слово, як «перемовини», і значно рідше звучить слово «справедливість».

Україна – я це підкреслював неодноразово – Україна відкрита до дипломатії, але до чесної, у сильній позиції.

Саме тому в нас є Формула миру.

— Це гарантія перемовин без примусу України до несправедливості. Українці заслуговують на достойний мир. План перемоги прокладе шлях до цього.

План перемоги

– це гарантія, що божевільні в Кремлі втратять можливість продовжувати війну. І тому ***План перемоги*** є мостом до реалізації ***Формули***, до реалізації ***Саміту***, шляхом до чесної дипломатії.

Але на цьому шляху Україна має бути сильною. Об'єднаною. Та свідомою – свідомою того, що Росія не може відпустити нас, не може відпустити, але Росія може та повинна Україну втратити.

Росія повинна назавжди втратити контроль над Україною і втратити навіть бажання такого контролю. Всі такі можливості.

І водночас – гарантія спокою для всієї Європи.

І щоб ми досягли цього, я прошу всіх вас працювати, служити Україні, працювати на єдність в Україні та єдність України з партнерами. Переконувати партнерів. Бути тими, хто працює невтомно.

Я дякую кожному й кожній, хто працює саме так заради України. Хто воює заради України.

Я дякую всім, на чийх плечах стоїть Україна.

Іноді в час війни буває так, що суспільство – є такі історичні приклади – суспільство поляризується. Але саме завдяки повазі одне до одного та вдячності суспільство зберігається. Попри будь-що. Будь-які виклики. Попри поляризацію.

Ми не воюємо одне з одним.

Ми воюємо з Росією. Це наш ворог. Воюємо з ним на полі бою, у міжнародних відносинах, в економіці, в інформаційній сфері, у людських серцях. Вони – ворог. У середині України ворогів немає.

Ми досягали й досягаємо результатів у битвах завдяки саме нашій єдності.

Тому, будь ласка, не втрачаємо єдності.

Працюємо разом. Заради України.

Заради перемоги України.

Якщо втратимо єдність в Україні – ми точно втратимо єдність у Європі.

Якщо втратимо єдність у Європі – ми точно втратимо підтримку світу. Всі дивляться на нас.

Якщо втратимо підтримку світу – ми програємо в цій війні, як було століття тому.

План перемоги, серед іншого, дає змогу нам усім в Україні об'єднатись іще більше навколо спільної мети.

І саме тому я звертаюся зараз до вас.

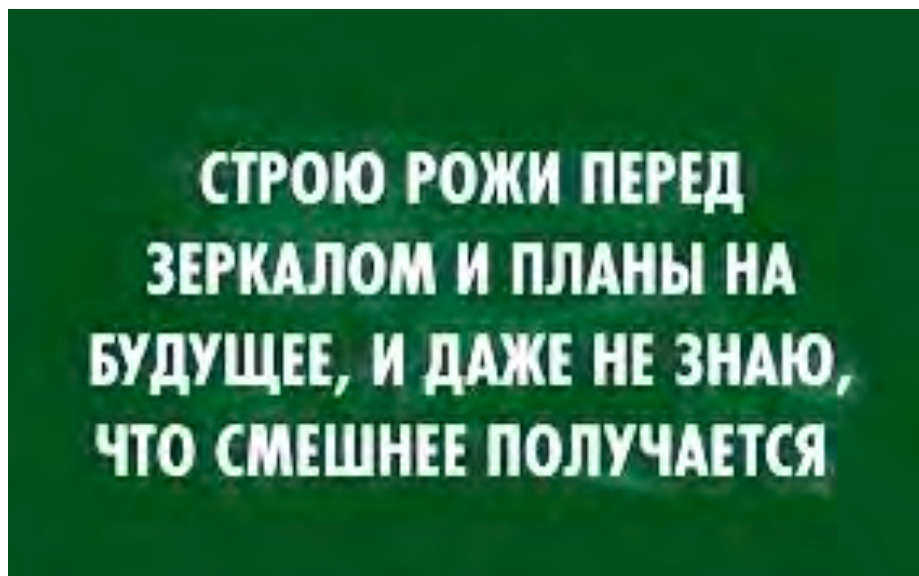
Хай наша спільна робота загалом, за Планом перемоги якнайшвидше обернеться миром для України.

Я дякую всім вам, дякую, хто з Україною!

Пишаюсь усіма нашими людьми.

Дуже вірю в Україну.

Слава Україні!

Автором и причиной внезапной смены позиции Трампа в отношении Путина являются госсекретарь Марко Рубио и его критика Москвы, пишет Bloomberg

2025-10-25

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

В течение нескольких месяцев Дональд Трамп сопротивлялся призывам ввести новые санкции против России, полагая, что он может положить конец войне, заключив сделку с Владимиром Путиным, в том числе путем проведения быстрого мирного саммита в Будапеште в ближайшие недели.

Но в итоге, Трамп совершил резкий поворот, отменив эти планы, а затем пошёл ещё дальше, введя первые прямые санкции против Москвы за время своего второго срока.

«Давно пора было», — заявил Трамп.

Однако внезапная смена курса также стала следствием оценки госсекретаря Марко Рубио — давнего ястреба в отношении России, который однажды назвал Путина «гангстером», — согласно которой Москва не внесла никаких существенных изменений в свою позицию, по словам американских и европейских чиновников, знакомых с этим вопросом.

Источники, пожелавшие остаться анонимными, сообщили, что Рубио отменил запланированную личную встречу с министром иностранных дел России Сергеем Лавровым после того, как они поговорили по телефону и стало очевидно, что Кремль в очередной раз пытается затянуть переговоры о прекращении огня и войну.

Влияние Рубио на изменение позиции администрации свидетельствует о ещё более широком влиянии ведущего американского дипломата, который, будучи временным советником Трампа по национальной безопасности, также выступал за более агрессивный подход к Венесуэле. Его позиция контрастировала с более сговорчивой стратегией в отношении России, которую отстаивал давний друг и спецпосланник Трампа Стив Уиткофф.

Нет никаких признаков того, что Уиткофф, один из самых доверенных лиц Трампа, утратил своё влияние в российском досье на президента или в целом. На этой неделе он курсировал по Ближнему Востоку, наблюдая за хрупким режимом прекращения огня в секторе Газа, о котором он помогал Трампу договориться.

Однако некоторые источники заявили, что переговоры Уиткоффа с Путиным и другими высокопоставленными чиновниками в преддверии предыдущего саммита на Аляске привели к путанице и возникновению ощущения, что Москва готова пойти на уступки, которые она не собиралась выполнять.

По словам источников, августовский саммит был напряжённым: Путин настаивал на переговорах по украинской территории, что вызвало раздражение Трампа и чуть не привело к тому, что тот покинул зал.

На этот раз Рубио возглавил подготовительную работу.

Несмотря на сложный первый саммит, Трамп согласился на повторную встречу с Путиным в Будапеште после продолжительного телефонного разговора. Американские официальные лица надеялись воспользоваться дипломатическим импульсом, возникшим после того, как Трамп получил признание за содействие достижению долгожданного перемирия, положившего конец двухлетней войне между Израилем и ХАМАС.

Однако, по словам некоторых источников, в последние дни Россия направила США план с изложением своих условий мира с Украиной, в котором перефразируются все ее известные позиции, включая требования к Украине отказаться от дополнительных территорий.

«В прошлый раз США понадобилась встреча на Аляске, чтобы осознать отсутствие гибкости со стороны России, — сказала Лиана Фикс, старший научный сотрудник Совета по международным отношениям. — На этот раз это осознание произошло ещё до встречи, и это хороший шаг».

С российской стороны также царила неразбериха.

Однако днем позже, после встречи с Владимиром Зеленским, Трамп вновь заявил о поддержке прекращения огня вдоль нынешних линий фронта, что, по словам этого источника, Москва отвергла в преддверии саммита на Аляске.

Лавров подчеркнул это разногласие в своем телефонном разговоре с Рубио в понедельник, сообщил источник. К этому моменту подготовка к саммиту начала разваливаться.

Хотя Рубио и сидел рядом с Уиткоффом в Саудовской Аравии, когда администрация впервые начала прямые переговоры с Россией в феврале, его более непосредственное участие на этот раз стало облегчением для многих европейских чиновников, которые заявили, что обеспокоены тем, что США — под руководством Уиткоффа — могут слишком сильно сблизиться с позицией России, усилив давление на Украину с целью заставить ее принять требования Москвы.

Например, во время встречи Трампа с Зеленским на прошлой неделе Уиткофф снова пытался убедить лидера военного времени согласиться на требования Путина о передаче Донбасса России, сообщили источники, знакомые с ситуацией.

В среду администрация Трампа ввела санкции против крупнейших российских производителей нефти, внеся в черный список государственные нефтяные гиганты ПАО «Роснефть» и ПАО «Лукойл».

«Каждый раз, когда я разговариваю с Владимиром, у меня происходят хорошие беседы, но потом они просто ни к чему не приводят», — заявил Трамп журналистам в Овальном кабинете после объявления о санкциях, добавив, что Белый дом может организовать будущую встречу.

Тем не менее Рубио оставил открытой возможность дальнейшего взаимодействия с Москвой, включая будущие встречи: «Мы всегда будем заинтересованы во взаимодействии, если есть возможность достичь мира».

«По-моему, президент уже несколько месяцев неоднократно заявлял, что в какой-то момент ему придется что-то предпринять, если мы не достигнем прогресса в мирном соглашении, — сказал Рубио. — Сегодня он решил что-то предпринять».

От себя добавим следующую любопытную деталь.

В Штаты срочно, «на полусогнутых» примчался спецпредставитель Путина Кирилл Дмитриев, который, впрочем, сообщил журналистам, что находится в США по приглашению американской стороны.

По его словам, поездка в США была давно запланирована, и он обсуждает с представителями Белого дома, «как продолжать диалог, чтобы Вашингтон уважительно относился к интересам РФ и обозначенным Путиным позициям».

Дмитриев утверждает, что «переговоры по Украине затягивает Киев», что

- 1) — украинская власть «не хочет решать требующие решения проблемы и вопросы», а также что
- 2) — Европа «предпринимает многочисленные попытки сорвать любой прямой диалог РФ и США, Путина и Трампа».

Также спецпредставитель Путина заявил, что недавние санкции против России «абсолютно никак» не повлияют на ее экономику, но зато приведут к росту цен на американских заправках.

В связи с этим Дмитриев, по его словам, будет доносить до коллег из США, что «нельзя становиться Байденами» и следовать «провальным нарративам прошлой администрации».

Особо цинично эта чушь звучит в исполнении урожденного киевлянина, который перед убытием в Москву успел изрядно напакостить в Украине, будучи пригретым здесь одним местным олигархом, но это отдельная тема.

Москва уже не первый раз

- 1) — обвиняет в срыве «мирного процесса» (как его понимают в Кремле) Европу,

хотя, в данном случае, это чушь, потому что реально

- 2) — главным действующим лицом нынешнего поворота в политике Трампа является госсекретарь Рубио, который не входит в MAGA-тусовку, но является «коренным республиканцем», а потому изначально относился к Москве вполне адекватно как к агрессору.

Но «наезжать» на Рубио путинская «шестерка» Дмитриев не может, поскольку его могут просто выставить за дверь.

По некоторым слухам, Дмитриев будет вести переговоры с дилетантом Уиткоффом, другом Трампа, имеющим сомнительную репутацию, который уже не раз проваливал переговоры.

О результатах переговоров Уиткоффа с Дмитриевым якобы будут докладывать Рубио, который будет решать, доносить ли их до ушей Трампа, и нужно ли Трампу встречаться с Дмитриевым.

Если указанная схема соответствует действительности, это не самый плохой вариант, и многое опять зависит от Рубио.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-10-24/rubio-s-sizing-up-of-russian-spin-spurred-us-shift-on-putin>

№ 1.202-2

Rubio's Skepticism of Russian Spin Spurred US Shift on Putin

Russian Foreign Minister Sergei Lavrov, left, and US Secretary of State Marco Rubio chat at a US-Russia summit on Ukraine at Joint Base Elmendorf-Richardson in Anchorage, Alaska, on Aug. 15, 2025. *Photographer: Andrew Caballero-Reynolds/AFP/Getty Images*

By Natalia Drozdiak, Alex Wickham, Alberto Nardelli, and Eric Martin

October 24, 2025 at 4:02 PM GMT+3

- President Donald Trump canceled plans for a peace summit with Vladimir Putin and imposed sanctions on Moscow after an assessment that Russia had not made substantive changes to its position.
- Secretary of State Marco Rubio's influence in the administration's change of heart signals a more expansive role for him, and his stance contrasted with the more accommodating strategy toward Russia advocated by Trump's special envoy Steve Witkoff.
- The US imposed sanctions on Russia's biggest oil producers, and while Rubio left open the possibility of further engagement with Moscow, Trump said "it was time" for the sanctions, citing a lack of progress on a peace deal.

For months, President Donald Trump resisted calls to slap new sanctions on Russia, believing he could end the war in a deal with Vladimir Putin — including with a quick peace summit in the coming weeks in Budapest.

In a dramatic reversal this week, Trump canceled those plans and then went a step further, imposing the first direct sanctions on Moscow of his second term. “It was time,” Trump said.

But the sudden shift also grew from an assessment by Secretary of State Marco Rubio — a long-time Russia hawk who once called Putin a “gangster” — that Moscow had not made any substantive changes to its position, according to US and European officials familiar with the matter.

The people, who asked not to be identified discussing internal deliberations, said Rubio called off a planned in-person meeting with Russian Foreign Minister Sergei Lavrov after the two men spoke by phone and it became apparent the Kremlin was trying, once again, to slow-walk ceasefire discussions and drag out the war.

Rubio’s influence in the administration’s change of heart signals an even more expansive role for the top US diplomat, who has also advocated for a more aggressive approach to Venezuela as Trump’s interim national security adviser. His stance contrasted with the more accommodating strategy toward Russia advocated by Trump’s long-time friend and special envoy Steve Witkoff.

White House spokeswoman Anna Kelly pushed back on the characterization of Rubio’s role.

“President Trump always leads on foreign policy, and his agenda is executed by national security officials like Secretary Rubio and Special Envoy Witkoff, who are one, unified team behind the President’s America First vision,” she said.

There’s no indication that Witkoff, one of Trump’s most trusted confidantes, has lost his standing on the Russia file with the president, or his influence more broadly.

He was shuttling around the Middle East this week overseeing a fragile ceasefire in Gaza that he helped Trump negotiate.

But some of the people said Witkoff's discussions with Putin and other top officials in the run-up to an earlier summit, in Alaska, led to confusion and the perception that Moscow was prepared to make concessions it had no intention of carrying out.

Kelly, the White House spokeswoman, denied that was the case. She said Witkoff is "clear with everyone" and he and Trump are working toward peace with "a complete and accurate understanding of all the factors at play."

That August summit was tense as Putin insisted on negotiating about Ukrainian territory, frustrating Trump and leading him to nearly walk out of the room, the people said. This time, Rubio led the preparatory groundwork.

US Vice President JD Vance, left, special envoy Steve Witkoff, and Jared Kushner during a press conference on Oct. 21, 2025 in Kiryat Gat, Israel. *Photographer: Nathan Howard/Getty Images*

The State Department earlier characterized Rubio's call with Lavrov as productive. Asked about Rubio's role this time around, State Department spokesman Tommy Pigott said the "entire team is fully unified around President Trump's leadership."

People suggesting otherwise are wrong, he said. "Harmful actors are pushing selfish agendas through baseless lies," he said. "President Trump and his team have already accomplished more in the pursuit of peace than anyone thought possible, and as the President said, that is in large part because of the unprecedented success of Special Envoy Witkoff."

Despite the difficult first summit, Trump last week agreed to meet with Putin again after a lengthy phone call. US officials had hoped to capitalize on diplomatic momentum in the wake of Trump winning praise for helping secure a long-sought truce that ended two years of hostilities between Israel and Hamas.

But in recent days, Russia sent the US a plan outlining its terms for peace with Ukraine that rehashed all of its well-known positions, including demands Ukraine give up more territory, some of the people said.

"Last time, it took the meeting in Alaska for the US to realize that there's no flexibility on the Russian side," said Liana Fix, a senior fellow at the Council on Foreign Relations. "This time, this realization took place before the meeting, which is a good step."

On the Russian side, there was also confusion.

Russian officials left the Putin-Trump call last week believing the US president had agreed to Russia's demand that Kyiv give up the remainder of the strategic Donbas

region in return for only modest territorial concessions by Moscow, according to a person familiar with the Kremlin's thinking.

But a day later, after meeting with Ukrainian President Volodymyr Zelenskiy, Trump reiterated that he wanted a ceasefire along the current battle lines, an idea that Moscow had rejected ahead of the Alaska summit, this person said. Lavrov highlighted this disagreement in his call with Rubio on Monday, the person said.

By that point, the summit preparations were falling apart.

While Rubio sat down [alongside](#) Witkoff in Saudi Arabia when the administration first pursued direct talks with Russia back in February, his more direct involvement this time around has been a relief for many European officials who said they were worried that the US — under Witkoff's guidance — could shift too far toward Russia's position, piling pressure on Ukraine to accept Moscow's demands.

During Trump's meeting with Zelenskiy last week, for instance, Witkoff had again pressed the wartime leader to agree to Putin's demands to cede the Donbas to Russia, the people familiar said.

On Wednesday, Trump's administration slapped sanctions on Russia's biggest oil producers, blacklisting state-run oil giant Rosneft PJSC and Lukoil PJSC.

"Every time I speak with Vladimir, I have good conversations, and then they just don't go anywhere," Trump told reporters in the Oval Office on Wednesday after the sanctions announcement, adding the White House may arrange a future meeting.

Rubio nevertheless left open the possibility of further engagement with Moscow, including future meetings.

Speaking to reporters on Wednesday night at Joint Base Andrews outside Washington before a trip to Israel and Asia, Rubio said "we're always going to be interested in engaging if there's an opportunity to achieve peace."

"I think the President has said repeatedly, for a number of months now, that at some point he will have to do something if we don't make progress on the peace deal," Rubio said. "Today was the day he decided to do something."

№ 1.202-3

Скептицизм Рубіо щодо російського спіну підштовхнув США до Путіна

Протягом декількох місяців президент Дональд Трамп чинив опір закликам ввести нові санкції проти Росії, вважаючи, що він може

закінчити війну угодою з Володимиром Путіним, в тому числі швидким мирним самітом у найближчі тижні в Будапешті.

У драматичному розвороті цього тижня Трамп скасував ці плани, а потім пішов на крок далі, ввівши перші прямі санкції проти Москви свого другого терміну. "Настав час", - сказав Трамп.

Але раптовий зсув також виріс з оцінки держсекретаря Марко Рубіо - давнього російського яструба, який колись назвав Путіна "гангстером" - що Москва не внесла жодних суттєвих змін у свою позицію, за словами американських та європейських чиновників, знайомих з цим питанням.

Люди, які просили не називати їх під час обговорення внутрішніх обговорень, заявили, що

— Рубіо скасував заплановану особисту зустріч з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим після того, як двоє чоловіків поговорили по телефону, і стало очевидно, що

— Кремль знову намагається уповільнити переговори про припинення вогню і затягнути війну.

Вплив Рубіо на зміну серця адміністрації сигналізує про ще більш експансивну роль для вищого дипломата США, який також виступав за більш агресивний підхід до Венесуели як тимчасовий радник Трампа з національної безпеки.

Його позиція контрастувала з більш пристосовною стратегією щодо Росії, яку відстоював давній друг Трампа та спеціальний посланник Стів Віткофф.

Прес-секретар Білого дому Анна Келлі відштовхнула характеристику ролі Рубіо.

"Президент Трамп завжди лідирує у зовнішній політиці, і його порядок денний виконується посадовими особами національної безпеки, такими як секретар Рубіо та спеціальний посланник Віткофф, які є однією, єдиною командою, яка стоїть за баченням президента "Америка перш за все", - сказала вона.

Немає жодних ознак того, що Віткофф, один з найнадійніших довірених особи Трампа, втратив свою позицію щодо російського файлу з президентом, або його вплив у більш широкому сенсі. Цього тижня він махав по Близькому Сходу, контролюючи крихке припинення вогню в Газі, про яке він допоміг Трампу вести переговори.

Але деякі люди сказали, що

— дискусії Віткоффа з Путіним та іншими високопоставленими чиновниками напередодні попереднього саміту на Алясці призвели до плутанини та сприйняття того, що Москва готова піти на поступки, які вона не мала наміру здійснювати.

Келлі, прес-секретар Білого дому, заперечила, що це так. Вона сказала, що Віткофф "зрозумілий з усіма", і вони з Трампом працюють над миром з "повним і точним розумінням усіх факторів, що грають".

Цей серпневий саміт був напруженим, оскільки Путін наполягав на переговорах щодо української території, розчаровуючи Трампа і змушуючи його майже вийти з кімнати, сказали люди. Цього разу Рубіо очолив підготовчу основу.

Державний департамент раніше охарактеризував дзвінок Рубіо з Лавровим як продуктивний. Відповідаючи на запитання про роль Рубіо цього разу, речник Державного департаменту Томмі Піготт сказав, що "вся команда повністю об'єднана навколо керівництва президента Трампа".

Люди, які припускають протилежне, помиляються, сказав він.

"Шкідливі актори проштовхують егоїстичні програми через безпідставну брехню", - сказав він. "Президент Трамп та його команда вже досягли більшого в гонитві за миром, ніж хтось вважав можливим, і, як сказав президент, це значною мірою завдяки безпрецедентному успіху спеціального посланника Віткоффа".

Незважаючи на важкий перший саміт, минулого тижня Трамп погодився знову зустрітися з Путіним після тривалої телефонної розмови.

— Американські чиновники сподівалися скористатися дипломатичним імпульсом після того, як Трамп отримав похвалу за допомогу у забезпеченні довгоочікуваного перемир'я, яке закінчилося дворічними військовими діями між Ізраїлем та ХАМАСом.

Але останніми днями Росія надіслала США план, що окреслює умови миру з Україною, який перекреслив усі її добре відомі позиції, включаючи вимоги, щоб Україна відмовилася від більшої території, заявили деякі люди.

"Минулого разу знадобилася зустріч на Алясці, щоб США зрозуміли, що з російської сторони немає гнучкості", - сказала Ліана Фікс, старший науковий співробітник Ради з міжнародних відносин. "Цього разу це усвідомлення відбулося до зустрічі, що є хорошим кроком".

З російської сторони також була плутанина.

Російські чиновники залишили дзвінок Путіна-Трампа минулого тижня, вважаючи, що президент США погодився на вимогу Росії про те, щоб Київ

відмовитися від решти стратегічного регіону Донбасу в обмін на лише скромні територіальні поступки Москви, за словами людини, знайомої з мисленням Кремля.

Але через день, після зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським, Трамп підтвердив, що хоче припинення вогню на нинішніх лініях бою, ідею, яку Москва відкинула напередодні саміту на Алясці, сказала ця людина. Лавров підкреслив цю незгоду у своєму дзвінку з Рубіо в понеділок, сказала людина.

До того моменту підготовка до саміту розвалювалася.

У той час як Рубіо сів поруч з Віткоффом у Саудівській Аравії, коли адміністрація вперше вела прямі переговори з Росією ще в лютому, його більш пряма участь цього разу була полегшенням для багатьох європейських чиновників, які заявили, що вони стурбовані тим, що США - під керівництвом Віткоффа - можуть перейти занадто далеко до позиції Росії, посилюючи тиск на Україну, щоб вона прийняла вимоги Москви.

Наприклад, під час зустрічі Трампа з Зеленським минулого тижня Віткофф знову натиснув на лідера воєнного часу, щоб той погодився з вимогами Путіна поступитися Донбасом Росії, сказали знайомі люди.

У середу адміністрація Трампа ввела санкції проти найбільших російських виробників нафти, внісши в чорний список державний нафтовий гігант ПАТ "Роснефть" та ПАТ "Лукойл".

"Кожного разу, коли я розмовляю з Володимиром, у мене хороші розмови, а потім вони просто нікуди не йдуть", - сказав Трамп журналістам в Овальному кабінеті в середу після оголошення санкцій, додавши, що Білий дім може організувати майбутню зустріч.

Тим не менш, Рубіо залишив відкритою можливість подальшої взаємодії з Москвою, включаючи майбутні зустрічі.

Розмовляючи з журналістами в середу ввечері на Об'єднаній базі Ендрюс за межами Вашингтона перед поїздкою до Ізраїлю та Азії,

Рубіо сказав:

— "Ми завжди будемо зацікавлені у взаємодії, якщо є можливість досягти миру".

"Я думаю, що президент вже кілька місяців неодноразово говорив, що в якийсь момент йому доведеться щось зробити, якщо ми не досягнемо прогресу в мирній угоді", - сказав Рубіо. "Сьогодні був день, коли він вирішив щось зробити".

№ 1.203

Автором и причиной внезапной смены позиции Трампа в отношении Путина являются госсекретарь Марко Рубио и его критика Москвы, пишет Bloomberg

2025-10-25

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

В течение нескольких месяцев Дональд Трамп сопротивлялся призывам ввести новые санкции против России, полагая, что он может положить конец войне, заключив сделку с Владимиром Путиным, в том числе путем проведения быстрого мирного саммита в Будапеште в ближайшие недели.

Но в итоге, Трамп совершил резкий поворот, отменив эти планы, а затем пошёл ещё дальше, введя первые прямые санкции против Москвы за время своего второго срока.

«Давно пора было», — заявил Трамп.

Однако внезапная смена курса также стала следствием оценки госсекретаря Марко Рубио — давнего ястреба в отношении России, который однажды назвал Путина «гангстером», — согласно которой Москва не внесла никаких

существенных изменений в свою позицию, по словам американских и европейских чиновников, знакомых с этим вопросом.

Источники, пожелавшие остаться анонимными, сообщили, что Рубио отменил запланированную личную встречу с министром иностранных дел России Сергеем Лавровым после того, как они поговорили по телефону и **стало очевидно, что Кремль в очередной раз пытается затянуть переговоры о прекращении огня и войну.**

Влияние Рубио на изменение позиции администрации свидетельствует о ещё более широком влиянии ведущего американского дипломата, который, будучи временным советником Трампа по национальной безопасности, также выступал за более агрессивный подход к Венесуэле.

Его позиция контрастировала с более сговорчивой стратегией в отношении России, которую отстаивал давний друг и спецпосланник Трампа Стив Уиткофф.

Нет никаких признаков того, что Уиткофф, один из самых доверенных лиц Трампа, утратил своё влияние в российском досье на президента или в целом. На этой неделе он курсировал по Ближнему Востоку, наблюдая за хрупким режимом прекращения огня в секторе Газа, о котором он помогал Трампу договориться.

Однако некоторые источники заявили, что **переговоры Уиткоффа с Путиным и другими высокопоставленными чиновниками в преддверии предыдущего саммита на Аляске привели к путанице и возникновению ощущения, что Москва готова пойти на уступки, которые она не собиралась выполнять.**

По словам источников, августовский саммит был напряжённым: Путин настаивал на переговорах по украинской территории, что вызвало раздражение Трампа и чуть не привело к тому, что тот покинул зал.

На этот раз Рубио возглавил подготовительную работу.

Несмотря на сложный первый саммит, Трамп согласился на повторную встречу с Путиным в Будапеште после продолжительного телефонного разговора. Американские официальные лица надеялись воспользоваться дипломатическим импульсом, возникшим после того, как Трамп получил признание за содействие достижению долгожданного перемирия, положившего конец двухлетней войне между Израилем и ХАМАС.

Однако, по словам некоторых источников, в последние дни Россия направила США план с изложением своих условий мира с Украиной, в котором перефразируются все ее известные позиции, включая требования к Украине отказаться от дополнительных территорий.

«В прошлый раз США понадобилась встреча на Аляске, чтобы осознать отсутствие гибкости со стороны России, — сказала Лиана Фикс, старший научный сотрудник Совета по международным отношениям. — На этот раз это осознание произошло ещё до встречи, и это хороший шаг».

С российской стороны также царила неразбериха.

Однако днем позже, после встречи с Владимиром Зеленским, Трамп вновь заявил о поддержке прекращения огня вдоль нынешних линий фронта, что, по словам этого источника, Москва отвергла в преддверии саммита на Аляске.

Лавров подчеркнул это разногласие в своем телефонном разговоре с Рубио в понедельник, сообщил источник. К этому моменту подготовка к саммиту начала разваливаться.

Хотя Рубио и сидел рядом с Уиткоффом в Саудовской Аравии, когда администрация впервые начала прямые переговоры с Россией в феврале, его более непосредственное участие на этот раз стало облегчением для многих европейских чиновников, которые заявили, что обеспокоены тем, что США — под руководством Уиткоффа — могут слишком сильно сблизиться с позицией России, усилив давление на Украину с целью заставить ее принять требования Москвы.

Например, во время встречи Трампа с Зеленским на прошлой неделе Уиткофф снова пытался убедить лидера военного времени согласиться на требования Путина о передаче Донбасса России, сообщили источники, знакомые с ситуацией.

В среду администрация Трампа ввела санкции против крупнейших российских производителей нефти, внеся в черный список государственные нефтяные гиганты ПАО «Роснефть» и ПАО «Лукойл».

«Каждый раз, когда я разговариваю с Владимиром, у меня происходят хорошие беседы, но потом они просто ни к чему не приводят», — заявил Трамп журналистам в Овальном кабинете после объявления о санкциях, добавив, что Белый дом может организовать будущую встречу.

Тем не менее Рубио оставил открытой возможность дальнейшего взаимодействия с Москвой, включая будущие встречи: «Мы всегда будем заинтересованы во взаимодействии, если есть возможность достичь мира».

«По-моему, президент уже несколько месяцев неоднократно заявлял, что в какой-то момент ему придется что-то предпринять, если мы не достигнем прогресса в мирном соглашении, — сказал Рубио. — Сегодня он решил что-то предпринять».

От себя добавим следующую любопытную деталь.

В Штаты срочно, «на полусогнутых» примчался спецпредставитель Путина Кирилл Дмитриев, который, впрочем, сообщил журналистам, что находится в США по приглашению американской стороны.

По его словам, поездка в США была давно запланирована, и он обсуждает с представителями Белого дома, «как продолжать диалог, чтобы Вашингтон уважительно относился к интересам РФ и обозначенным Путиным позициям».

Дмитриев утверждает, что «переговоры по Украине затягивает Киев», что

- 1) — украинская власть «не хочет решать требующие решения проблемы и вопросы», а также что
- 2) — Европа «предпринимает многочисленные попытки сорвать любой прямой диалог РФ и США, Путина и Трампа».

Также спецпредставитель Путина заявил, что недавние санкции против России «абсолютно никак» не повлияют на ее экономику, но зато приведут к росту цен на американских заправках.

В связи с этим Дмитриев, по его словам, будет доносить до коллег из США, что «нельзя становиться Байденами» и следовать «провальным нарративам прошлой администрации».

Особо цинично эта чушь звучит в исполнении урожденного киевлянина, который перед убытием в Москву успел изрядно напакостить в Украине, будучи пригретым здесь одним местным олигархом, но это отдельная тема.

Москва уже не первый раз

- 1) — обвиняет в срыве «мирного процесса» (как его понимают в Кремле) Европу,

хотя, в данном случае, это чушь, потому что реально

- 2) — главным действующим лицом нынешнего поворота в политике Трампа является госсекретарь Рубио, который не входит в MAGA-тусовку, но является «коренным республиканцем», а потому изначально относился к Москве вполне адекватно как к агрессору.

Но «наезжать» на Рубио путинская «шестерка» Дмитриев не может, поскольку его могут просто выставить за дверь.

По некоторым слухам, Дмитриев будет вести переговоры с дилетантом Уиткоффом, другом Трампа, имеющим сомнительную репутацию, который уже не раз проваливал переговоры.

О результатах переговоров Уиткоффа с Дмитриевым якобы будут докладывать Рубио, который будет решать, доносить ли их до ушей Трампа, и нужно ли Трампу встретиться с Дмитриевым.

Если указанная схема соответствует действительности, это не самый плохой вариант, и многое опять зависит от Рубио.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-10-24/rubio-s-sizing-up-of-russian-spin-spurred-us-shift-on-putin>

Rubio's Skepticism of Russian Spin Spurred US Shift on Putin

Russian Foreign Minister Sergei Lavrov, left, and US Secretary of State Marco Rubio chat at a US-Russia summit on Ukraine at Joint Base Elmendorf-Richardson in Anchorage, Alaska, on Aug. 15, 2025. *Photographer: Andrew Caballero-Reynolds/AFP/Getty Images*

By Natalia Drozdiak, Alex Wickham, Alberto Nardelli, and Eric Martin

October 24, 2025 at 4:02 PM GMT+3

- President Donald Trump canceled plans for a peace summit with Vladimir Putin and imposed sanctions on Moscow after an assessment that Russia had not made substantive changes to its position.
- Secretary of State Marco Rubio's influence in the administration's change of heart signals a more expansive role for him, and his stance contrasted with the more accommodating strategy toward Russia advocated by Trump's special envoy Steve Witkoff.
- The US imposed sanctions on Russia's biggest oil producers, and while Rubio left open the possibility of further engagement with Moscow, Trump said "it was time" for the sanctions, citing a lack of progress on a peace deal.

For months, President Donald Trump resisted calls to slap new sanctions on Russia, believing he could end the war in a deal with Vladimir Putin — including with a quick peace summit in the coming weeks in Budapest.

In a dramatic reversal this week, Trump canceled those plans and then went a step further, imposing the first direct sanctions on Moscow of his second term. “It was time,” Trump said.

But the sudden shift also grew from an assessment by Secretary of State Marco Rubio — a long-time Russia hawk who once called Putin a “gangster” — that Moscow had not made any substantive changes to its position, according to US and European officials familiar with the matter.

The people, who asked not to be identified discussing internal deliberations, said Rubio called off a planned in-person meeting with Russian Foreign Minister Sergei Lavrov after the two men spoke by phone and it became apparent the Kremlin was trying, once again, to slow-walk ceasefire discussions and drag out the war.

Rubio’s influence in the administration’s change of heart signals an even more expansive role for the top US diplomat, who has also advocated for a more aggressive approach to Venezuela as Trump’s interim national security adviser. His stance contrasted with the more accommodating strategy toward Russia advocated by Trump’s long-time friend and special envoy Steve Witkoff.

White House spokeswoman Anna Kelly pushed back on the characterization of Rubio’s role.

“President Trump always leads on foreign policy, and his agenda is executed by national security officials like Secretary Rubio and Special Envoy Witkoff, who are one, unified team behind the President’s America First vision,” she said.

There’s no indication that Witkoff, one of Trump’s most trusted confidantes, has lost his standing on the Russia file with the president, or his influence more broadly.

He was shuttling around the Middle East this week overseeing a fragile ceasefire in Gaza that he helped Trump negotiate.

But some of the people said Witkoff's discussions with Putin and other top officials in the run-up to an earlier summit, in Alaska, led to confusion and the perception that Moscow was prepared to make concessions it had no intention of carrying out.

Kelly, the White House spokeswoman, denied that was the case. She said Witkoff is "clear with everyone" and he and Trump are working toward peace with "a complete and accurate understanding of all the factors at play."

That August summit was tense as Putin insisted on negotiating about Ukrainian territory, frustrating Trump and leading him to nearly walk out of the room, the people said. This time, Rubio led the preparatory groundwork.

US Vice President JD Vance, left, special envoy Steve Witkoff, and Jared Kushner during a press conference on Oct. 21, 2025 in Kiryat Gat, Israel. *Photographer: Nathan Howard/Getty Images*

The State Department earlier characterized Rubio's call with Lavrov as productive. Asked about Rubio's role this time around, State Department spokesman Tommy Pigott said the "entire team is fully unified around President Trump's leadership."

People suggesting otherwise are wrong, he said. "Harmful actors are pushing selfish agendas through baseless lies," he said. "President Trump and his team have already accomplished more in the pursuit of peace than anyone thought possible, and as the President said, that is in large part because of the unprecedented success of Special Envoy Witkoff."

Despite the difficult first summit, Trump last week agreed to meet with Putin again after a lengthy phone call. US officials had hoped to capitalize on diplomatic momentum in the wake of Trump winning praise for helping secure a long-sought truce that ended two years of hostilities between Israel and Hamas.

But in recent days, Russia sent the US a plan outlining its terms for peace with Ukraine that rehashed all of its well-known positions, including demands Ukraine give up more territory, some of the people said.

"Last time, it took the meeting in Alaska for the US to realize that there's no flexibility on the Russian side," said Liana Fix, a senior fellow at the Council on Foreign Relations. "This time, this realization took place before the meeting, which is a good step."

On the Russian side, there was also confusion.

Russian officials left the Putin-Trump call last week believing the US president had agreed to Russia's demand that Kyiv give up the remainder of the strategic Donbas

region in return for only modest territorial concessions by Moscow, according to a person familiar with the Kremlin's thinking.

But a day later, after meeting with Ukrainian President Volodymyr Zelenskiy, Trump reiterated that he wanted a ceasefire along the current battle lines, an idea that Moscow had rejected ahead of the Alaska summit, this person said. Lavrov highlighted this disagreement in his call with Rubio on Monday, the person said.

By that point, the summit preparations were falling apart.

While Rubio sat down [alongside](#) Witkoff in Saudi Arabia when the administration first pursued direct talks with Russia back in February, his more direct involvement this time around has been a relief for many European officials who said they were worried that the US — under Witkoff's guidance — could shift too far toward Russia's position, piling pressure on Ukraine to accept Moscow's demands.

During Trump's meeting with Zelenskiy last week, for instance, Witkoff had again pressed the wartime leader to agree to Putin's demands to cede the Donbas to Russia, the people familiar said.

On Wednesday, Trump's administration slapped sanctions on Russia's biggest oil producers, blacklisting state-run oil giant Rosneft PJSC and Lukoil PJSC.

"Every time I speak with Vladimir, I have good conversations, and then they just don't go anywhere," Trump told reporters in the Oval Office on Wednesday after the sanctions announcement, adding the White House may arrange a future meeting.

Rubio nevertheless left open the possibility of further engagement with Moscow, including future meetings.

Speaking to reporters on Wednesday night at Joint Base Andrews outside Washington before a trip to Israel and Asia, Rubio said "we're always going to be interested in engaging if there's an opportunity to achieve peace."

"I think the President has said repeatedly, for a number of months now, that at some point he will have to do something if we don't make progress on the peace deal," Rubio said. "Today was the day he decided to do something."

Скептицизм Рубіо щодо російського спіну підштовхнув США до Путіна

Протягом декількох місяців президент Дональд Трамп чинив опір закликам ввести нові санкції проти Росії, вважаючи, що він може

закінчити війну угодою з Володимиром Путіним, в тому числі швидким мирним самітом у найближчі тижні в Будапешті.

У драматичному розвороті цього тижня Трамп скасував ці плани, а потім пішов на крок далі, ввівши перші прямі санкції проти Москви свого другого терміну. "Настав час", - сказав Трамп.

Але раптовий зсув також виріс з оцінки держсекретаря Марко Рубіо - давнього російського яструба, який колись назвав Путіна "гангстером" - що Москва не внесла жодних суттєвих змін у свою позицію, за словами американських та європейських чиновників, знайомих з цим питанням.

Люди, які просили не називати їх під час обговорення внутрішніх обговорень, заявили, що

— Рубіо скасував заплановану особисту зустріч з міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим після того, як двоє чоловіків поговорили по телефону, і стало очевидно, що

— Кремль знову намагається уповільнити переговори про припинення вогню і затягнути війну.

Вплив Рубіо на зміну серця адміністрації сигналізує про ще більш експансивну роль для вищого дипломата США, який також виступав за більш агресивний підхід до Венесуели як тимчасовий радник Трампа з національної безпеки.

Його позиція контрастувала з більш пристосовною стратегією щодо Росії, яку відстоював давній друг Трампа та спеціальний посланник Стів Віткофф.

Прес-секретар Білого дому Анна Келлі відштовхнула характеристику ролі Рубіо.

"Президент Трамп завжди лідирує у зовнішній політиці, і його порядок денний виконується посадовими особами національної безпеки, такими як секретар Рубіо та спеціальний посланник Віткофф, які є однією, єдиною командою, яка стоїть за баченням президента "Америка перш за все", - сказала вона.

Немає жодних ознак того, що Віткофф, один з найнадійніших довірених особи Трампа, втратив свою позицію щодо російського файлу з президентом, або його вплив у більш широкому сенсі. Цього тижня він махав по Близькому Сходу, контролюючи крихке припинення вогню в Газі, про яке він допоміг Трампу вести переговори.

Але деякі люди сказали, що

— дискусії Віткоффа з Путіним та іншими високопоставленими чиновниками напередодні попереднього саміту на Алясці призвели до плутанини та сприйняття того, що Москва готова піти на поступки, які вона не мала наміру здійснювати.

Келлі, прес-секретар Білого дому, заперечила, що це так. Вона сказала, що Віткофф "зрозумілий з усіма", і вони з Трампом працюють над миром з "повним і точним розумінням усіх факторів, що грають".

Цей серпневий саміт був напруженим, оскільки Путін наполягав на переговорах щодо української території, розчаровуючи Трампа і змушуючи його майже вийти з кімнати, сказали люди. Цього разу Рубіо очолив підготовчу основу.

Державний департамент раніше охарактеризував дзвінок Рубіо з Лавровим як продуктивний. Відповідаючи на запитання про роль Рубіо цього разу, речник Державного департаменту Томмі Піготт сказав, що "вся команда повністю об'єднана навколо керівництва президента Трампа".

Люди, які припускають протилежне, помиляються, сказав він.

"Шкідливі актори прощовхують егоїстичні програми через безпідставну брехню", - сказав він. "Президент Трамп та його команда вже досягли більшого в гонитві за миром, ніж хтось вважав можливим, і, як сказав президент, це значною мірою завдяки безпрецедентному успіху спеціального посланника Віткоффа".

Незважаючи на важкий перший саміт, минулого тижня Трамп погодився знову зустрітися з Путіним після тривалої телефонної розмови.

— Американські чиновники сподівалися скористатися дипломатичним імпульсом після того, як Трамп отримав похвалу за допомогу у забезпеченні довгоочікуваного перемир'я, яке закінчилося дворічними військовими діями між Ізраїлем та ХАМАСом.

Але останніми днями Росія надіслала США план, що окреслює умови миру з Україною, який перекреслив усі її добре відомі позиції, включаючи вимоги, щоб Україна відмовилася від більшої території, заявили деякі люди.

"Минулого разу знадобилася зустріч на Алясці, щоб США зрозуміли, що з російської сторони немає гнучкості", - сказала Ліана Фікс, старший науковий співробітник Ради з міжнародних відносин. "Цього разу це усвідомлення відбулося до зустрічі, що є хорошим кроком".

З російської сторони також була плутанина.

Російські чиновники залишили дзвінок Путіна-Трампа минулого тижня, вважаючи, що президент США погодився на вимогу Росії про те, щоб Київ

відмовитися від решти стратегічного регіону Донбасу в обмін на лише скромні територіальні поступки Москви, за словами людини, знайомої з мисленням Кремля.

Але через день, після зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським, Трамп підтвердив, що хоче припинення вогню на нинішніх лініях бою, ідею, яку Москва відкинула напередодні саміту на Алясці, сказала ця людина. Лавров підкреслив цю незгоду у своєму дзвінку з Рубіо в понеділок, сказала людина.

До того моменту підготовка до саміту розвалювалася.

У той час як Рубіо сів поруч з Віткоффом у Саудівській Аравії, коли адміністрація вперше вела прямі переговори з Росією ще в лютому, його більш пряма участь цього разу була полегшенням для багатьох європейських чиновників, які заявили, що вони стурбовані тим, що США - під керівництвом Віткоффа - можуть перейти занадто далеко до позиції Росії, посилюючи тиск на Україну, щоб вона прийняла вимоги Москви.

Наприклад, під час зустрічі Трампа з Зеленським минулого тижня Віткофф знову натиснув на лідера воєнного часу, щоб той погодився з вимогами Путіна поступитися Донбасом Росії, сказали знайомі люди.

У середу адміністрація Трампа ввела санкції проти найбільших російських виробників нафти, внісши в чорний список державний нафтовий гігант ПАТ "Роснефть" та ПАТ "Лукойл".

"Кожного разу, коли я розмовляю з Володимиром, у мене хороші розмови, а потім вони просто нікуди не йдуть", - сказав Трамп журналістам в Овальному кабінеті в середу після оголошення санкцій, додавши, що Білий дім може організувати майбутню зустріч.

Тим не менш, Рубіо залишив відкритою можливість подальшої взаємодії з Москвою, включаючи майбутні зустрічі.

Розмовляючи з журналістами в середу ввечері на Об'єднаній базі Ендрюс за межами Вашингтона перед поїздкою до Ізраїлю та Азії,

Рубіо сказав:

— "Ми завжди будемо зацікавлені у взаємодії, якщо є можливість досягти миру".

"Я думаю, що президент вже кілька місяців неодноразово говорив, що в якийсь момент йому доведеться щось зробити, якщо ми не досягнемо прогресу в мирній угоді", - сказав Рубіо. "Сьогодні був день, коли він вирішив щось зробити".

№ 1.204

ТРИ ВРАГА ПУТИНА (Зе)

2025-10-20

Сэр Лоуренс Дэвид Фридман, британский академик, историк, Королевский колледж, Лондон.

"Есть войны, которые заканчиваются поражением на поле боя, а есть войны, где поражение начинается внутри страны с трещины, которая идёт по фундаменту власти. Лоуренс Фридман, один из самых уважаемых военных стратегов в мире, человек, чьи книги изучают в штабах НАТО, говорит об этом предельно ясно.

Путин допустил ошибку, которая не просто ослабит Россию, она её уничтожит изнутри. И проблема даже ни в санкциях, ни в Западе, ни в военном провале.

Главная ошибка - это сама логика войны против Украины, которая превратила российскую систему в самоубийственный механизм.

Путин вошел в войну уверенным. «Короткая спецоперация сломает Украину за дни, а мир будет вынужден смириться».

Но здесь проявилась первая ошибка.

(1)

Катастрофическое недооценивание воли к сопротивлению.

А Фридман всегда говорил:

— "Побеждает не тот, у кого больше танков, а тот, у кого сильнее стратегия и мотивация".

Россия пришла с силой, но без реального плана.

Украина встретила войну без страха.

— Путин предполагал, что молниеносная операция приведёт к быстрой капитуляции Киева и смене власти.

Но даже на бумаге этот план выглядел абсурдно.

— Чтобы взять страну с населением 40 млн, у России было всего 190.000 солдат. Это не «армия для оккупации», это «армия для самоубийства».

И Фридман указывает на корневую причину:

политическое высокомерие и вера в миф о собственной непобедимости разрушили стратегическое мышление Кремля.

Но проблема глубже.

Логика войны Путина основана на заблуждении, что

1) — “победа принесет укрепление режима”.

Фактически же

2) — война сразу сделала власть зависимой от насилия, мобилизации и репрессий.

Страна, у которой не было внятных целей развития, теперь вообще живет только войной.

И это то, что Фридман называет «стратегией без выхода».

1) — Такая стратегия неизбежно оборачивается внутренним распадом, потому что у нее нет точки завершения.

2) — «Нет победы, нет мира, нет перемирия...».

3) — Остается только вечная война, которая пожирает собственного хозяина.

С началом войны пропаганда обещала быстрое решение вопроса, новую геополитику, освобождение Украины. Сегодня эти слова звучат как насмешка.

Фридман объясняет:

— «Планы Кремля рухнули не на фронте. Они рухнули в головах тех, кто их придумал».

Война не укрепила власть, она превратила её в заложницу самой себя.

Российская система теперь живет в парадигме страха.

— Страхи:

1) признать провал стратегии, 2) остановиться, 3) показать слабость, 4) перед собственным народом, который должен терпеть бесконечные жертвы ради чего-то.

Но ради чего? Ответа нет.

Власть не может его дать, потому что его не существует.

У любой войны есть три ресурса:

— 1) люди, 2) экономика и 3) смысл.

Россия потеряла все три ресурса:

- 1) — люди, мобилизация уничтожает качество общества. Образованные уезжают, бедных отправляют на фронт.
- 2) — Экономика не может быть успешной, если она строится на военной мобилизации.
- 3) — Смысл исчезает, когда война превращается в рутину, а победа в миф.

(3)

И здесь появляется главный удар Фридмана:

— «Война без стратегии - это инструмент самоуничтожения».

Путин может продолжать наступать, бросать людей, тратить миллиарды, угрожать миру, но он проигрывает там, где начинается настоящая мощь государства в устойчивости.

Пока пропаганда объясняет, что Россия не проиграла, она не замечает очевидного.

Россия уже находится в состоянии стратегического поражения не потому, что отступила на фронте, а потому, что разрушила собственное будущее.

- 1) — Война поглотила ресурсы, уничтожила горизонт развития и превратила страну в изолированную военную зону.
- 2) — Это не победный путь, это траектория деградации.

Фридман предупреждал:

- 1) — если политическое руководство начинает войну, думая, что контролирует ситуацию, оно всегда ошибается.
- 2) — Война как химическая реакция. Её можно запустить, но нельзя остановить без разрушений.

И сегодня Россия уже внутри этой реакции.

Страна воюет не за победу, она воюет, чтобы не проиграть. А это и есть проигрыш.

Если ты думаешь, что это предел, нет, это только начало, потому что разрушение режима начинается изнутри. И Фридман объясняет, почему война запускает распад власти шаг за шагом.

Когда государство вступает в войну, оно всегда меняется.

Но вопрос: как?

- 1) — Демократии становятся жёстче, собираются вокруг цели и ищут победу через единство.
- 2) — Авторитарные режимы же вынуждены усиливать репрессии, потому что боятся правды больше, чем врага.

И это ключевое наблюдение Лоуренса Фридмана.

Война в Украине не только не усилила путинский режим, она сделала его зависимым от страха.

— Проект, который должен был утвердить великую Россию в истории, превратил страну в осажденный бункер, где смысл власти просто выжить.

В момент, когда война пошла не по плану, Кремль оказался перед выбором.

- 1) — Признать ошибку, искать выход или
- 2) — удваивать ставку и уходить глубже в военную диктатуру.

Путин выбрал второе.

— Это не стратегия, это паническая реакция системы, которая не знает, как существовать без “иллюзии победы”.

Власть начала строить новый нарратив.

— «Россия воюет не с Украиной, а с НАТО и Западом».

Это позволяло оправдывать провалы бесконечно.

— Чем дольше идёт война, тем проще объяснять поражение колоссальной мощью врагов и тем труднее признать свою слабость.

Так формируется логика бесконечной войны, о которой Фридман говорил ещё в 2017 году.

Авторитарные лидеры всегда продолжают войну дольше, чем позволяют их ресурсы.

— Им легче бросить страну в изматывающий конфликт, чем признать ошибку и потерять власть.

Это именно то, что сегодня происходит в России (и Украине...).

— Власть стала заложницей созданной ей же реальности. Чтобы не рухнуть, ей нужно продолжать войну любой ценой.

Это не выбор, это смертельная зависимость. Но цена этой зависимости - разрушение внутреннего баланса страны.

Путинский режим никогда не был тоталитарным.

— Это была авторитарная система с элементами контрактного контроля. Власть не трогает тех, кто не лезет в политику. Но война всё изменила.

1) — Чтобы продолжать мобилизацию, власть должна подавлять недовольство.

2) — А чтобы подавлять недовольство, она превращает репрессивный аппарат в основу управления.

3) — Так появляется паралич общества. Люди боятся не только выступать, но даже думать вслух. Любое несогласие теперь экстремизм и предательство.

А. Авторитаризм — это политический режим, при котором централизованная, несменяемая власть одного лица или группы (например, партии) сосредоточена в своих руках, при этом сохраняются отдельные экономические и гражданские свободы. В таком режиме оппозиция подавляется или не имеет возможности существенно влиять на политику, а граждане не могут влиять на смену власти через выборы. Основное отличие от тоталитаризма заключается в том, что авторитаризм не стремится контролировать все сферы жизни граждан, оставляя большую часть частной жизни без вмешательства государства.

1. Ключевые характеристики авторитаризма

(1) **Централизация власти:** Вся или большая часть власти сосредоточена в руках одного лидера или узкой группы лиц.

(2) **Подавление оппозиции:** Несистемная оппозиция полностью подавляется, а легальная оппозиция лишена возможности существенно влиять на политику.

- (3) **Сохранение свобод:** Отдельные экономические, гражданские и духовные свободы могут сохраняться, но под контролем государства.
- (4) **Отсутствие реального контроля:** Население не имеет возможности контролировать процесс принятия и исполнения политических решений.
- (5) **Невозможность смены власти через выборы:** Сменить авторитарного лидера в результате выборов практически невозможно.

2. Отличия от тоталитаризма

- (1) **Сфера контроля:** Тоталитаризм стремится к полному контролю над всеми аспектами жизни граждан, в то время как авторитаризм фокусируется на политической сфере и может не вмешиваться в частную жизнь.
- (2) **Идеология:** Тоталитарный режим требует идеологической однородности и мобилизует население вокруг государственной идеологии, тогда как в условиях авторитаризма идеология может отсутствовать или быть второстепенной, и чем аполитичнее население, тем лучше.
- (3) **Цель:** Тоталитаризм часто связан с построением утопического государства, тогда как авторитаризм в основном направлен на решение текущих задач и поддержание стабильности.

Б. **Тоталитаризм** — это политический режим, при котором государство осуществляет абсолютный, полный (тотальный) контроль над всеми аспектами жизни общества и каждого человека. Он характеризуется наличием одной правящей партии, единой государственной идеологии, монополией на информацию и экономику, а также использованием идеологического террора и репрессий для подавления любого сопротивления.

1. Ключевые признаки тоталитаризма

- (1) **Однопартийная система:** Существует только одна массовая партия, слитая с государственным аппаратом, которая обладает монопольным правом на политическую деятельность.
- (2) **Государственная идеология:** Разработана и навязывается единая идеология, которая объявляется абсолютной истиной. Любое несогласие с ней считается преступлением.
- (3) **Монополия на информацию:** Государство контролирует все средства массовой информации (печать, радио, телевидение), а также

образовательные и культурные программы, создавая монополию на распространение «официальной» информации.

- (4) **Государственный контроль над экономикой:** Государство полностью контролирует экономическую и профессиональную деятельность, подчиняя её своим идеологическим целям.
- (5) **Идеологический террор и репрессии:** Используется как массовый террор и репрессии, так и идеологический террор для борьбы с любыми инакомыслящими и «врагами народа». Репрессии могут быть направлены не только на политических оппонентов, но и на тех, кто нарушает экономические или профессиональные нормы, которые превращаются в идеологические проступки.
- (6) **Култ личности:** Часто наблюдается култ личности вождя или правителя, который является воплощением идей партии.
- (7) **Мобилизация населения:** Регулярная мобилизация населения для достижения великих целей, которые ставит перед собой государство.

2. Отличие от авторитаризма

В отличие от авторитаризма, который стремится контролировать в основном публичное пространство и политическую сферу, тоталитарный режим пытается полностью подчинить себе и частную жизнь граждан, а также их мысли.

Фридман называет такие системы «падающими автократиями».

— В них власть становится хрупкой не из-за сопротивления граждан, а из-за невозможности управлять реальностью, которую сама же создала.

Россия именно туда и движется. В стране запрещён не протест, запрещено сомнение.

Нельзя задавать вопросы, нельзя обсуждать потери, нельзя говорить о коррупции армии, нельзя спрашивать, зачем погибают тысячи людей.

Табуированная правда не исчезает, она просто уходит под кожу общества и превращается в накопленную ненависть.

— Это и есть политическая мина замедленного действия.

(1)

Ключевой удар по устойчивости режима наносит мобилизация.

Она разрушает главный психологический контракт Путина с обществом.

Война – это где-то далеко.

После мобилизации война пришла в каждый дом. Власть перестала быть защитой. Она стала угрозой.

И вот что важно.

Мобилизация может быть повторена даже три, даже четыре раза, потому что эта система не знает другого способа воевать.

Но каждый новый этап мобилизации - это минус лояльность, минус доверия, минус терпение.

Это не сплачивает страну, это медленно поджигает её изнутри.

Экономика тоже превращается в инструмент подавления.

Военная мобилизация требует ресурсов, и они приходят не из новых побед, а из карманов граждан.

— Рост налогов, скрытая инфляция, дефицит рабочих рук, падение качества инфраструктуры, коррупция в оборонных закупках.

Всё это не временные издержки, а новая норма.

— Россия превращается в экономику военной зависимости, где финансирование войны важнее качество жизни.

И вот здесь появляется ключевая мысль Фридмана.

Война делает режим уязвимым не снаружи, изнутри.

Пока армия занята на фронте, режим вынужден усиливать внутренний контроль. Но каждый шаг этого усиления ведёт к разрушению легитимности.

Когда власть начинает бояться собственного народа, она проигрывает стратегически, даже если удерживает фронт.

(2)

В этом и состоит вторая фаза поражения России: эрозия власти.

Это поражение не видно сразу.

Оно не звучит в новостях, его не показывают на карте боевых действий, но оно происходит каждый день в виде падения доверия, усталости, разочарования и тихого сопротивления, которое ещё не оформлено публично, но оформится, потому что война создает таких людей миллионами.

Людей, которым больше нечего терять. То, что мы сейчас видим, только начало.

Война уже перестала быть внешней, она стала внутренней.

И если Путин думает, что главный враг России Украина или НАТО, он ошибается.

Главный враг путинской системы – это сама путинская система.

И именно в этом Фридман видит неизбежный финал режима. Но как начнёт разрушаться эта конструкция, это мы разберем в третьем блоке.

(3)

Это не скажут на телевидении, но это факт.

Путин уже не единственный центр власти в России.

И это не предположение и не фантазия. Это итог самой войны.

Фридман называет это «законом автократии в состоянии затяжного конфликта».

— Когда государство не может победить внешнего врага, внутри него появляются новые силы, претендующие на власть.

Именно это сейчас и происходит.

Кремль думал, что война сплотит элиты вокруг Путина, но случилось обратное.

Война дала элитам оружие против самого Путина, силу шантажа.

Теперь каждый силовой игрок, каждая клановая группировка может говорить Кремлю: "Без нас ты войну не выиграешь".

Армия, ФСБ, ЧВКшники, губернаторы, крупные корпорации, все они получили новый уровень свободы.

Путин больше не контролирует систему.

— Он балансирует на ней как человек, который потерял управление поездом, но бежит по вагонам, пытаясь удержать равновесие.

Первые трещины стали заметны после провала наступления 2022 года.

— В армии начались конфликты между генералами. Командующие фронтов обвиняли друг друга в ошибках, а политические кураторы в

Москве начали искать виноватых, но не среди себя, а среди тех, кто на передовой.

Именно тогда Путин потерял монополию на нарратив.

Появились альтернативные источники правды о войне.

— Telegram поляна, военкоры, милитаристские блогеры ЧВК и их командиры.

Пропаганда перестала быть централизованной.

— Даже Киселёв и Соловьёв уже не контролирует патриотическую аудиторию. Она ушла в Telegram и прислушивается к тем, кто ближе к войне.

В системе появился новый тип лидеров. Полевые фигуры войны, которые не зависят от Кремля, и они стали новой реальностью.

Когда власть ставит всё на войну, она сама рождает тех, кто однажды бросит ей вызов.

И мы почти увидели это 24 июня 2023 года.

— Поход Пригожина на Москву. Это не был мятеж ради власти, это был символический акт распада вертикали.

Пригожин показал всей стране, что **Москва не защищена, элиты нелояльны, армия деморализована, а власть уязвима.**

— И самое страшное, он сделал это без плана и без армии вторжения, просто потому, что мог.

После Пригожина все в системе поняли главное:

— **«силу можно брать».**

Её больше необязательно получать от Путина.

— И этот страх Кремль пытается заглушить репрессиями и показательной лояльностью, но это слабость, маскирующая паническую борьбу за контроль.

— Силовики растут в своих амбициях. Армейские генералы смотрят на власть как на ресурс. Олигархи ищут пути спасения своих капиталов. Губернаторы выстраивают собственные феодальные зоны влияния.

А общество, оно молчит. Но молчание никогда не означает лояльность. Это тишина перед крушением.

Режимы редко рушатся по воле народа.

Обычно они рассыпаются изнутри, когда элиты теряют смысл в их поддержке.

И это критически важно.

— Судьбу режима решают не митинги и не протесты. Её решает момент, когда элиты перестают верить в будущее режима. И война ускоряет именно этот процесс.

Россия входит в фазу политического расщепления.

— Сверху Кремль, который пытается удержать контроль.

— Сбоку силовые группы, которые хотят перераспределения власти.

— Снизу - усталое и обескровленное общество.

Внутри взрывоопасная смесь ненависти, страха и желания выжить любой ценой. Это нестабильность. Это идеальные условия для внутреннего взрыва.

И главный вывод:

— Война не укрепляет режим. Она создаёт условия для его замены.

Идея безальтернативного Путина умерла.

Вопрос уже не в том, будет ли преемник.

Вопрос в том, кто возьмёт власть и какой ценой, потому что любой, кто придёт после Путина, получит страну, разорванную войной и коррупцией, с истощенной армией и обществом, которое ненавидит всё, что связано с Москвой.

И это подводит нас к следующему этапу, - финальной фазе распада.

Фаза, где война ударит по самому главному — экономике и времени.

Почему Россия уже не сможет восстановиться и даже победа на фронте её не спасёт?

— Есть момент, после которого уже нельзя повернуть назад. Момент, когда поражение становится необратимым не на поле боя, а во времени.

1.

Лоуренс Фридман подчеркивает:

— самая страшная потеря - это потеря будущего.

Государства умирают не от поражений, а от истощения смысла.

Именно в этой фазе сегодня находится Россия. И это уже не аналитика, это диагноз.

Война в Украине не просто ошибка Кремля. Это исторический разлом, который навсегда изменил траекторию России.

Даже если представить невероятное, допустим, фронтовом успехе, захват новых территорий или даже вынужденное перемирие, ничего уже не вернётся назад, потому что война уничтожила три столпа, на которых держится любое государство: экономику, время и смысл.

Пока пропаганда рассказывает о рекордном росте ВВП, даже человек без экономического образования понимает, это статистика военного пузыря. ВВП растет не потому, что страна развивается, а потому, что миллиарды сжигаются в производстве оружия, которое завтра будет лежать в виде металлолома на поле боя. Это не рост, это судорога системы, которая живёт на мобилизации бюджета.

Военные траты превышают 40% федеральных расходов.

Экономика работает не на развитие, а на удержание войны. На здравоохранение меньше, чем на снаряды, на образование меньше, чем на кладбище и выплаты вдовам.

Россия не строит, она проедает себя. И это не восстановить никакой национализации элит и не закрыть экспортом нефти в Азию, потому что война не дает стране капиталов, технологий, кадров и доверия. А без этого нет будущего.

2.

Второе - потеря времени.

Даже если завтра война остановится, еще время уже потеряно.

— Украина за 2 года сделала больше институциональных реформ, чем Россия за 20.

— Европа перестроила энергетическую стратегию, избавилась от зависимости от Газпрома.

— НАТО расширилась. Финляндия и Швеция стали частью альянса.

Мир ускорился, Россия осталась стоять.

— В истории есть понятие потерянные десятилетия. Именно туда Россия уже летит.

Фридман предупреждает:

— государства, которые выбирают стратегию войны, вместо стратегии развития, попадают в историческую ловушку.

Они остаются в прошлом, пока мир движется вперёд.

Путин обещал возвращение величия, но вместо этого он зацементировал отставание России на десятилетия. Каждая неделя войны – это минус один год развития, и этого уже не исправить.

3.

Третье - исчезновение смысла.

Ни одна война не может длиться долго без ясной цели.

— У США во Вьетнаме была цель сдерживание коммунизма.

— В 1940 -х выживание.

— У Украины сегодня свобода и независимость.

А у России какова цель?

«Денацификация, демилитаризация, освобождение». Слова, которые уже никто не воспринимает серьезно. Даже те, кто поддерживает войну, не могут объяснить, ради чего она идёт.

Война стала не идеей, а стала функционалом власти.

— Она существует, потому что без войны власть не удержится. Это и есть конечное поражение.

И вот здесь Фридман ставит точку.

Поражение России неизбежно, потому что эта война разрушает саму Россию быстрее, чем Украину.

- (1) — Украина воюет за жизнь. Россия воюет за иллюзию.
- (2) — Украина мобилизует будущее. Россия сжигает своё.
- (3) — Украина строит союзников. Россия копит врагов.
- (4) — Украина стала нацией. Россия стала армейским лагерем с ядерным оружием.

Война не закончится быстро. Она будет иметь последствия, которые Россия будет разгребать поколениями.

— И неважно, сколько территорий Кремль возьмёт или потеряет. Важно то, что потеряет страна внутренняя: мыслителей, инженеров, свободу,

экономику, шанс на модернизацию, историческую опору. Всё то, что делает страну сильной вдолгую, уже разрушено.

Эта война не про победу, она про цену, которую придётся платить.

И Фридман дает простой прогноз:

— Россия может выжить, но уже не может победить.

И чем дольше будет продолжаться эта война, тем короче будет век путинской системы. Потому что конечный враг Путина не Украина и не Запад, и даже не внутренняя оппозиция.

Конечный враг Путина - ВРЕМЯ."

№ 1.205

Метания на грани истерики в исполнении товарища Дмитриева указывают, что в России не все в экстазе от введения целительных санкций США

2025-10-24

Копытько

Запишем диспозицию.

1. В чём фундаментальная сложность ситуации?

В том, что варианты, которые озвучивают россияне, НА ДАННЫЙ МОМЕНТ заведомо тупиковые в ИХ ЖЕ логике. Это значит, что быстрого выхода нет.

Для выхода из тупика понадобятся какие-то катаклизмы, способные перевернуть доску в ту или иную сторону.

Товарищ Лавров на днях описал видение россиян так:

— остановка по линии фронта невозможна, т.к. под контролем «нацистов» останется слишком большая территория.

Из чего следует, что в российской логике надо

- 1) — либо заменить «нацистов» ненацистами.
- 2) — Либо оставить «нацистам» территорию поменьше.

2. Что у нас теоретически с заменой?

Согласно всем опросам (украинским, американским, российским), на смену «нацистскому режиму» Зеленского могут прийти либерал-пацифисты Залужного либо социал-гуманисты Буданова. Обе группировки – сплошь русофилы. Даже не берусь сказать, какая больше.

Т.е., если выборы будут примерно в этих же границах, то России они ничего не дают. И как бы ни старался товарищ Медведчук, в Кремле это понимают.

Путин может сколько угодно хотеть «всю Украины», как говорит товарищ Трамп, но политически это задача точно не решается.

Так чтобы что? Зачем Лавров это брякнул?

3. Что у нас с территорией?

«Поменьше» - не означает гипотетический контроль РФ над руинами Покровска, Купянска или даже Краматорском.

Хотение РФ – как минимум весь Левый берег с Одессой и Николаевом.

Если принять во внимание МИНИМАЛЬНЫЕ прагматично обоснованные аппетиты россиян, то через призму решения водных проблем их устроит линия разграничения МИНИМУМ по Ворскле. Плюс Одесса, Николаев и правобережные части Херсонщины с Запорожьем. Всё что меньше – не является законченной формой.

Но если заходить в эту логику, от Украины останется куцый обрубок. Сразу же начнутся причитания, что нельзя оставлять «нацистам» Киев и т.д.

Спрашивается, а с чего вдруг? Ситуация настолько плохая на фронте или в тылу? Точно нет.

Т.е., излияния товарища Лаврова имеют смысл только в альтернативной реальности.

Американцам и европейцам уже донесли эту мысль. Они рассердились. Потому что Лавров точно не идиот. Но грубо пытается сделать идиотами западных партнёров. А это обидно.

4. Судя по комментариям первых лиц РФ и общему настрою, Кремль рассчитывает, что альтернативная реальность возникнет после варварских обстрелов украинских городов, уничтожения Россией системы жизнеобеспечения (электричества, воды, канализации, логистики...). А также - обвала фронта на нескольких участках.

Что с этим?

Специалисты-энергетики говорят, что добиться полного обрушения энергосистемы практически невозможно.

— Как минимум, для этого придётся наносить массовые удары по подстанциям и распределительным сетям АЭС. Что чревато во всех отношениях.

Т.е., ситуация будет очень сложная, но свет-вода в мегаполисах будут периодически появляться, можно будет дотерпеть.

Самый узкий момент — обстановке может быть очень разной между энергетически профицитным западом и энергетически дефицитным востоком. Если РФ сможет повредить энергетическую логистику через Днепр, социальные последствия на востоке будут особенно тяжёлыми. Что отразится на настроениях людей и стойкости войск.

На это важно обратить особое внимание.

Не стоит путать.

Может значительно вырасти запрос на быстрое прекращение огня, что категорически не означает рост «пророссийских настроений». Скорее наоборот. В ситуации близкой к отчаянью, люди точно не станут любить Россию больше и точно не забудут издевательства.

Оперативно требуются программы поддержки наиболее уязвимых. Пункты обогрева. Соцслужбы, которые просто будут совершать обходы.

Узкое место у многих — лекарства.

Ещё есть немного времени, чтобы пройтись по наиболее проблемным моментам и запросить помощь.

Точно будет трудно. Однако пока нет оснований считать, что тыл обрушится. Надо напрячься, чтобы минимизировать урон.

5. Что касается фронта.

Проблемы — общеизвестны. Сводки читаем у Константина Машовца.

Общий контекст я описывал.

В 2025 году у россиян было две стратегические задачи:

— заблокировать поставки западного оружия и

— не допустить ужесточения санкций.

Обе провалены.

Оружие где-то с мая разблокировано. Что исключает военное решение при разумных издержках. Любая кампания россиян будет идти не по плану.

Например.

— Очевидным намерением роскомандования на лето-осень было создание условий, чтобы зимнюю кампанию росармия начинала из городов.

Для этого планировалось вынудить украинские войска к отступлению (под угрозой окружения) из Покровска, Константиновки, Дружковки, Купянска и т.д.

— Чтобы россияне оказались в более-менее целых городах, а наши — в поле.

Тактические успехи у росармии есть, но явно хуже плана.

Истощение и усталость в украинской армии огромные.

Однако

— **РФ несёт большие потери и не может даже близко реализовать преимущество в живой силе и не-дронах.**

Дроны многое уравнивают, наши демонстрируют запредельное мастерство.

Т.е., для успеха российского замысла в альтернативной реальности должно совпасть много негативных факторов.

Если тыл упадёт, то... А если нет?

Если фронт треснет, то... А если нет?

Всё зря, получается.

6. Теперь добавим вишенку.

Санкции против Лукойла и Роснефти — это несколько месяцев накопительного эффекта, мгновенно ничего не будет. РФ в этот период попытается адаптироваться внутри.

Но.

Товарищ Трамп с интервалом в полдня сказал такое:

- Учиться на «томагавки» - 6 месяцев;
- Путин хорошо себя чувствует на фоне санкций? Посмотрим через 6 месяцев.

Конспирологическая картина очень стройная.

Пару недель назад эфир заполонили условные «томагавки». В переводе на язык реалполитик Трамп говорил буквально следующее:

— «я рассматриваю возможность уничтожения экспортных артерий РФ через Балтику и Чёрное море, обдумываю политическое решение, потому что мне надоели эти петляния».

Перед встречей с Зеленским Трампу позвонил Путин, очевидно, с уговорами не принимать политическое решение об уничтожении росэкспорта.

— Трамп сказал: ну, давай встретимся и что-то решим.

— Путин грубо наплевал на Трампа. Трамп ввёл санкции.

По сути, начался обратный отсчёт в той логике, о которой я писал пару дней назад.

Санкции против нефтяных гигантов будут способствовать снижению доли российской нефти на мировом рынке (Путин лично выбежал в эфир с криками, сколько РФ делает для мирового топливного баланса, мол, не надо рушить. Т.е., подтвердил гипотезу).

Чем меньше российская доля — тем выше вероятность разгрома портов с нефтеперевалкой. Ибо от выпадения российской нефти уже не будет шока.

Как — это второстепенные детали.

Знаете, что самое страшное для россиян?

Даже в случае каких-то катаклизмов с Украиной, их нефти будет крайне сложно восстановить позиции.

Для России всё катится в русле «нефть в обмен на продовольствие».

Это — запрограммированный результат. Нужны какие-то радикальные меры, чтобы сломать этот сценарий...

7. Для нас ситуация не безысходная, но стоит трезво оценивать риски.

По состоянию на сейчас всё выглядит так, что Путин готовится зайти ещё на один военный цикл — примерно до апреля.

Впереди — зима, которая станет настоящим испытанием.

Чтобы вернуть контроль над обстановкой, Кремль может устроить что-то совсем изуверское.

Принципиальное решение по прекращению огня не будет принято без позиции Китая. А о ней мы узнаем через неделю или позже.

Песков уже сказал, что «переговорная пауза слишком затянулась», обвинив Украину в нежелании вести диалог.

Т.е., Кремль попытался разыграть Трампа, испугался результата и пытается отползать.

Очень по-гегемонски :)

Благодарю всех за добрые слова и отметки в комментариях.

По итогам дня будет виден реальный охват и появится ответ – удалось пробить потолок охвата или нет.

В любом случае, всем поддержавшим большое спасибо! Ссылку на телеграм на всякий случай оставляю в комментарии.

№ 1.206

Китай тоже готовится к наступлению новой геополитической реальности "после 01 ноября"

2025-10-26

Куш

Что в активе у сторон по состоянию на "31 октября"?

США готовятся к введению пошлин в размере 100% на китайские товары.

Китай уже ввел ограничения на экспорт редкоземов и магнитов на рынки США и ЕС.

Но главная битва несомненно развернется за деньги. Как и всегда в истории.

В современном мире, деньги контролирует тот, кто, пусть и неформально, но руководит транзакционной инфраструктурой.

Сейчас - это система банковских сообщений SWIFT.

Формально бельгийская, но реально целиком зависящая от минфина США.

Контроль за мировой валютной системой - это способность развернуть глобальный неэквивалентный обмен в свою сторону, на покрытие внутренних дефицитов и дисбалансов.

А по мере старения населения, этих структурных дисбалансов в каждом глобальном кластере будет все больше и больше.

Мир стоит на пороге "увядания" Ямайской валютной системы.

В принципе, все трансформации глобальных потоков капитала - это отголоски Бреттон-Вудской системы по итогам завершения Второй мировой войны.

Которую сформировали победители.

Можно сказать, что мир пережил Бреттон-Вудскую валютную систему 1.0. и Ямайскую валютную систему (Бреттон-Вуд 2.0.).

Проблема в том, что в мире Потсдама, Ялты и Бреттон-Вуда не было Китая и Индии. Не включили в глобальное уравнение.

Китай своим парадом 03 сентября по случаю Победы во Второй мировой войне показал, что он подключается к разделу мира.

Так сказать, через историческую ретроспекцию входит в "клуб победителей" путем обращения времени вспять.

Новая Цифровая валютная система или Бреттон-Вуд 3.0 будет построена уже с участием Китая.

И это будет, с одной стороны, мир частных цифровых денег США с опорой на трежерис и, с другой - мир цифрового юаня с опорой на китайский международный товарооборот.

Это второй "тихий удар" Поднебесной после ограничения экспорта редкоземов.

Народный банк Китая без лишней шумихи, взял и "включил" китайскую систему трансграничных расчётов Renminbi Digital.

Она подключена к 10 странам АСЕАН и шести странам Ближнего Востока.

А с кем у Китая самый большой товарооборот? Нет, не с США и не с ЕС.

А именно со странами АСЕАН.

Завершение эпохи петродоллара позволяет ряду стран Персидского залива перейти на цифровой юань.

Теперь у Китая появилась трехконтурная валютная система:

1. Первый уровень: внутренний или оншорный юань.
2. Второй уровень: внешний или оффшорный юань в тесном взаимодействии с гонконгским долларом (управление валютных обменов в Гонконге) и патакой Макао (заморский банк Макао).

3. Третий уровень - цифровой юань для формирования системы глобального неэквивалентного обмена в свою пользу и контроля за системой международных транзакций (в мире санкций, очень полезная штука).

Запуск третьего уровня означает, что до 40% международной торговли может перейти на цифровой юань.

То есть, минуя SWIFT и доллар США.

Об этом пишет и *Economist*.

Ошибочно называя данную ситуацию - "первой битвой за Бреттон-Вудскую систему 2.0".

Потому что такой взгляд - западноцентричный и вбирает в себя все предрассудки и стереотипы последних десятилетий.

Система китайских транзакций разработана на основе технологии блокчейн и она намного оперативнее системы SWIFT, в которой платежи идут несколько дней.

В китайской - несколько секунд, в худшем случае - несколько минут.

Именно поэтому Китай называет свою платежную систему "валютным мостом".

Напомню, тестовый платеж между Гонконгом и Абу-Даби прошел в интервале до минуты, а сумма комиссии на 98% была ниже стандартного платежа в банке.

Валютный мост между Индонезией (осевая страна АСЕАН) и Китаем еще быстрее - 8 секунд.

Китайская система - быстрая и дешевая, а западная - длительная и дорогая.

Кроме того,

— в системе блокчейн и контроль за платежами более полный и оперативный.

На данный момент, к китайской валютной системе присоединилось 23 мировых центральных банка.

Для нефтетрейдеров китайская система - это экономия 75% банковских расходов.

Конечно Европе за цифровой юань нефть не продадут, а вот самому Китаю и азиатским странам - вполне.

Можно сказать, что

— китайский "валютный мост" - это новые деньги Монгольской империи 2.0.

Напомню, что первые бумажные деньги "чау" были введены в обращение Монгольской империей 1.0. еще 800 лет назад.

Кроме того,

— китайская платежная система - это "валютный мост" без санкций в отличие от SWIFT.

С ходу за нефть начал платить цифровыми юанями Таиланд.

Банк международных расчетов признал методологическое первенство Китая не только в системе цифрового юаня, но и вообще в системе цифровых национальных валют.

Кстати,

— Трамп и США от этой модели, то есть цифрового доллара, отказались, чтобы не усиливать "диктатуру ФРС".

— У Китая дилеммы противостояния исполнительной власти и центрального банка, нет.

На данный момент, у Китая есть ряд инструментов усиления глобального влияния:

- 1) — Это физическая инфраструктура - Новый шелковый путь.
- 2) — Финансовая инфраструктура - валютный мост.
- 3) — Кредитная инфраструктура - Азиатский банк инфраструктурных инвестиций, аналог МВФ для Глобального Юга.

А также

- 4) — монополия по экспорту ряда критических и стратегически важных товаров и сырья.

Добавим сюда и

- 5) — стремление к технологическому суверенитету.

Но общий пазл глобального доминирования будет собран Китаем к 2050 году.

— А до этого периода нас ждет эпоха "неполярного мира" и "мир-системных войн".

Ну а пока Китай не просто создает материальную и цифровую инфраструктуру, но и синхронизирует ее по видам, совмещая и накладывая одну на другую.

Например,

— **возьмем проект высокоскоростной железной дороги Джакарта-Бандунг, который реализуется с помощью Китая.**

Железная дорога - это физическая инфраструктура.

Но платить за ее услуги можно с помощью цифрового юаня.

А это уже цифровая инфраструктура.

Которая совмещена с китайской навигационной системой Beidou.

А это космическая инфраструктура.

Которая на земле будет поддержана квантовыми технологиями связи. А это инновационная инфраструктура.

Так формируется глобальный «Новый шёлковый путь».

Который в будущем будет географически опираться, в том числе, на Северный морской путь, что минимизирует морскую уязвимость Китая (зависимость от проливов).

Пока объём международных платежей с использованием цифрового юаня составил эквивалент 1,2 трл дол., но это только начало.

Сама система будет инсталлирована в 80% стран мира.

Один из ключевых азиатских глобальных протокластеров - это АСЕАН с перспективой трансформации в военный региональный блок без акцента на конкретном противнике.

Именно поэтому, накануне 01 ноября, Трамп посещает саммит АСЕАН в Малайзии.

Но его портфель предложений пока содержит одни лишь "кнуты" в виде угрозы пошлин, без пряников.

У Китая, наоборот:

— есть пряники, но нет кнута.

В ближайшие 25 лет, и Китай, и США, будут искать максимально эффективное соотношение этих инструментов.

№ 1.207

16-28 октября 1962 года происходило то, что мы знаем под названием «Карибский кризис». Сейчас на наших глазах разворачивается «карибский кризис» курильщика

2025-10-27

Копытько

Накануне встречи Трампа и Си наблюдаем такой событийный ряд.

- (1) 14.10 российский посол передает конгрессвумен Анне Паулине Луне материалы в контексте убийства Дж.Кеннеди. Явная подводка к разрядке.
- (2) 16.10 Трамп говорит с Путиным.
- (3) 20.10 Рубио говорит с Лавровым.
- (4) Фиксируются разногласия.
- (5) 21.10 по словам начальника Генштаба ВС РФ Валерия Герасимова, Россия испытывает ракету «Буревестник», о чём предупреждает США.
- (6) 22.10 Путин лично участвует в испытаниях ядерной триады. Выше некуда.

Т.е., после разговора Трампа с Путиным Россия де-факто начала запугивать США.

В ответ на эти запугивания Трамп:

- 1) — отменил встречу в Будапеште
- 2) — влил по Москве санкциями.

Шантаж не сработал.

Кремль начал истерически вопить «не надо на нас давить!» и срочно отрядил в США Дмитриева источать миролюбие и конструктив. Министр финансов США уже насмешливо называет Дмитриева «российским пропагандистом».

Путин начал отползать на уровне действий, но,

— чтобы замаскировать отступление, резко поднял градус риторики для внутренней публики.

- (1) 25.10 военный преступник Владимир Соловьёв грозит уничтожением Харькова, Николаева и Одессы. Заявляет, что «не будет Киева». Даже отбитым гостям его эфира неловко от этой чуши.
- (2) 26.10 запускают информацию о «Буревестнике». Это новость для россиян, для нас и широкой публики. Руководство США в курсе уже 5 дней и ему плевать. Не боится или не верит.
- (3) 26.10 комочек нафталина с генеральскими погонами Сергей Степашин, которого достают из чулана для громких заявлений, сказал, что третья мировая война в гибридной форме уже идёт! А дальше – ого-го!

Ситуация напоминает февраль-март 2025.

- 1) — У россиян иссякал импульс осенне-зимнего наступления, упал темп, начались перегруппировки.
- 2) — Тогда резко выросла интенсивность обстрелов мирных городов и заискрила пропаганда.

Возникает логичный вопрос:

- если у россиян всё планомерно и гладко на фронте,
- зачем они бряцают всем арсеналом и разгоняют истерию?

Ответ:

- это отчасти операция прикрытия, а
- отчасти – паника.

Отличие от событий зимы-весны в том, что рассеялся «туман войны».

Страшилки Кремля научились делить на 16.

Сначала Вэнс заявил, что россияне переоценивают свои успехи на поле боя.

Затем 24.10 в любимой газете Трампа NY Post вышла статья американского злого дедушки — четырёхзвездочного генерала и экс-заместителя главы Объединённого комитета начальников штабов (военный №2 в США) Джека Кина. С характерным названием: «Не верьте путинской лжи. Россия не побеждает в Украине».

Прелесть этого злого дедушки (82 годика) в том, что он обладает большим авторитетом и работает на аудиторию Fox News. Лично Трамп в первую каденцию наградил его президентской Медалью Свободы. Также он работал в качестве военного советника разных президентских администраций.

Так вот генерал Джек Кин в своей публикации сухо перечисляет цифры и факты, свидетельствующие о срыве российских планов и большом уроне для РФ — в военной сфере, в экономике.

Заканчивается статья выводом: «Заставьте Путина остановить эту войну на наших условиях, не на его».

Кремль оказался в ситуации, когда

— **игра в эскалацию не проходит**, ему нужно доказывать свои возможности и обосновывать претензии не нахрапом, а реальными действиями. Что требует значительно больше ресурсов, чем пропагандистские инсценировки.

Это риски для нас.

Как я уже писал,

— чтобы сломать тенденции Кремль теоретически может пойти на какое-то чудовищное злодеяние.

Но также это

— билет в одну сторону для российских элит. Их ожидает судьба бешеных собак в случае какой-то масштабной девиации.

— Почва для брожений.

Дмитриев сейчас де-факто работает как приманка Путина для «выявления колеблющихся». Чтобы их зачистить...

Дмитриев встретился с Луной и подчеркнул факт передачи материалов по Кеннеди, что добавляет аллюзий с «Карибским кризисом».

Но центр тяжести уже в плоскости США – Китай.

Там решится судьба кризиса. Путин в роли статиста, которому доведут его текст.

№ 1.208-1

ВІД ТУАЛЕТНИХ СХЕМ ДО ГЕНПЛАНУ ПО-ШАНХАЙСЬКИ. ЗА ЯКИМИ СХЕМАМИ ВЛАДА КИЄВА ПРАЦЮВАЛА П'ЯТЬ РОКІВ?

Беззмінний секретар Київради Володимир Бондаренко за результатами операції НАБУ "Чисте місто" красиво подав заяву про відставку. 8 квітня, 2025 р.

2025-10-27

Георгій Могильний, експерт з питань містобудування, аналітик громадської ініціативи «Голка»

26 жовтня 2025 мали би відбутися місцеві вибори, але під час війни їх відтермінували. За відсутності виборів важливо аналізувати роботу Київради, щоб контролювати місцевих депутатів і мати вплив на їхні рішення.

Часи Омельченка і Черновецького були золотим віком дерибану — земельні торги не були обов'язковими, а зміни до генплану Києва можна було вносити хоч щодня, затверджуючи містобудівні обґрунтування для окремих ділянок. При Попові був перехідний період, коли потроху відпрацьовували схеми роботи під нове законодавство.

А за Віталія Кличка настала епоха

- 1) — поновлення оренди ділянок, переданих незаконно за попередників,**
- 2) — «туалетних схем», і**
- 3) — детальних планів території (ДПТ), що суперечили генплану міста і завжди викликали незадоволення громади.**

Громадська ініціатива «Голка» проаналізувала діяльність Київради та виділила основні схеми, за якими депутати «допомагали» громаді.

Тож давайте по порядку.

1. Оренда назавжди

Коли спалахує черговий скандал із незаконною забудовою, міська влада традиційно звинувачує попередників. **Та здебільшого йдеться про «землю в оренді», договори на яку Київрада може не поновлювати.**

Проте

— за 11 років при Кличку майже всі старі угоди поновлювалися, а подекуди навіть надавалися нові ділянки під забудову.

Формально чи мовчки — результат один:

— Київрада погоджувалася на подовження оренди.

— Адже вже понад 20 років діє принцип мовчазної згоди: якщо влада не відмовила вчасно, договір поновлюється автоматично. І ця бездіяльність — така ж сама відповідальність, як і свідоме голосування.

Показова «послідовність» влади:

— 2024 року депутати відмовилися подовжувати дозволи для МАФів і вирішили продавати всі місця лише через аукціони. Тисячі підприємців втратили роботу, хоча всі кіоски займають не більш як 20 га.

Водночас Київрада спокійно подовжує оренду сотень гектарів землі під забудову — часто без конкурсу й незаконно.

— Хоча могла б просто визначити, що всі нові угоди укладатимуться виключно через відкриті торги. Ефект для міста і бюджету був би в рази більший, ніж від «реформи кіосків».

У скандальних випадках депутати вдають, що нічого не відбувається:

— не згадують про завершення дії договорів або навмисно затягують розгляд. Таких ділянок — сотні, розглянемо нижче деякі з них.

1) Музей видатних діячів української культури

У минулому скликанні Київська рада не поновила договору під тиском громади, але й не відмовила — рішення ухвалив суд. 2022 року Київська міська державна адміністрація подала проєкт відмови, який депутати провалили, а згодом внесла новий — про поновлення. Після хвилі обурень 2023-го знову подали відмову, але голосів не вистачає. Втім, рішення вже не має значення — дія договору закінчилася, і КМДА навмисно затягнула подання, щоб Київська рада не змогла законно відмовити.

2) Літературний сквер

Рада минулого скликання не встигла розглянути питання, і оренду поновили через суд. Рада нового скликання замість відмови внесла проєктподілу ділянок, де комісія потай додала пункт про поновлення. Поки громада боролася, строки відмови спливли — забудовник знову може виграти в суді.

3) «Голосіївська вежа»

Договір поновлено судом 2020-го, бо Київрада не встигла. Новий проєкт відмови КМДА подала із запізненням: документ датований груднем 2022-го, але внесений лише після завершення договору — 3 лютого 2023-го. Прокуратура тепер відстоює інтереси міста в суді.

Якщо орендар щось порушував, Київрада вже не має права поновити договір. Департамент земресурсів перевіряє лише борги, які орендарі гасять перед поновленням. Це дає можливість безкарно приймати вигідні рішення.

4) Звіринецький сквер

Громада з 2012 року бореться проти забудови 2 га біля Ботанічного саду. Суди підтвердили незаконність оренди, але не повернули землі через строк давності. Київрада двічі присвоювала ділянкам статус скверу, який КМДА допомогла скасувати. 2019 року заступник голови КМДА Петро Оленич подав проєкт рішення про розірвання договору за порушення орендаря, 2020-го — проєкт про відмову в поновленні договору оренди, а 2021 року — проєктпоновлення, і Київрада його схвалила.

5) Екопарк «Осокорки»

2019 року Київрада розірвала договори з ТОВ «Контактбудсервіс» через борги, але суд скасував рішення. Після цього КМДА подала проєкт про поновлення, хоча Верховний суд пізніше підтвердив борг у 22 млн грн. Попри це, орендар поновив три договори, а Київрада і надалі просуває питання.

6) Китаїв

60 га зарезервованої під заповідання землі, незаконно переданої раніше в оренду, частково пам'ятка археології. Громада проти, забудови нема. Попри це, Київрада поновила оренду трьох ділянок, ще дві залишила на потім. Забудовник — ексзаступник голови КМДА Ігор Ніконов.

2. «Туалет» під дахом інвентаризації

Будівля або споруда в приватній власності — «вундерваффе земельної корупції».

Ще з 2008 року, коли запровадили обов'язкові земельні торги, у статті 134 Земельного кодексу України з'явилася фатальна норма:

— ділянки, на яких є приватні будівлі, не виставляються на торги.

Але скільки землі можна отримати під одну будівлю, не визначено.

Так народилася «туалетна» й багато інших схем, де кілька метрів «капіту» давали гектари золотої комунальної землі.

— Замість виправити норму, можливості для махінацій тільки розширювали.

З 2018 року дозволили передавати ділянки під приватними будівлями без детальних планів територій, а з 2020-го — взагалі без урахування містобудівної документації.

«Дерегуляція» у будівництві, технічній інвентаризації й держреєстрації дала змогу оформлювати самобуди та навіть неіснуючі споруди як капітальні.

У реєстрі з'являється запис — і все, будівля «є».

— Перевіряти не треба. Чиновники «вірять» електронним реєстрам, тож формально ні за що не відповідають. Україна перетворилася на «країну в смартфоні», де віртуальні стіни відчиняють двері до реальної землі.

У нинішній Київradі зустрічалося все:

— передача ділянок під будівлі, яких не існує, під знесені споруди, під кіоски, що зареєстровані як «капітальні». Класичні «туалетні схеми», легалізація самозахоплень, оформлення самобудів — на будь-який смак.

Найзручніше ховати таке добро під «інвентаризацію» — сотні ділянок у пакеті

— Саме так проводили землю для Дениса Комарницького. Ба більше, під час інвентаризації часто просто шукали, де між забудовами можна «втиснути» ділянку для майбутніх обладунків.

Усього було ухвалено понад 170 рішень про затвердження технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації.

В одному рішенні — кілька ділянок, в іншому — сотні.

Наприклад,

— у «кейсі Комарницького» — 131.

Навіть більшість депутатів не розуміли, за що голосують. Громадськість також не помітила, а про обладнку дізналася вже з розслідування Національного антикорупційного бюро. Скільки сумнівних ділянок сформовано, не знає

ніхто. Але всі вони потенційні міни уповільненої дії, які доведеться перевіряти.

Схеми з неіснуючою нерухомістю — найпростіші для зупинки, якщо є громадський контроль.

— Прокуратура охоче береться, коли громада звертається. Зазвичай такі оборудки стосуються невеликих ділянок, де важко побачити, чи справді там щось стоїть. Для більших ділянок історії закінчуються швидше. Наприклад, торік спробу отримати 0,15 га під забудову на вул. Катерини Білокур у Печерському районі було зупинено ще до розгляду в земельній комісії.

Класичні «туалетні схеми» з реальними будівлями майже неможливо зупинити, навіть коли це самобуди.

— Показовий приклад — ТОВ «Менаполіс» на вул. Голосіївській, 13д. Розслідування «Наших грошей» довело: споруди зведено самочинно на самовільно захопленій землі, відкрито кримінальне провадження. Але депутати все бачили — фото, документи, площу 53 м² — і однаково віддали під забудову ділянку у 5500 м².

Через три роки, після сюжету VINUS.Info, Київрада поспіхом розірвала договір і зробила вигляд, що її обдурили. Та остаточне слово за судом, адже депутати порушили навіть позицію Конституційного суду.

Тож не варто тішити себе ілюзіями — Київрада не воює з «туалетними схемами». Вона лише вдосконалила їх. І тепер кожна інвентаризація може стати черговим дерибаном, а віртуальний «туалет» — ключем до реальної київської землі.

3. «Будинки-привиди»

Боротьба киян проти забудови зеленої зони біля метро «Лісова», включно з частиною парку Кіото, триває ще з часів Омельченка.

2004 року Київрада, всупереч генплану, передала ділянку під ТРЦ компанії «Женсан».

— За перших каденцій Кличка КМДА демонстративно виступала проти, навіть подала 2017-го проєкт розірвання договору оренди, але згодом позиція міської влади кардинально змінилася.

Апетити забудовника, пов'язаного із Вагіфом *Алієвим*, поступово зростали:

— площу майбутнього ТРЦ збільшили, під нього почали «підчищати» сусідні ділянки.

У березні 2021 року депутати розглядали передачу ще однієї ділянки «Женсану» — нібито під існуючий магазин із кафе.

На представленому слайді було видно, що ніякої будівлі там уже два роки як не існувало, залишалися самі руїни.

Депутати могли переконатися самі, відкривши супутникову карту: за пів року до голосування на місці «будівлі» вже був котлован і вирубана частина парку Кіото. Та це нікого не збентежило. Посадовці КМДА спокійно підготували проєкт, а депутати підтримали його, адже в Держреєстрі прав досі значилася будівля площею майже 2700 м².

Так «віртуальна нерухомість» стала реальним інструментом захоплення зеленої зони столиці.

Одним із найпоказовіших прикладів став розгляд питання про землевідведення під сталінським кесоном у парку «Наталка» — символ ставлення і Київради, і Віталія Кличка до самочинних забудов.

Рішення протягнули завдяки двом махінаціям.

1) — Спершу незаконно зареєстрували окрему конструкцію незавершеного тунелю під Дніпром як готову «будівлю для публічних виступів Кесон».

2) — Потім під час інвентаризації ділянку з кесоном «підшили» до сусідньої з реальними будівлями, щоб передати землю без конкурсу. Насправді кесон — лише частина незавершеного об'єкта, що стоїть не на своєму місці.

Будь-яке добудовування в межах прибережної захисної смуги заборонене, але з 2021 року власник — бізнесмен Ігор Тинний — виконував там роботи, називаючи їх «капремонтом».

— Фактично йшлося про нове будівництво й самозахоплення землі, тобто про кримінальне правопорушення.

На засіданні Київради представниця забудовника відверто підтвердила добудову. Сам Віталій Кличко особисто прийшов підтримати рішення, пояснивши: «Зараз там модерний артоб'єкт. Доліпили скляшку, бо в тому стані лишити було неможливо».

Тож мер і депутати чудово знали, що на берегах Дніпра відбувається незаконне будівництво, але це їх не зупинило. І, схоже, не могло, адже чимало піар-проєктів Кличка, від Скляного мосту до Мосту-хвилі, також зводилися на самовільно зайнятих землях.

4. «Технічне нарощування»

Окрім «туалетної», існують й інші схеми отримання землі без конкурсу та без детальних планів територій.

За Земельним кодексом, ділянки можна передавати без аукціону для будівництва чи обслуговування об'єктів інженерної, транспортної та енергетичної інфраструктури, крім об'єктів дорожнього сервісу. Містобудівне законодавство дозволяє це навіть без затвердженої документації, але об'єкт має бути «лінійним».

Це породило нову схему:

— забудовники отримують невеликі ділянки поруч із основними нібито для технічних потреб.

У нинішньому скликанні Київрада ухвалила понад 60 таких рішень.

Навіть кілька соток можуть принести забудовнику додаткові тисячі квадратних метрів площі — і мільйонні прибутки.

Часто без цих «допоміжних» шматків реалізація проєктів узагалі неможлива: забудовники стискають будівлі до меж ділянок і потребують додаткової землі.

— Так Київрада виділила ТОВ «Женсан» дві ділянки біля парку Кіото (0,18 га) і групі «Ковальська» — 0,15 га під NUVO Business Park на вул. Жилянській, обидва будівництва — всупереч генплану.

Є і більш вишукані приклади цієї схеми.

На бульварі Миколи Міхновського землю під виглядом благоустрою передали... Національному агентству з питань запобігання корупції.

— Перед будівлею НАЗК була велика комунальна парковка, яку КП «Київтранспарксервіс» здавало через Prozorro. Агентству вона сподобалася, і воно попросило Київраду передати землю у постійне користування. Законно це зробити було неможливо, тож чиновники вдалися до шахрайства.

Наагентство отримало частину бульвару й зеленої зони формально «для влаштування об'єктів транспортної інфраструктури», замовчавши про існування комунальної парковки.

Але за законом стоянка — це об'єкт дорожнього сервісу, і такі землі антикорупційне агентство отримувати не може.

Тож сьогодні НАЗК користується парковкою незаконно, а міська влада робить вигляд, що нічого не сталося. І, можливо, саме тому агентство не надто ретельно перевіряє декларації київських чиновників.

Не менш показова історія — будівництво «аквапаркінгу» на Прирічній.

— Так кияни назвали паркінг, який міська влада хоче звести просто в зоні весняних розливів Дніпра.

Законно передати землю під такий об'єкт неможливо — немає ані детального плану території, ані плану зонування.

Тож у проєкті КМДА ділянку оформилинібито для «лінійних об'єктів транспортної інфраструктури» — без права зведення паркінгу.

Але на прохання КП «Житлоінвестбуд-УКБ» земельна комісія просто прибрала ці слова з тексту.

— Так Київрада зробила документ незаконним, але зручним для забудови. У КМДА прекрасно знали про порушення — Кличко особисто подав подання про «невідкладність» і назвав будівництво паркінгу пріоритетом.

На **Пейзажній алеї** міська влада теж запланувала «**паркінг подвійного призначення**» — із укриттям і офісом для директорки фонду братів Кличків Ангеліни Осадчої.

— Для цього взяли старе рішення про ДПТ на 206 га й підклали новий проєкт у 90 разів меншої площі. Про громадські обговорення не чули навіть місцеві жителі, про це заявила Герой України Ада Роговцева. Після суспільного резонансу Кличко особисто запропонував зняти питання з розгляду. Та, попри тимчасову «перемогу громади», ДПТ не відхилено — його можуть повернути в будь-який момент.

5. ДПТ замість генплану

За каденції Кличка детальні плани територій стали головним інструментом легалізації забудови всупереч генплану Києва.

— Якщо в попередньому скликанні ухвалили 25 таких документів, то

— під час війни — лише шість, із яких чотири розроблені ще раніше.

Але кожен — у приватних інтересах, за кошт забудовників і всупереч чинному законодавству.

Верховна Рада ще 2021 року законом №711-IX узаконила головну схему Київради

— можливість змінювати функціональне призначення територій у ДПТ, навіть якщо це суперечить генплану.

Мінський масив

ДПТ передбачає житлову забудову 30 га полів ДП «Пуща-Водиця» в інтересах Stolitsa Group. Суди вже кілька років розглядають позов активіста Олександра Кучерявого, який доводить незаконність проєкту.

Оболонь і Позняки

Обидва ДПТ ухвалено 2021 року без стратегічної екологічної оцінки — документи просто підробили заднім числом, щоб уникнути процедури. Це пряме порушення Орхуської конвенції, адже громадські обговорення були лише формальні. Позов громадських активістів і досі не розглянуто навіть у першій інстанції.

Либідська

Проєкт передбачає шосе поверх річки Либідь, розроблений ще до повномасштабної війни, без урахування сучасних вимог безпеки. Затверджений 2024-го, він ігнорує нові потреби міста в умовах війни.

Воскресенський промрайон

ДПТ ухвалили 2023 року, незважаючи на протести громади. Документ подали без оновлення після громадських слухань 2021 року. Прокуратура вже оскаржує рішення в суді, а поліція розслідувала спробу захоплення земель «Укрзалізниці».

Солдатська слобідка

ДПТ у центрі міста ухвалили в турборежимі — за десять днів від реєстрації до голосування. У документі висоту забудови збільшено з 27 до 75 метрів, що порушує пам'яткоохоронні норми. Розробники заявили, що висоту «ще узгодять», хоча погодження з Мінкульту давно скасовані.

Затвердження таких детальних планів територій має дві мети.

По-перше,

— легалізація незаконного будівництва. ДПТ «Воскресенський» закріплює ЖК Freedom (екс-«Укрбуд»), ДПТ Дарницького району — ЖК «Лебединий» (Perfect Group Ісаєнка), ДПТ Либідської — другу чергу Ocean Plaza і хмарочос A136 Highlight Tower від DIM і Дениса Комарницького.

По-друге,

— підготовка нових ділянок під забудову — створення підґрунтя для зміни цільового призначення землі та подальших рішень Київради.

Уже через кілька місяців після початку каденції депутати передали ділянку під житловий комплекс на місці стадіону на бульварі Вернадського, попри те, що генплан визначає її як частину спортивного парку.

А 2023 року — землю на проспекті Георгія Нарбута під забудову, знову всупереч генплану.

Таким чином, ДПТ у Києві стали універсальним інструментом для обходу законів і суспільного контролю:

— від легалізації старих схем до запуску нових.

...Якщо подивитися на кількість незаконних або шкідливих для громади рішень, нинішнє скликання Київради виглядає трохи краще за попереднє.

Але це не заслуга депутатів, просто забудовники стали менш активними через пандемію та війну.

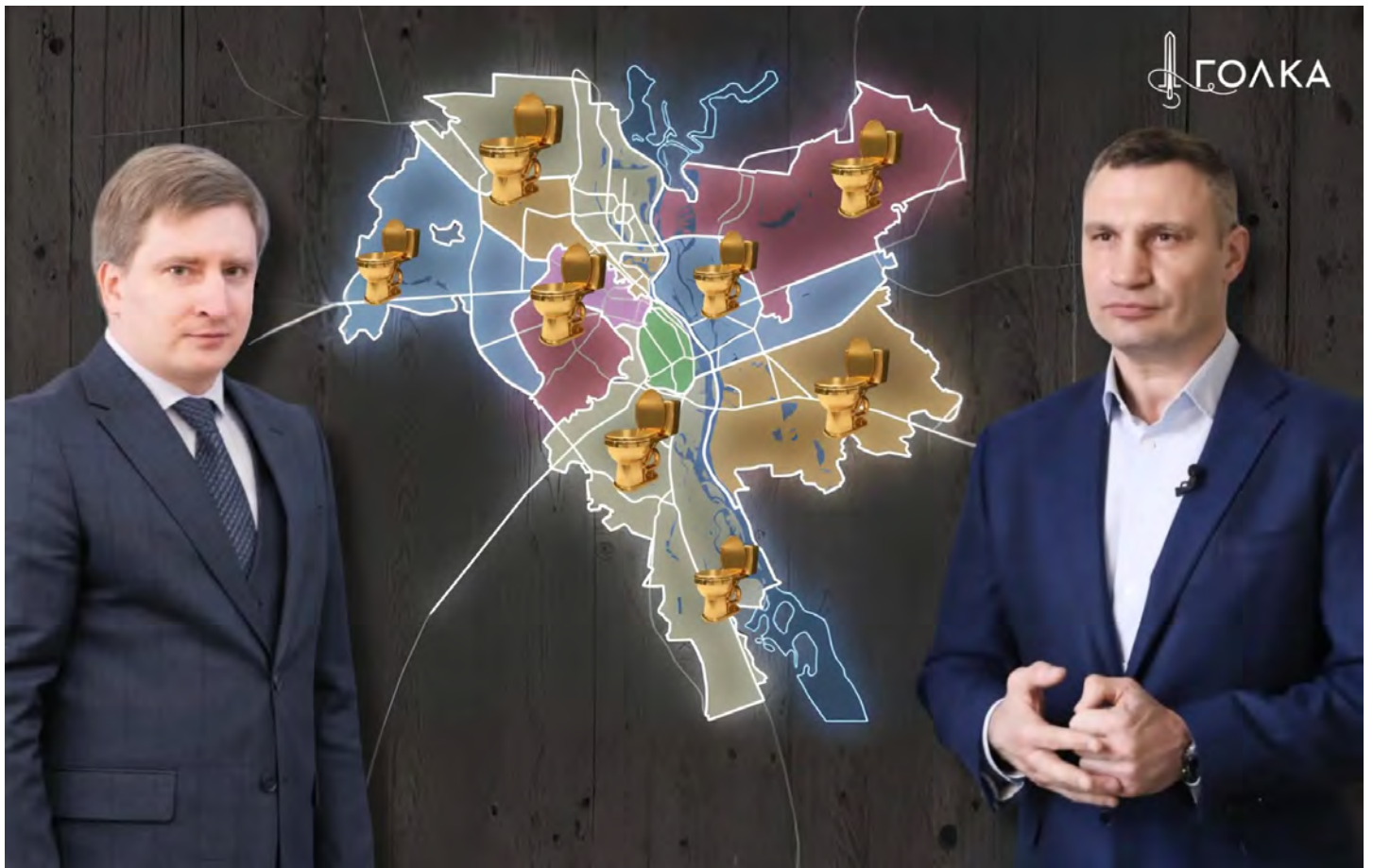
Водночас Київрада нині охоче підтримує проєкти, які раніше громада встигла зупинити.

А наслідки хаотичної інвентаризації земель, коли за останні роки сформували тисячі ділянок без належного контролю, місто ще відчує.

І не раз.

№ 1.208-2

Від “туалетних схем” до генплану по-шанхайськи. За якими схемами влада Києва працювала 5 років?

2025-10-27

Георгій Могильний

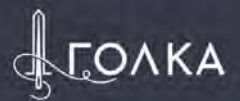
26 жовтня мали б відбутися місцеві вибори, але у часи війни їх відтермінували. За відсутності виборів важливо аналізувати роботу Київради, щоб контролювати місцевих депутатів та мати вплив на їхні рішення.

Часи **Омельченка** і **Черновецького** були золотим віком дерибану – земельні торги не були обов’язковими, а зміни в генплан Києва можна було робити хоч щодня, затверджуючи містобудівні обґрунтування для окремих ділянок.

При **Олександрі Попові** був перехідний період, коли потроху відпрацьовували схеми роботи під нове законодавство. А за **Віталія Кличка** настала епоха поновлення оренди переданих незаконно за попередників ділянок, “туалетних схем” та детальних планів території, що суперечили генплану міста і завжди викликали незадоволення громади.

Оренда назавжди

Коли виникає скандал із незаконним будівництвом в Києві, влада здебільшого звинувачує попередників, але найчастіше йдеться про землю, яка в оренді. Тому нова влада має можливість розірвати договори оренди. Але майже всі

старі договори за 11 років головування Віталія Кличка продовжували чи навіть видавали нові ділянки під забудову.

І неважливо, чи голосувала вона за поновлення, чи вчасно не надала відмову і справу вирішував суд – в обох випадках саме Київрада надала згоду на укладання договору на новий строк. Вже понад 20 років для поновлення договорів оренди діє принцип мовчазної згоди і змінювалися лише строки і умови для його реалізації. Тому бездіяльність – це також свідомо дія, що має критичне значення в таких питаннях.

Доречно акцентувати увагу на “послідовності” дій міської влади. В 2024 році депутати вирішили не продовжувати раніше видані паспорти прив’язки на різноманітні торгові кіоски і всі доступні місця для їх влаштування продавати виключно на аукціонах. Як наслідок, тисячі дрібних підприємців в розпал війни втратили роботу. При цьому всі 7000 кіосків в Києві займають не більше 10-20 га землі.

Одночасно, Київрада продовжує оренду сотень гектарів землі під забудову, переданих без конкурсу і в багатьох випадках незаконно. Хоча ніщо не заважає прийняти рішення, що оренда землі під забудову не буде поновлюватися, а ділянки, законна забудова яких можлива, будуть передаватися в оренду або продаватися виключно на аукціонах. **І позитивний вплив як на стан міста, так і на наповнення бюджету, від цього буде в десятки, якщо не сотні разів більший, ніж впорядкування кіосків.**

У резонансних випадках, депутати намагаються триматися осторонь, тому дуже часто все відбувається саме за принципом мовчазної згоди – про закінчення договорів оренди або взагалі не згадують публічно, або свідомо зтягують розгляд питання. Мова йде про сотні ділянок, але до 5 років роботи Київради громадська ініціатива “Голка” вирішила нагадати про найбільш скандальні рішення цього скликання.

Музей видатних діячів української культури. В попередньому скликанні Київрада під тиском громадськості не наважилася договор поновити, але і не відмовила в поновленні. Забудовнику допоміг суд. В цьому скликанні була гойдалка – в серпні 2022 року КМДА подала проект про відмову в поновленні. Депутати не підтримали і КМДА в листопаді подала вже проект про поновлення оренди. Громадськість обурилася, тому в травні наступного року подали знову проект про відмову. Але в сесійні залі за нього постійно не вистачає голосів.

Проте, ці ігри з відмовою не мають принципового значення, бо договір закінчувався в липні 2022 року і КМДА свідомо притримала подання ще першого проєкту, щоб Київрада теоретично не могла законно відмовити.

Забудова поряд з Літературним сквером. В минулому скликанні Київрада вчасно не розглянула питання – і договір оренди поновили в суді. В цьому скликанні замість відмови у поновленні, КМДА подала проєкт про поділ ділянок, а земельна комісія додала туди пункт про поновлення. Поки місцеві мешканці боролися з цим, строки на відмову спливи – забудовник знову може легко вирішити свої проблеми в суді.

“Голосіївська вежа”. Договір оренди поновили в суді в 2020 році, бо минуле скликання Київради вчасно не розглянула питання. В цьому скликанні було подано проєкт рішення про відмову у поновленні, але КМДА затягнула подання проєкту на розгляд депутатам, Пояснювальна записка датована груднем 2022 року, але в Київраду проєкт подали лише після закінчення дії договору – у лютому 2023 року. А потім і самі депутати нікуди не поспішали. Як наслідок, орендар знову звернувся до суду, де інтереси киян допомагає захисти прокуратура.

Але якщо відмовити в поновлення оренди Київрада має право завжди (треба лише строків дотримуватися), то **поновити договір вона має право виключно у випадку, якщо орендар належним чином виконував свої обов’язки.** Якби Департамент земресурсів КМДА працював в інтересах територіальної громади, він би перевіряв дотримання орендарем його обов’язків і у разі порушення повідомляв про втрату права на поновлення. Але чиновники офіційно перевіряють лише наявність боргів по орендній платі, що навіть не доводить вчасність оплати. Дуже розповсюджений випадок, коли оренда не сплачується роками, а перед поновленням гасяться борги. Всі інші перевірки **замінено на лист від самого орендаря**, в якому він гарантує, що все робив правильно.

Зрозуміло, що посадовці чудово в курсі наявних порушень, а існуюча схема лише дозволяє їм безкарно приймати рішення в інтересах недобропорядних орендарів. Проте, при поданні проєктів рішень на розгляд Київради, примудряються приховувати навіть загально відомі порушення в резонансних кейсах. Ба більше, **Київрада береться завідомо незаконно поновлювати договори саме в найбільш скандальних питаннях, коли забудовник не може розраховувати навіть на наші не дуже принципові суди.**

Звіринецький сквер. Одна з найбільш скандальних історій, де місцеві мешканці з 2012 року протидіють спробам незаконної забудови двох ділянок на понад 2 га землі в Печерському районі на вулиці Вільшанській неподалік від ботсаду. Спочатку там був сумнозвісний **Анатолій Войцехівський** з “Укогруп”, потім деякий час примірювалися люди **Максима Микитася** з “Укрбудом”, а в 2019 році зайшов **Андрій Вавриш** зі своєю “Сагою”.

Свого часу, за позовом прокуратури суди підтвердили факт незаконності передачі ділянок в оренду, але відмовили повернути землю громаді, пославшись на пропуск строку позовної давності. Під тиском громадськості Київрада двічі надавала ділянкам статус скверу (в 2013 та 2018 роках), а потім КМДА підігрувала забудовнику і допомагала ці рішення скасувати.

Порушення орендаря були очевидними – так і недобудований будинок, визнаний самочинним будівництвом всіма профільними органами та судом. Директор департаменту земресурсів **Петро Оленич** подає на початку 2019 року проект рішення про розірвання договору оренди на одну з ділянок за порушення орендаря, але він просто зависає без розгляду. Наприкінці 2020 року, Петро Оленич подає проект рішення про відмову в поновленні договору оренди, який відхиляє земельна комісія. У середині 2021 той самий Петро Оленич, але вже як профільний заступник голови КМДА, подає проект про поновлення договору, хоча як він, так і депутати, достеменно знають про всі порушення. І Київрада **завідомо незаконно** поновлює оренду ділянки.

Історію про багаторічну боротьбу за **Екопарк Осокорки** навіть не треба представляти. Київрада в 2019 році розірвала договори оренди на п'ять ділянок загальною площею майже 180 га із ТОВ “Контактбудсервіс” за борги по орендній платі що сягали десятків мільйонів грн. Проте, вона не змогла довести в суді наявність боргу і через півтора роки рішення було скасовано. Майже відразу після цього, КМДА подала на розгляд Київради вже прямо протилежний проект рішення – про поновлення оренди.

А ще через рік Держподаткова служба **остаточно підтвердила у Верховному Суді – на початку 2019 року борг у 22 млн був**. Поки справа про борг розглядалася у Верховному Суді, орендар час не втрачав і встиг поновити три з п'яти договорів, посилаючись на відхилену апеляцію податківців.

Здавалось би, все мало стало на свої місця – орендар не виконував своїх обов'язків, тож втратив право на поновлення оренди. І Київрада має захисти права територіальної громади та не лише відмовитися поновлювати договори, але і звернутися до суду про перегляд справ де договори визнано поновленими. Замість цього, **міська рада продовжила розгляд проекту про поновлення** – в листопаді минулого року його підтримала земельна комісія і тепер його постійно намагаються включити в порядок денний для прийняття на сесії.

Прикладом окремої групи випадків поновлення договорів оренди є **ситуація з Китаєво**. Доказів порушення вимог договорів оренди п'яти ділянок загальною площею майже 60 га немає. Проте, земля була незаконна передана в оренду завдяки підробці документів в часи Черновецького, всі ділянки було зарезервовано для розширення території природно-заповідного фонду, за дві ділянки йдуть суди за позовом прокуратури щодо їх приналежності до

пам'ятки археології національного значення, а громада виступає категорично проти і за 15 років там так і не було нічого побудовано.

Якщо Київрада і міський голова дійсно представляють громаду Києва і працюють в інтересах міста, вони мали відмовити у поновленні оренди. Але забудовник в Китаєво – экс-заступник голови КМДА **Ігор Ніконов**. І тому депутати оренду трьох ділянок вже поновили (1, 2, 3), а вирішення долі ще двох відклали на майбутнє (1, 2).

Будівля або споруда в приватній власності – вундерваффе земельної корупції. Ще з моменту започаткування в 2008 році обов’язковості земельних торгів, було невдало сформульовано ключову норму в ст. 134 Земельного кодексу. Не підлягають передачі в користування на конкурентних засадах земельні ділянки державної чи комунальної власності у разі розташування на них об’єктів нерухомого майна (будівель, споруд), що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб – **і жодного слова про розмір таких ділянок у порівнянні з побудованими на них будівлями ніде немає**. Так виникла “туалетна” і багато інших схем, побудованих на праві приватної власності на будівлі.

Замість усунення можливості для махінацій, проблему з роками лише поглиблювали. З 2018 року дозволили передавати ділянки з будівлями у приватній власності під забудову за відсутності детальних планів території (ДПТ) чи планів зонування. А з 2020 року дозволили в таких випадках встановлювати цільове призначення ділянок без врахування положень містобудівної документації.

Ситуацію ще погіршувала дерегуляція в сферах будівництва, технічної інвентаризації та державної реєстрації прав. Виникла можливість легко оформити документи на самобуд чи кіоск, як капітальну споруду, і потім зареєструвати на них право власності. Або взагалі зареєструвати право на будівлю, якої ніколи не існувало. Електронні реєстри перетворили Україну в справжню “країну в смартфоні”, що живе у віртуальній реальності. За законами, на ділянці мали розташовуватися будівлі чи споруди, але їх реальне розташування підмінили записи в реєстрі про наявність права власності. Посадовці мають право і надалі перевіряти реальний стан справ, але вони також мають вірити записам в Держреєстрах, тож не несуть відповідальності за закривання очей на очевидні махінації.

У нинішньому скликанні Київради зустрічалися майже всі можливі варіанти: передача землі під будівлі, яких ніколи не існували, або що знесли не чекаючи

рішення про передачу ділянки в оренду, кіоски, що було незаконно зареєстровано, як нерухомість. Були і класичні “туалетні схеми” та легалізація самовільного будівництва та самовільно зайнятих ділянках. Все не перерахувати, тому зупинимося лише на окремих прикладах.

Особливістю роботи цього скликання Київради є масова інвентаризація земель. Листя, як відомо, ховають у лісі. І чималу кількість затверджень проектів землеустрою для наступної передачі під обслуговування неіснуючих будівель чи “туалетних схем” і їм подібних ховали в рішеннях по інвентаризації. Наприклад, саме так проводили ділянки для Дениса Комарницького. Ба більше, **саме під час здійснення інвентаризації шукали де серед існуючої забудови можна сформувати зручну ділянку для наступних махінацій.**

Загалом було прийнято понад 170 рішень про затвердження технічних документацій із землеустрою щодо інвентаризації земель. Кількість ділянок там різна – від кількох одиниць до кількох сотень. Наприклад, в рішенні з кейсу Комарницького була 131 ділянка. Наївно вважати, що більшість депутатів розуміла за що голосує – навіть громадськість, що більш прискіплива і уважна, нічого не помітила, а про оборудку дізналися лише завдяки розслідуванню НАБУ.

Ніхто не знає, скільки сумнівних ділянок встигли сформувати. Але зрозуміло, що всі їх доведеться перевіряти, якщо не хочеться неприємних сюрпризів у майбутньому.

Слід зазначити, що кейси із землевідведенням по шахрайським схемам з ніколи неіснуючою нерухомістю **найлегші для перешкоджання ним у разі наявності громадського контролю**, бо за них із задоволенням береться прокуратура у разі звернення. Зазвичай вдаються оборудки лише з невеликими ділянками де майже неможливо розгледіти серед дерев чи є там якась будівля, чи її немає. Для більших ділянок все закінчується швидко. Наприклад, в минулому році спроба отримати 0.15 га під забудову в Печерському районі на вул. Катерини Білокур була зупинена ще до розгляду проекту на земельній комісії. Більш детально про цей кейс можна прочитати в іншій статті.

Класичні “туалетні схеми” з існуючими в реальності будівлями, навіть у разі протестів громадськості і незаконно зареєстрованих самобудів, **зупинити вкрай складно.** Найкращім прикладом такої історії є землевідведення для ТОВ “Менаполіс” на вул. Голосіївській, 13-Д.

Ще до його розгляду, було розгорнуте розслідування від Наші Гроші з усіма доказами, що існуючи на ділянці будівлі є самочинним будівництвом на самовільно зайнятій земельній ділянці за фактом чого відкрите кримінальне провадження. А реальний стан справ депутати бачили і на екрані з

презентацією ділянки, і в пояснювальній записці – з посилання на будівлі загальною площею 53 м.кв. віддавали під забудову ділянку площею майже 5500 м.кв.

Код земельної ділянки: 79:241:0034

Справа 383999802

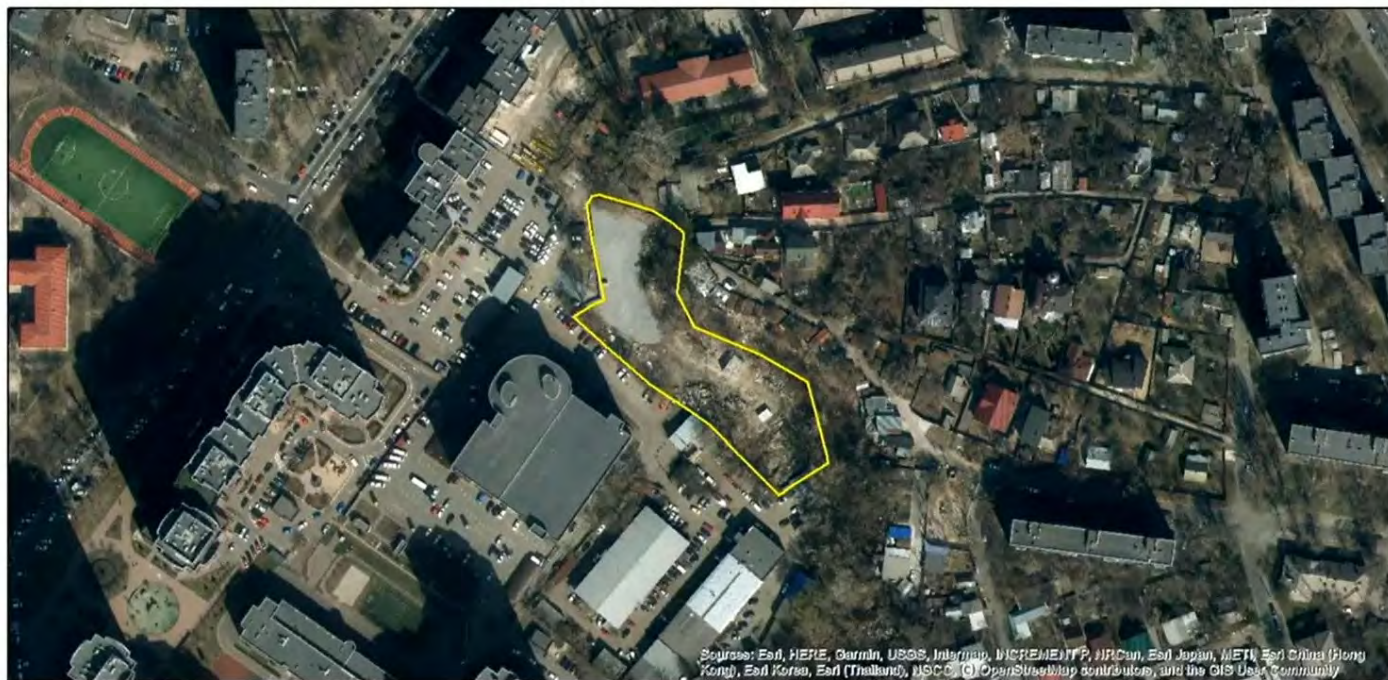
Площа: 0.5483 га

Адрес земельної ділянки: вул. Голосіївська, 13Д

Заявник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МЕНАПОЛІС»

Вид та термін користування: оренда

Цільове призначення: для реконструкції будівель і споруд під житловий комплекс з приміщеннями громадського призначення, експлуатації та обслуговування житлового комплексу з приміщеннями громадського призначення

Матеріали аерофотозйомки 2019 р.
виготовлено за даними ПК "Кадастр"

Кадр відеотрансляції засідання Київради при вирішенні питання з ділянкою для ТОВ "Менаполіс" (8:02:33)

Завдяки розслідуванню [VINUS.Info](https://vinus.info) продовження історії через три роки після землевідведення, Київрада аврально розірвала договір і почала зображати із себе жертв недобропорядного забудовника. **Але не варто вважати це перемогою** – крапку у справі буде ставити суд, бо депутати наробили занадто багато порушень в своєму рішенні включно з порушенням правової позиції Конституційного Суду що права органів місцевого самоврядування скасовувати власні акти індивідуальної дії, які були вже виконані і тим самим вичерпали свою дію.

Віртуальна нерухомість

Боротьба киян проти забудови зеленої зони, включно із частиною парку Кіото біля станції метро "Лісова" триває з часів Омельченка. Ще в 2004 році

Київрада, всупереч Генплану міста, передала ділянку під будівництво торговельного центру ТОВ “Женсан”. Під тиском громадськості, в перші роки Кличка на посаді міського голови КМДА навіть вела демонстративну боротьбу з запланованим будівництвом і в 2017 році подавала проект про розірвання договору оренди незаконно переданої ділянки. Але потім позиція міської влади змінилася на прямо протилежну.

Апетит забудовника, пов’язаного з Вагіфом Алієвим, з роками зростав і розміри запланованого ТРЦ збільшувались, а для його будівництва йшов збір додаткових ділянок поряд. В березні 2021 року депутати розглядали передачу орендованої ділянки іншого користувача до ТОВ “Женсан”, як нового користувача магазину з кафе на ділянці. Але на представленому під час засідання слайді було чудово видно, що **ще за два роки до цього** будівлі на ділянці вже не було – там залишалися лише руїни окремих стін.

Код земельної ділянки:	62:035:0015	Справа 8707
Площа:	0.2281 га	
Адрес земельної ділянки:	вул. Кіото (біля станції метро “Лісова”)	
Заявник:	Товариство з обмеженою відповідальністю “ЮІС”	
Вид та термін користування:	Оренда на 25 років	
Цільове призначення:	1.11.3, для будівництва, експлуатації та обслуговування магазину та кафе з літнім майданчиком	

Матеріали аерофотозйомки 2019 р.
виготовлено за даними ГІК “Кадастр”

Кадр відеотрансляції засідання Київської ради при вирішенні питання з ділянкою біля парку Кіото (5:10:00)

Депутати могли подивитися на своїх смартфонах чи планшетах актуальну супутникову карту, щоб розібратися в цій дуже сумнівній історії. Насправді, **ще за півроку до голосування на ділянці не було навіть руїн від колишньої будівлі** – там був лише котлован під нове будівництво і ще одна вирубана ділянка парку Кіото поряд.

Але відсутність будівлі не турбувала ані посадовців КМДА при підготовці проєкту рішення, ані більшість депутатів – їм було достатньо, що будівля площею майже 2700 м.кв. там офіційно досі існує за даними Держреєстру прав на нерухоме майно.

*Стан “будівлі” у приватній власності за півроку до передачі ділянки її
“власнику”*

Одним із найбільш показових прикладів відношення як депутатів, так і особисто Віталія Кличка, до самовільного зайняття землі та самочинного будівництва, є розгляд питання про землевідведення під сталінським кесоном в парку Наталка.

Це рішення було протягнуто завдяки двом махінаціям. По-перше, відбулася незаконна реєстрація **окремої конструкції незавершеного будівництва** тунелю під Дніпром, як завершеної будівництвом будівлі “для публічних виступів Кесон”. По-друге, при **інвентаризації земель** ділянку з кесоном підшили до розташованої поряд іншої ділянки з існуючими будівлями.

Ніхто не буде заперечувати, що тунель під Дніпром не побудували ані наприкінці 30-х років минулого століття, ані зараз. Тому кесон – це по суті окрема будівельна конструкція, яку навіть не встановили на заплановане за

проектом місце. **В найкращому випадку, його можна розцінювати як незавершене будівництво.** І кожному очевидний **факт шахрайства**, якщо в Держреєстрі прав кесон перетворюється на окрему завершену будівництвом будівлю.

Право власності на об'єкт незавершеного будівництва **не дає права на отримання земельної ділянки під ним без конкурсу.** Але під час інвентаризації, ділянку з кесоном приєднали до іншої розташованої поряд обнесеної парканом ділянки з реальним будівлями. І це дозволило вже законно передавати спільну ділянку без конкурсу власнику реальних будівель.

Будь-яка добудова об'єктів незавершеного будівництва – це нове будівництво. Але нове будівництво в межах прибережних захисних смуг (ПЗС), окрім певного виключення, заборонено ст. 61 Земельного кодексу. Ця ж сама стаття визначає, що вже існуючі об'єкти можуть експлуатуватися, а не придатні для експлуатації споруди підлягають винесенню з прибережних захисних смуг. Тож кесон або треба було виносити за межі ПЗС, або залишити як є без перебудови у вигляді пам'ятки історії чи науки та техніки.

Проте, власник у шахрайський спосіб з 2021 року проводив там будівництво під виглядом капітального ремонту без отримання прав на землю та містобудівних умов та обмежень. Але навіть у випадку будівлі (а не незавершеного будівництва), ні про який капітальний ремонт мова не могла йти – **споруджувалися прибудови поряд із кесоном.** Тож мова йде про самочинне будівництво на самовільно зайнятій ділянці в межах ПЗС, а це кримінальне правопорушення.

Власне, наміри прибудови не приховувала від депутатів і представниця забудовника.

*Презентація представниці забудовника на засіданні Київради щодо
“капітального ремонту” кесону (4:11:51)*

Віталій Кличко прийшов на засідання саме заради підтримки цього рішення в інтересах свого знайомого Ігоря Тинного, про що власноруч і повідомив. А закликаючи депутатів підтримати проєкт, міський голова пояснив свою позицію наступним чином:

“Ну, зараз там модерний артоб’єкт, який в кесон, не порушуючи, там доліпили стекляшку якусь додаткову. Ну, хтось може говорити, що це нове будівництво. Ну, вибачте, будь ласка, те, в якому стані він залишався, його неможливо було залишити.”

Тож як мер, так і депутати, відмінно знали, що там вже відбувається незаконне будівництво із самозахопленням землі в прибережній захисній смузі. Але це їх не зупинили. Проте, чи варто було очікувати іншого, якщо піар-проєкти мера такі як “Скляний міст”, “Міст-хвиля”, новий розважальний парк на заповідному острові Оболонський і, навіть, будівництво ліній метро на Виноградар, будуються завдяки службовому підробленню на самовільно зайнятих земельних ділянках?

“Нарощування” ділянок

Окрім “туалетної”, існують і інші схеми отримання землі без конкурсу та за відсутності ДПТ чи плану зонування. За Земельним кодексом, без конкурсу

комунальна земля може надаватися для будівництва та обслуговування об'єктів інженерної, транспортної та енергетичної інфраструктури і об'єктів дорожнього господарства (**крім об'єктів дорожнього сервісу**). Містобудівне законодавство дозволяє за відсутності містобудівної документації передавати ділянки для розміщення **лінійних об'єктів** енергетичної та транспортної інфраструктури.

Це швидко призвело до появи схеми з наданням відносно невеликих ділянок поряд із основними ділянками під забудову. **В цьому скликанні депутати приймали подібні рішення понад 60 разів.** Навіть невелика ділянка у кілька соток при правильному розташуванні дозволяє побудувати на основній ділянці додатково іноді до кількох тисяч квадратних метрів офісів чи квартир, а це додаткові прибутки у мільйони доларів.

А в багатьох випадках, реалізація проєктів взагалі неможлива без таких додаткових ділянок, бо занадто жадібні забудовники розміщують будівлі майже по межі вже наявної землі і не можуть організувати будівництво. Наприклад, для забезпечення вже згаданого вище незаконного будівництва поряд із парком Кіото, Київрада передала ТОВ “Женсан” дві ділянки площею близько 0.18 га (1, 2). І для забезпечення скандального будівництва з порушенням Генплану NUVO Business Park від групи “Ковальська” на вул. Жилинській відвели дві ділянки загальною площею 0.15 га (1, 2).

З використанням цієї схеми є історії і цікавіші. Наприклад, на бульварі Миколи Міхновського у такий спосіб, та ще і приховавши існування комунальної парковки, **дали хабар... Національному агентству з питань запобігання корупції.**

НАЗК мало місце для парковки у внутрішньому дворі, але його вистачало лише для керівників та впливових гостей. Проте, безпосередньо перед їх будівлею була достатньо велика комунальна парковка, яку КП “Київтранспарксервіс” через Prozorro з аукціону продавало в експлуатацію. Саме її Агентство і захотіло отримати в подарунок, попросивши у Київради в постійне користування землю.

Передати землю законно із комунальною власністю на ній було неможливо. А щоб передати якусь вільну ділянку під будівництво стоянки, треба спочатку розробити і затвердити детальний план території. Тому пішли на банальне шахрайство – НАЗК передали частину бульвару в **зоні зелених насаджень загального користування**, з призначенням “землі загального користування”, та частину земель транспорту в межах червоних ліній. **А про існування комунальної парковки промовчали.** Зрозуміло, що спеціальний антикорупційний орган – це не КП “Київзеленбуд”, “Київблагоустрій” чи “Київавтодор”, і тому **він не має права отримувати такі ділянки і займатися їх обслуговуванням.**

А щоб обійти відсутність ДПТ, передали з цільовим призначенням “*для влаштування та обслуговування об’єктів інженерної, транспортної інфраструктури (крім об’єктів дорожнього сервісу) з благоустроєм прилеглої території*”. Відповідно до Закону “Про автомобільні дороги”, майданчики для стоянки автотранспорту – це об’єкти дорожнього сервісу, тому вкраденою у киян парковкою НАЗК не може користуватися законно. **Тож воно користується нею з порушенням цільового призначення землі, а міська влада закриває на це очі.** Якщо комусь не зрозуміло, чому Агентство ігнорує конфлікт інтересів в діях Віталія Кличка, депутатів Київради та чиновників КМДА, і не дуже прискіпливо перевіряє їх електронні декларації, просто пригадайте цю історію.

Не менш цікава історія із будівництвом “аквапаркінгу” на вулиці Прирічній. Таку назву плани міської влади отримали від місцевих мешканців, бо триповерховий паркінг з можливістю використання підземного поверху як протирадіаційного укриття, хоча будувати на ділянці, **яку затоплює Дніпро при весняних повенях.**

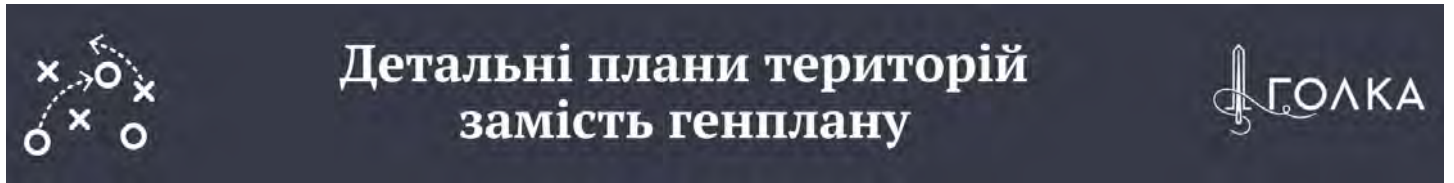
Передати законно ділянку під будівництво паркінгу було неможливо, бо там немає ані затвердженого ДПТ, ані плану зонування. КМДА підготувало проект, яким передбачалося надання ділянки для “*розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства (розміщення лінійних об’єктів транспортної інфраструктури)*”. Тобто, **проект рішення відповідає вимогам законодавства, але він не дозволяє будівництво паркінгу.**

Далі на прохання КП “Житлоінвестбуд-УКБ”, земельна комісія надала рекомендацію прибрати усюди по тексту формулювання “*(розміщення лінійних об’єктів транспортної інфраструктури)*” – і Київрада передала ділянку з її врахуванням. Тобто, **рішення стало незаконним, але вже дозволяє будівництво бажаного паркінгу.**

У КМДА достеменно знали, що заплановано будівництво паркінгу, а Віталій Кличко особисто робив подання про невідкладність, пояснюючи це необхідністю почати саме будівництво паркінгу. Але посадовці КМДА несуть персональну відповідальність за свої дії, тому вони не ризикнули подати завідомо незаконне рішення, а потрібні махінації провернули депутати, що ховаються за колегіальною безвідповідальністю.

На Пейзажній алеї міська влада також вирішила **будувати аналогічний паркінг “подвійного призначення”**, але цього разу попередньо затвердивши детальний план території. Не те щоб це робилося із повагою до закону, бо взяли старе рішення і договори на розробку ДПТ площею 206 га і підклали під них новий проект з площею в 90 (!) разів меншою. Крім паркінгу запланували ще один об’єкт – невеличкий офісний центр, що належить Ангеліні Осадчій, директорці благодійного фонду братів Кличків.

Як повідомила Герой України і почесна громадянка міста Києва **Ада Роговцева**, навіть вона, як місцева мешканка, нічого ні про які обговорення проєкту цієї містобудівної документації не чула. Завдяки суспільному резонансу, особисто Віталій Кличко запропонував виключити питання про затвердження цього ДПТ з порядку денного. **Це було перемогою громади, але проєкт не відхилений, тож в будь-який момент його знову можуть винести на голосування.**

Слід нагадати, що за часів Кличка, детальні плани територій перетворилися в основний метод легалізації будівництва всупереч Генплану Києва. В цьому скликанні з ними скандалів було мало, бо внаслідок повномасштабної війни бажаючих небагато – затвердили всього 6 проєктів, з яких 4 було підготовлено ще за минулого скликання. Для порівняння, в минулому скликанні встигли затвердити 25 детальних планів територій Варто зазначити, що Верховна Рада з 24 липня 2021 року Законом 711-ІХ узаконила головну корупційну схему Київради і дозволила визначати функціональне призначення території у ДПТ всупереч Генплану протягом кількох років.

Проти всіх шести затверджених ДПТ виступала громадськість, але всі її пропозиції та зауваження по суті були відкинуті. Проєкти розроблялися за гроші приватних забудовників та виключно в їх інтересах і **суперечать положенням чинного Генплану Києва**. Кожен проєкт заслуговує на окрему статтю, тому зараз варто зупинитися лише на головних порушеннях.

При затвердженні ДПТ Мінського масиву, Київрада дуже поспішала і прийняла його ще до набрання чинності Законом 711-ІХ. Цей проєкт передбачав **всупереч Генплану міста** житлову забудову 30 га полів та теплиць ДП Агрокомбінат “Пуща-Водиця”. Приймався він в інтересах забудовника “Stolitsa Group”. Варто нагадати, що нещодавно НАБУ та САП оголосили підозру співвласниці цього забудовника **Владиславі Молчановій** за махінації з іншою земельною ділянкою цього самого держпідприємства.

ДПТ оскаржив в суді громадський активіст та правозахисник **Олександр Кучерявий**. Йому знадобилося 3.5 роки, щоб довести його незаконність в першій інстанції і наразі триває розгляд апеляції.

ДПТ майже всієї Оболоні та ДПТ в Дарницькому районі в межах проспекту Петра Григоренка, вулиць Анни Ахматової, Драгоманова, Ревуцького, проспекту Миколи Бажана, подавалися на розгляд ще в жовтні 2018 року. Тоді

було виявлено підробку документів – обидва проєкти зареєстрували заднім числом, щоб уникнути проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО).

Завдяки активній позиції громадськості, тоді проєкти, начебто, направили на доопрацювання. Для дотримання букви закону, було необхідно принаймні доробити відсутні СЕО і повторно пройти громадські обговорення. Але цього не зробили і, користуючись карантинними обмеженнями, ті ж самі незаконні проєкти винесли на голосування та прийняли в другій половині 2021 року.

Важливо зазначити, що процедуру СЕО започатковано на виконання Орхуської конвенції. Тобто, Київрада порушила не лише вимоги вітчизняного законодавства, але і міжнародні екологічні зобов'язання України.

Позов з вимогою про скасування ДПТ на Оболоні було подано місцевими активістами та ГО “Оболонська Січ” ще наприкінці 2021 року, але за чотири роки справу не розглянуто навіть в першій інстанції.

Найбільше обурення у ДПТ в районі Либідської викликали наміри побудувати шосе поверх річки Либідь. Варто врахувати, що громадські обговорення проходили ще в 2019 році і за п'ять років до затвердження цього проєкту в 2024 році виросла нова хвиля активної молоді, що були ще школярами і не мали права раніше подавати пропозиції і зауваження.

Але головне, що весь процес підготовки проєкту і подання його на розгляд Київради відбувався до початку повномасштабного вторгнення. Тож депутати на третій рік повномасштабної війни **затвердили містобудівну документацію, що розроблена у мирний час і не враховує змінені вимоги до цивільного захисту і потреби розвитку міста в нових реаліях.**

ДПТ промрайону Воскресенський було затверджено в 2023 році попри протести громадськості. Проєкт на затвердження було подано вже у розпал війни, але громадські обговорення він проходив ще у 2021 році. Перероблятися для приведення до нових вимог після громадських обговорень він не міг, тож також не може враховувати нові вимоги до цивільного захисту.

Це рішення в суді наразі оскаржує прокуратура. Також було кримінальне провадження за спробу захоплення земель залізниці через проєктні рішення ДПТ задля забезпечення будівництва житлового комплексу.

ДПТ Солдатської слобідки в межах Берестейського проспекту та вулиць Чорновола і Кониського розглядався в турборежимі – 2 грудня минулого року проєкт зареєстрували, вже за два дні його миттєво розглянула земельна комісія, а 12 грудня затвердили депутати.

Цей детальний план **грубо порушує пам'яткоохоронні вимоги** для будівництва в центральному історичному ареалі та в зонах охорони окремих пам'яток. Наприклад, при загальному обмеженні висоти у 27 м, заплановано

будівництво житлових будинків висотою до 75 м. Про порушення заявляли під час громадських обговорень, але зауваження були відхилені.

Розробники ДПТ разом із представниками Департаменту містобудування та архітектури КМДА заявили, що встановлена висота не остаточна, бо проекти будівництва мають погоджуватися з органами охорони культурної спадщини відповідно до вимог Закону “Про охорону культурної спадщини”. Ось тільки будь-які погодження проектів будівництва було остаточно скасовано ще з 01.01.2023, а всі обмеження мають бути відображені саме в ДПТ, який обов’язково мав бути погоджений Мінкультури (чого зроблено не було).

5	Т. Мелікова, А. Глуценко лист від 13.11.2024 б/н лист ДМА від 15.11.2024 № 055-12473 (вх. ДМА №055/КО-527 від 13.11.2024, вх. ТОВ «ТЕРРА ПРОДЖЕКТ» № 3611-2024 від 18.11.2024)	Том 1	Ми, мешканці будинку 12 по вулиці Полтавській, що підписались нижче звертаємось до вас з приводу проекту Детального плану території в районі проспекту Берестейського (Перемоги), вулиці В'ячеслава Чорновола, Кониського (Тургенєвської) в Шевченківському районі міста Києва. В даному ДПТ запланована реконструкція нашого будинку (вул.Полтавська 12) зі збільшенням його висотності до гранично допустимої, а саме 42 метри, хоча будинок знаходиться в історичному ареалі міста Києва і гранично допустимою є висота 27 метрів. Загалом, ідея реконструкції викликала у нас неабияке здивування та занепокоєння. На Громадських слуханнях, які відбулись 5 листопада ми дізнались, якою є причина можливого знищення нашого будинку - виявляється він виступає за межі, так званої, червоної лінії вулиці В'ячеслава Чорновола. Але, хочемо донести до вашого відома, що на початку 2000 років, коли проводилось розширення проїжджої частини зазначеної вулиці, було знехтувано рядом ДБНів, тобто вулиця та її червоні	Обґрунтовано відхилено	Проект детального плану території розглянуто та схвалено на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) 10.02.2022. Слід зауважити, що висотні показники окремих проектних об'єктів прийняті з урахуванням висоти прилеглої забудови та можуть бути зменшені на наступній стадії проектування. Документація на стадії «Проект» відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» підлягає погодженню з органами у сфері охорони культурної спадщини. Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» червоні лінії - визначені в містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення. Розташування будь-яких об'єктів, будівель, споруд або їх частин у межах червоних ліній вулиці не допускається. У проекті детального плану території зазначено існуючі червоні лінії магістральної вулиці
---	---	-------	--	------------------------	---

Звіт про результати громадських обговорень ДПТ Солдатської слобідки

Затвердження ДПТ з різноманітними порушеннями переслідують дві основні цілі.

По-перше, це легалізація незаконного будівництва, на яке по корупційних схемах вже було отримано дозволи. Наприклад, ДПТ промрайону Воскресенський легалізує ЖК Freedom, який починав будувати Укрбуд Микитася, а потім добудовував Київміськбуд. ДПТ в Дарницькому районі легалізує ЖК Лебединий від Perfect Group, пов'язаної з нардепом від ОПЗЖ Дмитром Ісаєнком. ДПТ в районі Либідської легалізує будівництво другої черги ТРЦ Ocean Plaza в охоронній зоні “Літаючої тарілки”, висотний ЖК A136 Highlight Tower від групи DIM в партнерстві з Денисом Комарницьким та ряд інших.

По-друге, це створення можливості нового будівництва з порушенням встановлених Генпланом функціонального призначення території та обмежень забудови. Але для подальшої реалізації цього необхідні додаткові рішення Київради з відведення земельних ділянок відповідного цільового призначення. В цьому скликанні таких рішень приймалося досить багато, тому зупинимося лише на окремих прикладах.

Вже за кілька місяців після початку каденції, Київрада передала ділянку для будівництво житлового комплексу замість стадіону на бульварі Вернадського. Посилалися при цьому на затверджений в 2015 році ДПТ, який грубо порушував як положення Генплану міста, так і програми розвитку зелених зон – ділянка була частиною спортивного парку.

А менш ніж через рік після затвердження ДПТ промрайону Воскресенський, Київрада передала ділянку на проспекті Георгія Нарбута під будівництво житлового комплексу всупереч Генплану Києва.

Тож, якщо дивитися на абсолютну кількість незаконних чи таких, що суперечать інтересам громади, рішень Київради – нинішнє скликання краще за попереднє. Але це не їх заслуга, бо як і раніше, депутати задовольняють забаганки будівельного бізнесу. Просто забаганок стало менше внаслідок нестабільної ситуації – спочатку пандемія, потім повномасштабна війна.

При цьому нинішнє скликання готове підтримувати проєкти, прийняття яких у попередньому скликанні було зупинене завдяки активній позиції громади. А негативні наслідки інвентаризації земель в останні роки з формуванням тисяч нових земельних ділянок фактично без контролю, будуть проявлятися ще довгі роки.

Спеціально для “Дзеркала тижня”

Георгій Могильний

№ 1.209

Це розрив! Коли на Заході виходить стаття з заголовком "Права рука Зеленського є великою проблемою. Одна з загроз для демократії в Україні походить зсередини країни", то це вирок для влади

FOREIGN AFFAIRS

Zelensky's Top Man Is a Big Problem

One threat to Ukraine's democracy is coming from inside the house

2025-10-28

Берега

Далі її текст:

«...Політика США щодо Росії та України, здається, коливається залежно від того, якого іноземного лідера президент Дональд Трамп останнім часом вважає найбільшим подразником і перешкодою для миру: Володимира Зеленського з України чи Володимира Путіна з Росії. Але Трамп повинен час від часу спрямовувати своє розчарування на менш відому постать: Андрія Єрмака, главу адміністрації Зеленського і його праву руку. З моменту вторгнення Росії в лютому 2022 року Єрмак став таким же впливовим, як і президент України, а то й більш впливовим.

Єрмак використовував свій величезний вплив в уряді Зеленського, щоб контролювати потік інформації про війну між керівництвом Києва та західними столицями; просувати жорстку позицію на переговорах, яку багато аналітиків вважають контрпродуктивною; та відсунути на другий план міністрів, намагаючись контролювати дипломатичні канали України. Він також намагався маргіналізувати особи та інституції, які мають вирішальне значення для ведення війни, зокрема Головне управління розвідки України. За повідомленнями, поважний і загартований у боях керівник відомства Кирило Буданов зіткнувся з неодноразовими спробами Єрмака витіснити його з уряду.

Глибокий і особливий вплив Єрмака на Зеленського викликає більш широкі занепокоєння, що виходять за межі поточної війни. Ці двоє чоловіків об'єднали українців у перші тижні вторгнення Путіна, сміливо відмовившись покинути країну і навіть зухвало проголосивши про свою подальшу присутність, але сьогодні їхнє закрите партнерство все більше загрожує

фундаментальній цінності, за яку борються українці: демократії західного типу.

Єрмак назвав критиків Зеленського російськими маріонетками, використовував урядові інституції як зброю проти внутрішніх політичних ворогів, перешкоджав кампанії України проти корупції і, на думку критиків, створив нову систему олігархії.

Історія Єрмака не почалася у світі політики. Він був адвокатом, кінопродюсером і час від часу імпортером розкішних модних товарів, коли у 2011 році вперше зустрів Зеленського, який на той час був коміком і актором. Вони одразу порозумілися, і Єрмак, який неодружений і не має дітей, пізніше зізнався, що захопився тим, як Зеленський розповідав про сімейне життя.

У 2019 році Єрмак працював над президентською виборчою кампанією Зеленського і після переконливої перемоги став головним радником з питань зовнішньої політики в новій адміністрації. Наступного року Єрмак був призначений главою Адміністрації Президента України, посаду, яку він перетворив на «вузьке місце» уряду Зеленського.

За всіма даними, Зеленський і Єрмак є нерозлучними друзями та довіреними особами. Проукраїнський журналіст Крістофер Міллер з Financial Times у профілі Єрмака, опублікованому в липні цього року, повідомив, що ці двоє навіть сплять поруч у бункері президента, часто після ночі, проведеної за грою в настільний теніс або переглядом класичних фільмів. Рано вранці вони разом займаються важкою атлетикою, причому масивний Єрмак, зріст якого перевищує 180 см, ймовірно, додає на штангу більше дисків, ніж мініатюрний Зеленський. Після цього Єрмак багато годин інтенсивно працює у своєму кабінеті, розташованому на два поверхи нижче від кабінету президента. «Зараз немає шляху до Зеленського, який оминав би Єрмака», – сказав Міллеру один із колишніх керівників апарату президента України. «І в цьому проблема».

Коли Зеленський прибув до Вашингтона два тижні тому для чергової зустрічі з Трампом у Білому домі, Єрмак був там, на злітно-посадковій смугі, і «вітав» українського лідера, коли той виходив з літака. І він був там під час робочого обіду з найближчим оточенням Трампа, сидячи праворуч від Зеленського. Протягом попередніх тижнів Єрмак активно працював за лаштунками, готуючи українську команду до чергової зустрічі в Білому домі і висловлюючи надію — як виявилося, марну — що Трамп готовий надати Україні ракети «Томагавк» великої дальності. (Єрмак також наполягав на зустрічі в Білому домі в лютому — тій катастрофічній, яка тепер відома як «вибух» в Овальному кабінеті).

Деякі аналітики розцінили недавню зустріч, яка переросла в крики за зачиненими дверима, як доказ того, що Єрмак неправильно розуміє

Вашингтон і дає погані поради щодо управління відносинами з Білим домом. Вони також вказали на зустріч Зеленського з керівниками американських аналітичних центрів, які виступають за жорстку політику і більшість з яких протидіють консерватизму Трампа під гаслом «Зробимо Америку знову великою» (MAGA), що є очевидною втратою дорогоцінного часу і можливим роздратуванням для чиновників Білого дому, які виступають за стриманість у зовнішній політиці.

Така критика не є новою. У червні POLITICO повідомило про двопартійну зневагу американських еліт до Єрмака і широко поширену думку, що він «не обізнаний з політикою США, грубий і надто вимогливий до американських чиновників».

Проте, незважаючи на антипатію з боку американських еліт, Єрмак є досвідченим політичним діячем, і в кінцевому підсумку він і Зеленський отримали багато з того, чого хотіли від своєї поїздки.

Хоча Трамп відмовився надати «Томагавки», президентський маятник знову хитнувся проти Росії. Раніше оголошений саміт Трампа і Путіна в Будапешті був відкладений, США скасували обмеження на запуск Україною західних ракет по Росії, а Трамп оголосив про перші санкції проти Москви за свій другий термін.

Але хоча Єрмак і може досягти політичних перемог і просувати обнадійливу наратив про наближення перемоги над Росією, ця наратив все більше суперечить погіршенню ситуації на полі бою.

Незважаючи на всі успіхи Єрмака в забезпеченні підтримки Заходу,

— його махінації, ймовірно, зробили будь-яке майбутнє дипломатичне врегулювання з Росією менш імовірним.

А без переговорного врегулювання Україна навряд чи виживе як суверенна і демократична, хоч і урізана, держава.

Звернімо увагу на наполягання українців на тристоронній зустрічі лідерів з Трампом, Зеленським і Путіним.

Ця вимога викликала занепокоєння Кремля, який віддає перевагу підготовчим зустрічам для узгодження деталей перед тим, як три президенти зберуться для підписання угоди. Деякі американські експерти також рекомендують провести серію зустрічей на нижчому рівні, щоб підготувати ґрунт для мирного саміту. Зрештою, малоімовірно, що три президенти, якщо вони зустрінуться для остаточного узгодження післявоєнного врегулювання, зможуть дійти згоди з таких складних питань, як ширина демілітаризованої зони на сході України.

Але сам Трамп підтримав гучні дискусії на президентському рівні, створивши можливість для Києва. Наполягаючи на такому саміті, український уряд може представити себе як співпрацюючий з американським президентом, а Путіна — як непоступливого противника дипломатії.

Єрмак майстерно скористався цією можливістю, але тим самим він допоміг затримати довгий і важкий дипломатичний процес, який може бути необхідним для закінчення війни, що продовжує руйнувати Україну.

Єрмак також здобуває короткострокові політичні перемоги в жорсткій грі української внутрішньої політики.

Під час кампанії 2019 року Зеленський був оточений свитою лояльних і компетентних підлеглих, багато з яких були відкинуті, коли Єрмак усунув політичних суперників і забезпечив підвищення особистих союзників на найвищі посади.

Також широко вважається, що саме він організував усунення Валерія Залужного, який став політичною загрозою для Зеленського після досягнення майже міфічної популярності, командуючи українськими збройними силами на початку війни, відправивши його до Лондона, де він обіймає посаду посла.

Після вибуху в Овальному кабінеті в лютому офіс віцепрезидента Дж. Д. Венса звернувся до Залужного, розглядаючи його як потенційного заміну Зеленському, але Єрмак переконав колишнього генерала відхилити ці пропозиції.

Цей епізод ілюструє, що

— Білий дім не може стримати Зеленського, не звертаючи уваги на не менш впливового Єрмака, який продемонстрував справжню політичну проникливість.

Але особисті політичні перемоги Єрмака підірвали крихку демократію України, знешкодивши її парламент та інші представницькі інституції. «У нас немає нормально функціонуючого Кабінету міністрів», — сказала POLITICO Дар'я Каленюк, голова громадської організації «Антикорупційна дія». «Натомість у нас є якийсь квазі-Кабінет міністрів на чолі з Єрмаком, який контролює доступ до порядку денного президента і до самого президента».

Поки Єрмак демонстрував свою владу на політичній арені Києва, звичайні українці, які не мають доступу до владних коридорів, звернули на це увагу. Після того, як Зеленський у липні підписав закон, що обмежує незалежність антикорупційних органів — захоплення влади, задумане і реалізоване Єрмаком — вуличні протестувальники чітко дали зрозуміти, хто, на їхню думку, найбільше заслуговує на їхню ганьбу. «Єрмак геть!» — скандували вони. «F— Єрмак!».

Зіткнувшись із політичним опором, Зеленський скасував це рішення.

Підозри у придушенні розслідувань корупції давно оточують Єрмака і сприяють недовірі українців до нього; у 2021 році уряд таємно закрити справу проти його молодшого брата Дениса за хабарництво.

Розбіжність між Єрмаком і українським народом також проявилася в питанні про те, як повинна закінчитися війна.

Згідно з останнім опитуванням Gallup, переважна більшість українців — 69% — вважають, що Київ повинен прагнути до переговорів з Росією, щоб якомога швидше закінчити війну. Тільки 24% вважають, що український уряд повинен воювати до перемоги.

Проте

— Єрмак відкидає розмови про поступки Москві і обмежує дипломатичну стратегію Києва.

У статті, опублікованій минулого року в журналі Foreign Affairs, Єрмак виклав своє бачення шляху України до миру. «Крок перший: виграти війну».

Звичайно, Путін, можливо, ніколи не погодиться на будь-який інший результат війни, окрім повної військової капітуляції України. Але оскільки війна наближається до цього сумного результату, українці повинні бути готові до добросовісних переговорів на рівні нижче президентського, на випадок якщо Кремль вирішить, що хоче миру.

Більше того, українці повинні підготуватися до того, що буде після укладення мирної угоди:

— роки боротьби з системною корупцією, зміцнення представницьких інститутів України і, нарешті, остаточний розрив з пострадянськими структурами олігархічної влади.

Судячи з його вкладу протягом війни, Єрмак, якщо він залишиться впливовою фігурою після її завершення, буде перешкоджати зусиллям України щодо досягнення кожної з цих цілей.

Оцінюючи загрози для української держави, адміністрація Трампа повинна знайти способи обійти не тільки президента в Москві, але й людину, яка керує Адміністрацією президента в Києві.

ПРО АВТОРА

Ендрю Дей — старший редактор журнала *The American Conservative*. Він має ступінь доктора політичних наук Північно-Західного університету. Ви можете стежити за ним на X @AKDay89.

№ 1.210

Нефть и немцы

2025-10-29

Копытько

С аналитикой подождём, пока зафиксируем наиболее яркое.

1. Правительство Германии заявило, что активы «Роснефти» в ФРГ не попадают под санкции США, поскольку... отделены от материнской компании. Ясно вам?

Выглядит как «Роснефть», а на самом деле – вам показалось. Контролируют немцы, это порядка 12-15% нефтепереработки, поэтому Вашингтон согласился с позицией Берлина.

У многих наверняка возникнут вопросы «а что, так можно было?». Ответ тут простой: вы все – не Германия, понятно? Ну, и всё!

2. Поскольку в СМИ начались сомнения по поводу того, будут ли США действительно жестко давить санкциями, для шумовых эффектов на арену выпущен сенатор Линдси Грэм. Он обучен заявлять что угодно.

Так вот Грэм внезапно заявил, что США видят усилия Венгрии, Словакии и (внимание!) Турции в контексте подрыва американских санкций против российской нефти. И намекнул, что ничем хорошим это не закончится.

Логика понятна – это страны НАТО, негоже им финансировать противника.

Но что интересно. Полтора месяца назад Грэм уже порицал Венгрию и Словакию, а Эрдогана «не заметил». Но потом, как я уже писал несколько дней назад, Трамп отсыпал Эрдогану вагон комплиментов. Это верный знак, что будут неприятности.

И вот теперь говорящий сенатор Трампа указал пальцем на султана. Анкаре стоит приготовиться. Там наверняка это понимают.

3. Прибыль от раздевания России такая, что все бенефициары данного процесса точно не откажутся от российской нефти без боя. Более того – не факт, что это реалистичная цель.

Скорее речь может идти о смене механизма её поставок, в результате чего зарабатывать будет кто-то другой, а Кремль получит меньше денег. Например, те же турки начнут покупать внезапно обнаруженную «мозамбикскую» или «венесуэльско-колумбийскую» нефть у американских поставщиков.

И реальные санкции будут заключаться в таком перераспределении маржи, когда издержки полностью съедят доход России. Ну, и прекрасно!

В этом контексте интересен сюжет с греческими перевозчиками. Сначала пошли новости, мол, греки перестали возить российскую нефть. Многие побежали смотреть, а действительно ли?

Выяснилось, что никто ничего не перестал. И теперь основной сигнал – греки перевозят значительную долю нефти из РФ, ату их! Все остальные «нарушители конвенции» будут тыкать пальцами в греков, чтобы отвлечь внимания от себя.

4. На фоне заявлений Грэма двояко прозвучала инициатива орбановского чиновника создать триумvirат из Венгрии, Словакии и Чехии для согласованной позиции, в т.ч. – по вопросу помощи Украине.

Я бы не спешил называть эту инициативу «пророссийской». Это «антибрюссельский» выпад, который может пригодиться разным игрокам. Например, Вашингтон может ограничиться словесными эскападами без реальных последствий для Будапешта и Братиславы по вопросу сотрудничества с Россией в обмен на контролируруемую фронду внутри ЕС.

На месте Чехии я бы десять раз подумал, стоит ли вообще иметь какие-то дела с Орбаном. Слишком уж он токсичен и всё превращает в чумной барак.

5. Из РФ катятся плохие экономические новости на любой вкус. Подорожание, дефицит, «отрицательный рост» и т.д.

Чистая прибыль компании «Татнефть» за 9 месяцев 2025 г. упала на 39% по сравнению с аналогичным периодом 2024 г. Официально не досчитались порядка 67 млрд рублей.

На 5% снизились контейнерные перевозки, растёт доля автотранспорта.

Совокупная выручка 20 крупнейших девелоперов сократилась почти на 15%...

И такого – все больше. Хорошо только банкам – Сбербанк, ВТБ сообщают о позитивных результатах.

6. Последствия?

В Саратовской области внезапно отменили выплату за привлечение контрактника. До сегодняшнего дня за приведённого (проданного) в военкомат друга можно было получить 150 тыс. рублей. Теперь – ноль.

Из-за увеличения дефицита регионального бюджета правительство Оренбургской области снизило выплату наёмникам в 5 раз: с 2 млн рублей до 400 тыс.

Это пятый регион, снизивший выплату до минимальной за последние пару недель.

7. На этом фоне Госдума РФ приняла два симптоматичных закона.

Утвердила круглогодичный призыв в армию (формально – круглогодичное прохождение медкомиссии с формальной отправкой в войска два сезона в год). А также разрешила привлекать резервистов для защиты объектов в тылу «в мирное время» (ибо в России нет военного положения).

Логика тут понятна:

— **развёрнута инфраструктура для скрытой мобилизации.**

Которую, согласно социологии, считают необходимой только 11% россиян. Т.е., остальные – против.

8. ГУР отработал в Донецкой области.

Поразил две РЛС 48Я6-К1 “Подлёт” и пусковую установку 9А82 комплекса С-300В.

Вечером Росавиация последовательно вводила ограничения на работу аэропортов Калуги, юга Москвы (Домодедово, Жуковский), Саратова, Геленджика, Волгограда... Минобороны РФ отчитывается о десятках сбитых беспилотников.

Тем временем, что-то взрывается в Будённовске (предварительно – на нефтехимическом заводе «Ставролен» из группы «Лукойл»), уютно горит НПЗ «НС-Ойл» (Новоспасское, Ульяновская область), традиционно громко на Брянщине и непонятные световые явления в районе Кумертау (Башкортостан) - надеемся на хорошие новости с Канчуринского ПХГ...

9. Нетаньяху нанёс удар по Газе. Есть повод остановить ещё одну войну!...

Развернём пару сюжетов уже завтра.

2025-10-30

Тышкевич

Первым результатом встречи руководителей США и КНР является сам факт встречи.

То есть

— две супердержавы, фактически, открыли переговорный трек.

(1)

Для нас это важно, поскольку первое:

— попытки Трампа самостоятельно задать рамки переговоров по завершению российско-украинской войны провалились.

1) — С одной стороны нет быстрых переговоров для участия в которых "выкручивают руки".

2) — С другой - нет упомянутых "выкручиваний рук" ради потенциальной большой сделки с Россией.

(2)

Второе -

2. — стороны не желают (не готовы) входить в процесс полномасштабной торговой войны.

С производными в виде угроз (скорее медийных, чем реальных) военной конфронтации.

А это означает, что

1) — поле сценариев завершения войны вновь расширяется.

И

2) — вероятность "просто заморозки" без дополнительных политических либо финансовых соглашений несколько уменьшается. Как резко уменьшается и вероятность масштабирования войны.

Почему второе?

"Заморозка", в случае конфронтации могла рассматриваться США и КНР как способ избежать ненужных рисков и уж тем более масштабирования российско-украинской войны до уровня, когда оба государства вынуждены будут в неё включиться.

Воевать, равно как и тратить большие (в масштабах своих экономик) объёмы ресурсов на поддержку сторон ни Трамп ни Си не хотят.

(3)

Третий результат.

Поднятый вопрос Украины и России уже на первой встрече означает приглашение Китая войти в процесс.

Фактически,

— это то, чего Си и ожидал - прямой просьбы Трампа подключиться.

И свидетельства того, что без КНР данную войну не остановить.

Но

— это произошло не из "исключительности" нашего вопроса для двух супердержав.

Степень вовлечения КНР и варианты завершения войны станут базой на основе которой будут выстраиваться зоны присутствия американских и китайских интересов в регионе. В том числе в Украине.

Четвертый тезис.

Сегодняшняя встреча лишь начало процесса.

Учитывая что

— стороны по важным друг для друга вопросам (тарифы, редкоземы) взяли годовую паузу на контронтацию, имеем временные рамки.

Период в который будет "упаковано" как

- 1) — формирование системы будущих отношений США и КНР так и
- 2) — формат мирной сделки по Украине.

А это означает, с одной стороны

— время которые стороны попытаются использовать для демонстрации своих успехов.

А с другой,

— время на оформление видения как и на каких условиях (а так же при чьей поддержке) будет завершена война (но уже в 2026, не ранее).

С учётом сказанного

— можно ожидать активизации китайской политики на нашем направлении.

В частности

— назначение нового (либо просто активность уже исполнявшего данные функции) спецпредставителя Пекина по вопросам российско-украинской войны. То есть переговорщика, контактирующего с обеими сторонами.

Или,

— возможно, по аналогии с США, двух групп -- для России и для Украины отдельно. Где вопросами для обсуждения (в ожиданиях Пекина) будут не только вопросы войны, но и послевоенного сотрудничества.

Тут нет ничего нового - такой же алгоритм используют США.

Китай, учитывая, что Трам "не смог" реализует аналогичный.

Что это означает для Украины?

— Необходимость резкой активизации политики на китайском направлении.

Делать вид, что "КНР не существует" больше не получится.

Китай уже в процессе.

— Причём с, пусть и без воодушевлённого, но согласием США.

А значит это сторона с которой надо разговаривать.

В конце концов, далеко не все государства ЕС горели желанием помогать Украине в 20022, но регулярная коммуникация помогла.

На китайском направлении дров наломано много.

Но зато есть большое количество посредников, которые важны Пекину и с которыми у нас хорошие отношения.

Таковыми могут быть, например,

— Турция и Польша - если брать ближайших соседей.. Если шире - ОАЭ, Саудовская Аравия, Казахстан, Пакистан, Египет. Выбор достаточный. Работать можно.

Но кроме войны и мира стоит помнить о рациональности.

— И США и КНР будут "останавливать войну" ради чего-то. То есть реализации неких своих планов в регионе.

А это значит что

— нужна конкретика и предложения в экономике и внешней политике.

Тут сразу сделаю немного "саморекламы".

Написал небольшой доклад про возможности украино-китайских отношений в 2025-35 годах.

Публично будем презентовать в конце ноября вместе с Ділова Столиця.

Там без "розовых очков" с одной стороны и "чёрно-белого мира" с другой -- что может быть интересно, что возможно и что возможно при условии завершения войны без успехов для Путина. Надеюсь, документ поможет начать дискурс.

И на завершение,

— описанная выше логика процессов угадывалась ещё год назад.

По крайней мере описал её (более детально и со схемами) в прогнозе для Украины на 2025 год. Презентация того была в декабре 2024 (ссылка на текст в первом комментарии, на презентацию во втором).

Соответственно, думаем с коллегами над аналогичным прогнозом и на 2026.

№ 1.212

Зупинити процес перекладання грошей з однієї державної кишеню в іншу, коли в "процесі" частина грошей "прилипає до певних рук"

2025-10-31

Куш

Зараз діє досить неоковирна, але дуже "грошовита" схема внутрішньодержавних фінансових перетоків.

НБУ купував військові облігації, в перший рік війни і розмір цього фінансування склав 400 млрд грн.

Це був правильний та вимушений крок - поки не почала надходити зовнішня допомога з боку західних партнерів, таким чином було забезпечено функціонування державних інституцій, соціальної сфери та сектору оборони.

Але потім МВФ заборонив прямий викуп НБУ війських облігацій.

Постало питання, а під який відсоток Мінфін позичив ці гроші в НБУ, тобто держава позичила сама у себе.

НБУ наполіг на тому, аби відсоток за військовими облігаціями дорівнював середньозваженій обліковій ставці НБУ за певний період.

Це приблизно така саме ситуація, коли ви відкриваєте депозит в банку і самі визначаєте ставку за ним.

А як ви знаєте, облікова ставка НБУ у нас надвисока (зменшилась з 25% до 15,5%), тож відсотки за військовими облігаціями Мінфін сплачує НБУ величезні.

Це сотні мільярдів гривень, які Мінфін міг би направити на сектор оборони, підтримку економіки або на соціальну сферу.

Тут постає питання, куди НБУ розподіляє ці кошти?

У НБУ, як у будь-якого банку, є витрати та доходи.

Доходи - це, зокрема і ті відсотки, які він отримує від Мінфіну за військовими облігаціями.

А витрати - це, наприклад, відсотки, які він нараховує за депозитними сертифікатами на користь комерційних банків.

За час війни ці виплати становили майже 200 млрд грн.

Тобто розумієте схему?

1) — Мінфін сплачує НБУ відсотки за військовими облігаціями за ставкою, яку сам Нацбанк і встановлює, а

2) — Національний банк ці відсотки майже транзитом перераховує комерційним банкам за депозитними сертифікатами.

Саме тому, комерційні банки зараз під час війни мають рекордні історичні прибутки та рентабельність капіталу більше 40%.

Серед представників опозиції лише Юлія Тимошенко запропонувала Уряду передати ці 175 млрд грн на збільшення доходів державного бюджету шляхом перегляду порядку нарахування цих відсотків (виключно у частині боргу НБУ перед Мінфіном) та реструктуризації самих виплат.

Це реалістична пропозиція, яка надасть можливість на наступний рік збільшити грошове забезпечення військовим, збільшити соціальні стандарти.

Адже, як влучно сказала Юлія Тимошенко:

«Кошти є, тож тепер усе залежить від Уряду».

Можна також погодитись з Юлією Тимошенко:

— нинішній формат цього сурогатного боргу є непрофесійним і аморальним під час війни.

— Цей химерний «борг» утворився внаслідок передачі Нацбанком Уряду емісійних грошей в якості кредиту під гігантські відсотки.

Попередньо надана і вже давно витрачена емісія тепер повертається як борг держави своєму ж Нацбанку під величезну процентну ставку.

— Уряд замість того, аби витрачати зібрані податки на захист країни, перекачує їх в Нацбанк, а

— Нацбанк зливає ці гроші комерційним банкам через депозитні сертифікати.

Юлія Тимошенко запропонувала або списати, або реструктуризувати цей борг, а 175 мільярдів гривень направити на захист держави та людей.

Чи підтримують інші парламентські фракції цю ідею?

№ 1.213

В общем, прогноз оказался верным

2025-11-01

Куц

Без Будапешта переговоры Трампа с Си Цзиньпином прошли, можно сказать, в "ослабленном состоянии".

Будапешт как фактор переговоров с РФ был нужен Трампу в качестве инструмента давления на Китай.

Мол,

— «смотрите, я только поманил пальцем и Путин приехал на переговоры. И это без серьезных уступок с нашей стороны».

— А что будет, если Вашингтон поедложит Москве нечто серьезное?

— Насколько быстро в Москве забудут Пекин и "большую дружбу"?

Это примерная переговорная логика Трампа.

Она сработала на Аляске, где Трамп мысленно посылал "приветы" Си Цзиньпину, но не сработала в Будапеште.

По ряду причин.

Но

— провал Будапешта стал тестом на реальность "сцепки" Глобального Евразийского острова с ядром в виде Китая и РФ.

Как видим

— новая Евразийская империя или Монгольская империя 2.0. - это уже данность.

А вот

— приезд Путина в Будапешт показал бы бутофорность российско-китайского блока.

В Пекине тогда бы решили, что "сколько у русских нефть и газ не покупай, все равно на запад смотрят".

Поэтому

— Анкоридж - это была прогулка РФ вдоль "красных линий" союза с Китаем, но "заступ" за линию россияне в Будапеште не сделали.

Поэтому

— первый раунд противостояния США и Китая оказался за Пекином.

1) — Трамп согласился снизить пошлины до 47% (я писал о том, что для Китая все, что до 50% - сохраняет рентабельность их основного экспорта).

2) — Китай пообещал купить у США больше сои и ослабить ограничения по экспорту редкоземов.

— Ограничения по закупкам Китаем нефти в РФ в итоговое соглашение не вошли.

— Равно как и ограничения по использованию цифрового юаня в качестве альтернативного платежного средства доллару и системе SWIFT.

Плюс

— обещание Китая ограничить поставки химического сырья для производства фентанила в Мексике ("ответ" Китая за эпоху опиумных войн Запада в Поднебесной).

Трамп согласился приехать в Китай первым - тоже важный дипломатический сигнал.

Стороны много говорили "о войне в Украине".

Тут стоит отметить, что

— Мир сейчас находится в фазе Евразийского прилива, в отличие от фазы "отлива", которая происходила до 1970 года.

Примерно такая же фаза "Евразийского прилива" происходила, например, в 13 веке.

— Источник геополитических флуктуаций Евразии ранее - это демография и система управления.

Сейчас - это избыточность, расширение производительных сил в целом.

Именно поэтому США и борются с фактором "избыточности" производительных сил Китая как с источником этой самой "флуктуации".

— Пытаются погасить волну и волновой эффект у его источника.

Евразийская сухопутная империя расширяется всегда вдоль силового вектора Евразийского степного (зернового) коридора.

Это одна из закономерностей метагеографии и метаистории -

— цикличность и тяга к закономерностям, которые формируются вследствие действия геополитической гравитации "больших тел".

Метагеография и метаистория в этом контексте может быть либо проклятием, либо благословением.

1) — Потому что по Евразийскому степному коридору могут двигаться войска и это проклятие метаистории и метагеографии.

2) — А могут и караваны с товарами - а это уже благословение.

Причем, и проклятие, и благословение могут возникать одновременно, просто в разных кластерах.

Например,

— Казахстан сейчас переживает логистический и транспортный ренессанс. Всплеск экономического и социального развития, демографический рост и поток инвестиций.

Потому что на его отрезке Евразийского степного коридора идут торговые караваны.

А в Украине идет война, демографическая и инфраструктурная катастрофа, стадия логистического "тупика".

— Потому что на нашем отрезке Евразийского степного коридора движутся чужие (российские) войска.

Поэтому действительно

— мы переживаем рецикл событий 13 века времен Монгольской империи 1.0.

Только в декорациях 21 века и в столкновении с Монгольской империей 2.0. На этот раз - китаеццентричной.

Конечно, реальная физическая география и "живая" история вносят свои коррективы в ход событий.

То есть

— метагеография и метаистория задают общий стратегический тренд, а уже реальные акторы истории трансформируют этот тренд под специфику конкретного исторического времени.

Например, битва на Калке 800 лет назад русских князей и монгольской армии, произошла примерно в тех же местах, где сейчас идут основные бои - в северном Приазовье.

Но тогда это были голые степи, которые конница проходила за достаточно короткий отрезок времени.

Сейчас, условно, темник Субэдэй, который бился на Калке в 1223 году, столкнулся бы с рукотворными мегаполисами Донбасса и промышленными агломерациями.

В которых сейчас, в отличие от 13 века и завязла война.

То есть

— цивилизационный фактор корректирует тренд метаистории.

Точно также как и технологический - например, применение дронов.

Но есть и ряд общих метаисторических "повторов":

1. Евразия "дышит" геополитическими расширительными флуктуациями (случайными отклонениями величины от ее среднего значения).
2. Консолидация Евразии в формате сухопутной империи происходит в ареале России, Китая и Центральной Азии.
3. Украина находится на точке геополитического разлома между Азией и Европой.

Стратегия "жесткой скобы" на линии столкновения этих "тектонических плит" грозит "разломом".

Поэтому работает лишь тактика "пластичного линка", "моста цивилизаций".

4. Украина традиционно, со времен князя Данила Галицкого рассчитывает на "крестовый поход" Запада на Восток во главе с "Папой", то есть неким объединяющим лидером западной цивилизации.

5. Как показывает опыт Даниила Галицкого, "крестового похода" не будет, а "Папы" на Западе часто меняются.

А дальше метаистория завершается и начинается "живая история" наших дней.

В 13 веке Данило Галицкий для сохранения своего княжества и жизней его жителей, поехал к Бату-хану в его столицу Сарай и пил "черное молоко" монголов - кумыс.

И мир заключил.

— В наших реалиях, по аналогии, для достижения мира нужно ехать в Пекин к "Сыну неба" и "Господину Десятитысячелетия" и пить шу пуэр.

Кстати, как и 800 лет назад, вместо "крестового похода" в условных евразийских степях, можно будет параллельно с нашей делегацией увидеть и "нового францисканца" Плано Карпини 21 века, везущего хану грамоты от своего правителя.

Только уже не от Папы Римского Иннокентия IV, а от другого "Папы", живущего за океаном.

Можно будет даже обменяться мнениями перед аудиенцией.

Вот только пока

— формат Даниила Галицкого у нас невозможен по ряду причин.

Что поделаться, специфика "живой истории". Она вносит свои коррективы в историю с приставкой "мета".

№ 1.214

Ключевое для нас в разговоре Трампа и Си

2025-10-30

Тышкевич

Первым результатом встречи руководителей США и КНР является сам факт встречи.

То есть

— две супердержавы, фактически, открыли переговорный трек.

(1)

Для нас это важно, поскольку первое:

— попытки Трампа самостоятельно задать рамки переговоров по завершению российско-украинской войны провалились.

1) — С одной стороны нет быстрых переговоров для участия в которых "выкручивают руки".

2) — С другой - нет упомянутых "выкручиваний рук" ради потенциальной большой сделки с Россией.

(2)

Второе -

2. — стороны не желают (не готовы) входить в процесс полномасштабной торговой войны.

С производными в виде угроз (скорее медийных, чем реальных) военной конфронтации.

А это означает, что

1) — поле сценариев завершения войны вновь расширяется.

И

2) — вероятность "просто заморозки" без дополнительных политических либо финансовых соглашений несколько уменьшается. Как резко уменьшается и вероятность масштабирования войны.

Почему второе?

"Заморозка", в случае конфронтации могла рассматриваться США и КНР как способ избежать ненужных рисков и уж тем более масштабирования российско-украинской войны до уровня, когда оба государства вынуждены будут в неё включиться.

Воевать, равно как и тратить большие (в масштабах своих экономик) объёмы ресурсов на поддержку сторон ни Трамп ни Си не хотят.

(3)

Третий результат.

Поднятый вопрос Украины и России уже на первой встрече означает приглашение Китая войти в процесс.

Фактически,

— это то, чего Си и ожидал - прямой просьбы Трампа подключиться.

И свидетельства того, что без КНР данную войну не остановить.

Но

— это произошло не из "исключительности" нашего вопроса для двух супердержав.

Степень вовлечения КНР и варианты завершения войны станут базой на основе которой будут выстраиваться зоны присутствия американских и китайских интересов в регионе. В том числе в Украине.

(4)

Четвертый тезис.

Сегодняшняя встреча лишь начало процесса.

Учитывая что

— стороны по важным друг для друга вопросам (тарифы, редкоземы) взяли годовую паузу на контронтацию, имеем временные рамки.

Период в который будет "упаковано" как

- 1) — формирование системы будущих отношений США и КНР так и
- 2) — формат мирной сделки по Украине.

А это означает, с одной стороны

— время которые стороны попытаются использовать для демонстрации своих успехов.

А с другой,

— время на оформление видения как и на каких условиях (а так же при чьей поддержке) будет завершена война (но уже в 2026, не ранее).

С учётом сказанного

— можно ожидать активизации китайской политики на нашем направлении.

В частности

— назначение нового (либо просто активность уже исполнявшего данные функции) спецпредставителя Пекина по вопросам российско-украинской войны. То есть переговорщика, контактирующего с обеими сторонами.

Или,

— возможно, по аналогии с США, двух групп -- для России и для Украины отдельно. Где вопросами для обсуждения (в ожиданиях Пекина) будут не только вопросы войны, но и послевоенного сотрудничества.

Тут нет ничего нового - такой же алгоритм используют США.

Китай, учитывая, что Трам "не смог" реализует аналогичный.

Что это означает для Украины?

— Необходимость резкой активизации политики на китайском направлении.

Делать вид, что "КНР не существует" больше не получится.

Китай уже в процессе.

— Причём с, пусть и без воодушевлённого, но согласием США.

А значит это сторона с которой надо разговаривать.

В конце концов, далеко не все государства ЕС горели желанием помогать Украине в 20022, но регулярная коммуникация помогла.

На китайском направлении дров наломано много.

Но зато есть большое количество посредников, которые важны Пекину и с которыми у нас хорошие отношения.

Таковыми могут быть, например,

— Турция и Польша - если брать ближайших соседей.. Если шире - ОАЭ, Саудовская Аравия, Казахстан, Пакистан, Египет. Выбор достаточный. Работать можно.

Но кроме войны и мира стоит помнить о рациональности.

— И США и КНР будут "останавливать войну" ради чего-то. То есть реализации неких своих планов в регионе.

А это значит что

— нужна конкретика и предложения в экономике и внешней политике.

Тут сразу сделаю немного "саморекламы".

Написал небольшой доклад про возможности украино-китайских отношений в 2025-35 годах.

Публично будем презентовать в конце ноября вместе с Ділова Столиця.

Там без "розовых очков" с одной стороны и "чёрно-белого мира" с другой -- что может быть интересно, что возможно и что возможно при условии завершения войны без успехов для Путина. Надеюсь, документ поможет начать дискурс.

И на завершение,

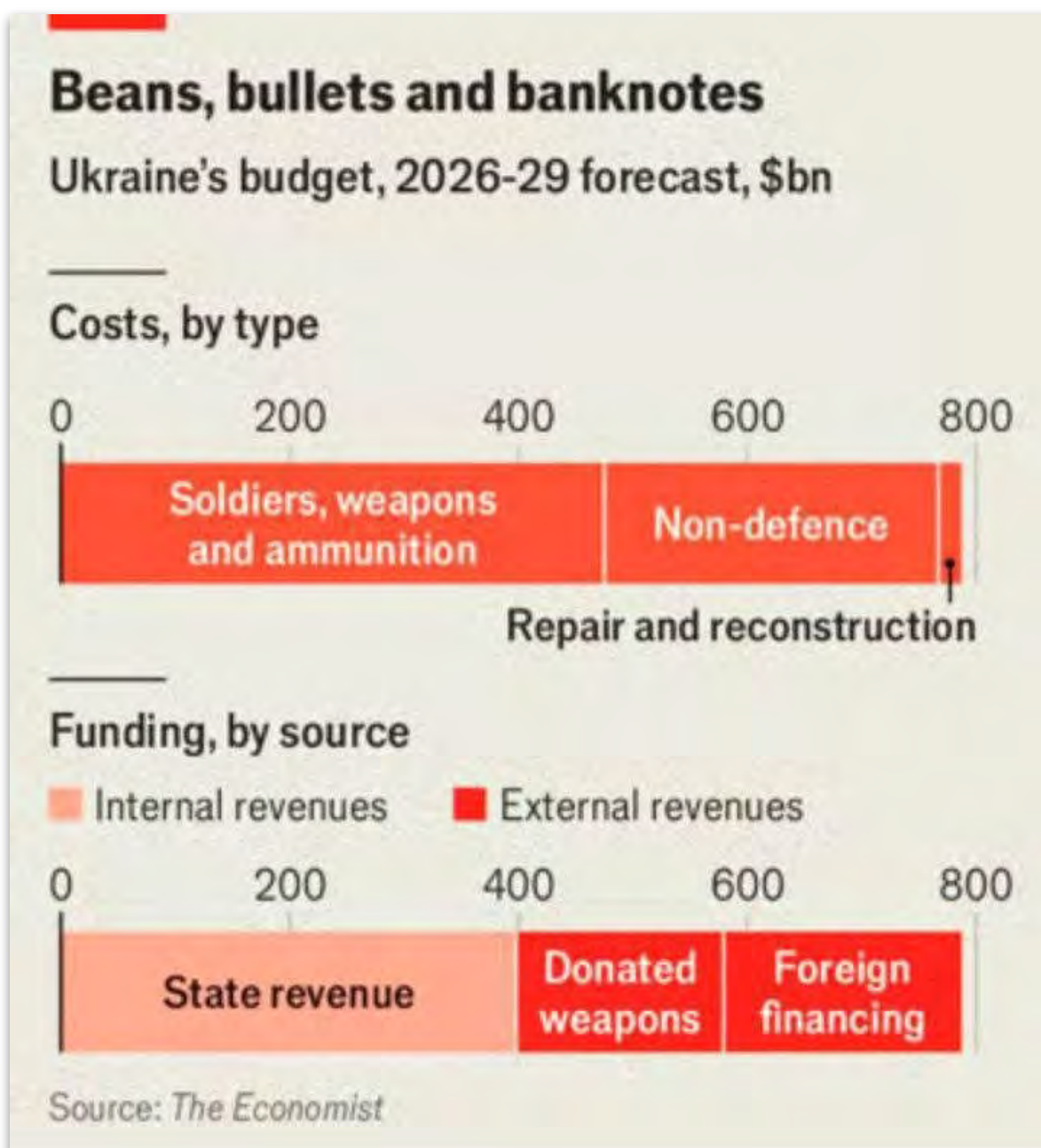
— описанная выше логика процессов угадывалась ещё год назад.

По крайней мере описал её (более детально и со схемами) в прогнозе для Украины на 2025 год. Презентация того была в декабре 2024 (ссылка на текст в первом комментарии, на презентацию во втором).

Соответственно, думаем с коллегами над аналогичным прогнозом и на 2026.

№ 1.215

Украине потребуется около 389 млрд долл. наличными и вооружением с 2026 по 2029 год, чтобы продолжать противостоять российской агрессии, — The Economist

Это почти вдвое превышает сумму поддержки Киева со стороны стран Европы с начала полномасштабного российского вторжения.

Главное из статьи

(1) Годовой военный бюджет Украины составляет около 65 млрд.

— Ещё примерно 73 млрд ежегодно тратится на все остальные госрасходы.

(2) Около 90 млрд долл. доходов украинские власти собирают внутри страны, а 50 млрд долл. — дефицит бюджета.

(3) Часть оружия Украина получает в виде безвозмездной помощи:

— в этом 2025 году таким образом она получит примерно 40 млрд долл.

(4) Пока этих средств достаточно, чтобы Украина поддерживала свою оборону, однако

— военные расходы ежегодно растут примерно на 20 %, хотя и остаются на уровне 2/3 от трат России.

(5) Общие потребности Украины в оружии будут ежегодно увеличиваться на 5 %.

— Другие госрасходы останутся на прежнем уровне,

— кроме затрат на ремонт разрушенной инфраструктуры и восстановление страны, что составит около 5 млрд долл. в год.

(6) Финансирование придётся продолжать даже в случае окончания войны, поскольку Украине необходимо будет пополнять запасы боеприпасов и содержать постоянную армию для сдерживания России.

Существуют два источника, которые ЕС может использовать для покрытия дефицита:

1) — первый — собственный бюджет,

2) — второй источник — замороженные в ЕС 163 млрд долл. российских активов.

Енергетика, фінансування виробництва зброї, тиск на Росію та робота з партнерами – Президент провів нараду з урядовцями щодо результатів уряду за сто днів роботи

2025-10-28

Президент України Володимир Зеленський провів нараду з Прем'єр-міністеркою Юлією Свириденко, всіма членами уряду та Головою Верховної Ради Русланом Стефанчуком, під час якої **міністри доповідали про перші 100 днів роботи** оновленого Кабміну.

Також ішлося про ключові **завдання** на наступні 100 днів.

Серед основних питань

- (1) — енергетика,
- (2) — фінансування сектору безпеки та оборони,
- (3) — тиск на Росію,
- (4) — виробництво зброї,
- (5) — реабілітація ветеранів,
- (6) — зарплати вчителів, науковців і медиків,
- (7) — соціальні послуги,
- (8) — компенсація за зруйноване житло,
- (9) — цифровізація та
- (10) — співпраця з партнерами.

Юлія Свириденко представила результати роботи урядової команди, а також доповіла про залучення фінансової підтримки від іноземних партнерів.

«За сто днів ми сфокусувалися на фінансуванні всіх критичних для держави напрямів. На підтримку держбюджету ми отримали 9,4 мільярда доларів за

механізмом ERA loan і 3,05 мільярда євро через Ukraine Facility. Понад 2,6 мільярда доларів залучили на потреби оборони через механізм PURL. Також забезпечили кошти для захисту енергетики й на закупівлю газу для проходження зими», – зазначила Прем'єр-міністерка.

Президент наголосив, що вже є 70 % фінансування для імпорту газу, та доручив уряду невідкладно забезпечити всі 100 %. Також міністр закордонних справ Андрій Сибіга й міністерка енергетики Світлана Гринчук мають забезпечити повну реалізацію домовленостей із Німеччиною, Норвегією, Італією, Нідерландами та Європейською комісією щодо фінансування і постачання необхідного обладнання для генерації електрики.

Уряд також провів комплексний аудит оборонних видатків, напрацював правовий режим Defence City для виробників української зброї, впровадив систему Delta для військових на всіх рівнях.

Міністр оборони Денис Шмигаль доповів, що компанії нарощують обсяги виробництва FPV, дронів-перехоплювачів та дипстрайків. Президент наголосив, що на кінець року потрібно вийти на показник понад 50 % зброї українського виробництва для захисту України. Глава держави поставив завдання запустити вже наступного місяця програму контрольованого експорту української зброї.

Також до кінця року Міноборони планує завершити

— перший етап трансформації Сил оборони й повністю перейти на корпусну систему у Збройних Силах України.

Крім того, запрацювала онлайн-платформа «Ветеран Про», яка містить актуальну інформацію для отримання житла, компенсації за зруйновані помешкання, оформлення статусу по інвалідності через війну, переобладнання робочого місця та подачу заявок на ветеранський спорт. Міністерка у справах ветеранів Наталія Калмикова доповіла, що вже розпочалася адаптація ветеранів, які втратили зір.

«Минулого тижня ми ухвалили постанову про довготривалий догляд — це для тих, хто зазнав дуже тяжких поранень і потребує ширших послуг, ніж паліатив для цивільних, які лікуються не через бойові травми», — додала вона.

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності Денис Улютін доповів про реалізацію програми «Пакунок школяра» та послуги для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, «Сімейна домівка».

«Сімейна домівка» — це для дітей, які не хочуть або не можуть бути всиновленими з тих чи інших причин, зокрема діти з інвалідністю. За підтримки Фондації Олени Зеленської у перших двох регіонах з'являться будинки для надання такої послуги. Надалі послуга буде пілотуватись у 12 регіонах. Наступним кроком проєкт буде масштабовано по всій країні», — зазначив він.

Також передбачене збільшення виплат прийомним батькам і батькам-вихователям. Здійснюється робота для покращення протезування військових, спрощено можливість отримання високофункціональних протезів.

Детальна увага – сфері охорони здоров'я, зокрема ситуації з цінами на ліки та доступністю ліків.

— Президент наголосив, що міністр охорони здоров'я повинен забезпечити конкретні результати для того, щоб люди відчували, що ліки дійсно стають доступнішими.

Віктор Ляшко поінформував про спрощення умов для навчання в медзакладах для бойових медиків та їх працевлаштування в цивільній системі охорони здоров'я. Також ішлося про підвищення зарплатних гарантій для медиків.

«У проєкті бюджету наступного року ми додаємо в програму медичних гарантій 16 мільярдів гривень. Уряд запроваджує низку ініціатив, аби медзаклади мали додаткове фінансування, особливо на прифронтових територіях. Важливо, щоб керівники лікарень раціонально скористалися цими додатковими коштами і вони йшли насамперед на підвищення заробітних плат медикам. Розрахунки показують, що це дає змогу, приміром, платити сімейному лікарю 35 тисяч гривень», – зазначив він.

Також ішлося про необхідність підвищення зарплат для вчителів і викладачів наступного року. Міністр освіти і науки Оксен Лісовий доповів, що

міністерство провело атестацію всіх академічних установ – уперше із запровадженням нової моделі базового фінансування.

«155 мільйонів ми вже розподілили академічним інститутам, які досягають хороших результатів та атестовані за категорією А. Наступного року більш ніж 40 % академічних інституцій із найвищими категоріями отримають додаткове фінансування за новою моделлю», – поінформував Оксен Лісовий.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба доповів про відновлення в регіонах. Він зазначив, що завдяки побудованому водогону вперше з 2022 року вдалося запустити централізовану подачу води для пів мільйона жителів Миколаєва. Також відкрили першу євроколію з Ужгорода й розпочали найбільший проєкт інвестицій у порти. Крім того, масштабували програму компенсацій «ЄВідновлення» для внутрішньо переміщених осіб із тимчасово окупованих територій.

«Вже ухвалена постанова, за якою люди, у яких майно залишилося на тимчасово окупованих територіях, будуть отримувати компенсацію – 2 мільйони гривень для купівлі нового житла. Ми знайшли перших 15 мільярдів гривень на реалізацію цього проєкту. Це будуть родини учасників бойових дій і люди, які отримали інвалідність унаслідок війни. Це перший етап, і вже триває робота з міжнародними партнерами для залучення додаткових

ресурсів, щоб усі родини з ТОТ отримали компенсації», – поінформував Олексій Кулеба.

Президент доручив міністру фінансів Сергію Марченку опрацювати конкретні суспільні потреби в Україні, на які мають спрямовуватися кошти від заморожених російських активів.

Глава держави також поставив завдання міністру закордонних справ провести роботу із синхронізації обмежувальних заходів проти Росії:

— санкції партнерів узгодити з українською юрисдикцією, санкції України – з партнерами й між самими партнерами.

«Щоб у всіх найважливіших юрисдикціях світу діяв однаково болісний для Росії тиск за цю війну. Дев'ятнадцятий пакет санкцій Євросоюзу має бути синхронізований в усіх ключових країнах Європи поза Євросоюзом», – наголосив Президент.

Крім того, Володимир Зеленський акцентував, що важливо залучити ресурси та кошти у сферу культури в час війни.

Міністерка культури та стратегічних комунікацій Тетяна Бережна розповіла про програму «Власна справа для креативних індустрій», яка передбачає гранти до 1 млн грн. Також вона повідомила про створення Фонду культурної спадщини України, міжнародної платформи для відновлення й захисту культурної спадщини.

«Маємо понад 4 тисячі об'єктів мережі закладів культури та об'єктів культурної спадщини по Україні, які пошкоджені внаслідок агресії РФ. Готуємо детальне портфолію, прозору систему подачі й розподілу коштів для цих об'єктів», – поінформувала вона.

Перший віцепрем'єр-міністр – міністр цифрової трансформації Михайло Федоров доповів щодо нових послуг для українців у «Дії», електронного нотаріату та нового напрямку державної роботи – електронного судочинства.

«Ми майже з кожним міністерством маємо спільні проєкти чи послуги в роботі. За останні сто днів уже десятки сервісів запущені», – зазначив Михайло Федоров.

Міністр молоді та спорту Матвій Бідний доповів про запуск наукового парку Olympic Lab, а також цифрової системи медичного та науково-методичного супроводу українських атлетів. Також, за його словами, підготовлений законопроект про науку в спорті та ухвалено закон про оренду державної і комунальної спортивної інфраструктури, щоб полегшити спортивним школам і секціям доступ до неї.

Міністр економіки, довкілля та сільського господарства Олексій Соболев зазначив, що до кінця року має завершитися конкурс на розробку родовища «Добра» за угодою про розподіл продукції. За його словами, триває реалізація політики підтримки українських виробників «Зроблено в Україні», зокрема програми «Доступні кредити 5-7-9%».

№ 1.217-1

"Хто нам заважає - того ми просто посунемо в бік"

2025-10-26

Куш

У війні бігфарми та аптек наступив новий раунд.

В Україні, на жаль, існує практика досягнення бізнесових цілей не лише за рахунок вдалої стратегії чи унікальності продукції, часто не вигідні ринкові умови деякі бізнеси «із зв'язками» намагаються просто усунути, зокрема і "хитрим регулюванням".

Є версія, що за черговим раундом протистояння депутата Кузьмініх та аптек стоїть Дарниця.

Чому такий висновок напрашується?

Справа в тому, що народний депутат України Сергій Кузьмініх звернувся до бюджетного комітету Ради з пропозицією запровадити такий "хитрий термін" як

— «лікарські засоби спрощеного відпуску, які дозволені до відпуску без рецепта лікаря та без обов'язкової реалізації через аптеки».

А Сергій Кузьмініх - це саме той депутат, якого у ЗМІ пов'язували із власниками фармвиробника «Дарниця».

І спростувань цьому я не бачив.

Весь "цімес" полягає у тому, що

1) — для продажу "спрощених" лікарських препаратів не потрібно буде отримувати ліцензію, винаймати кваліфікований персонал, підтримувати діяльність аптек.

Умовно кажучи,

2) — такі ліки можна буде продавати у підземних переходах поруч із "парфумами на розлив" та "екозолотом".

Очевидно, що тут іде лобіювання інтересів виробників, а не споживачів.

Ще раніше,

1) — великі виробники фармацевтичних препаратів, вимоги влади щодо зниження цін на ліки намагались перекласти на плечі аптек, скасувавши виплати за маркетинговими та консультаційними договорами.

Це

2) — замість того аби переглянути відпускні ціни.

Але в даному випадку, ініціатива народного депутат пішла значно далі

— мова йде про те, що ані лікар з рецептом, ані аптека з ліцензійованим провізором, за частиною медпрепаратів будуть не потрібні.

І це дуже небезпечно. В першу чергу, для населення.

— Сьогодні це "законодавче нахабство" проштовхується навіть не окремим законом, а шляхом внесення правок за допомогою «Закону про держбюджет».

Простовхування подібних норм через закони про держбюджет, вже стало класикою законодавчої "схематехніки".

— Ухвалення "правок Кузьміна" фактично відкриє небезпечний для споживача шлях отримання ліків поза межами аптек.

І такою лазівкою скористається не тільки бігфарма, але й маса інших продавців.

Ринок може бути наводнений ліками, якість яких нікто не контролюватиме.

Звісно,

— такі законодавчі новели мають розглядатися фахівцями Комітету з питань здоров'я нації та Міністерства охорони здоров'я, а не «зашиватися» у закон про держбюджет.

До речі, в чинному законодавстві відсутнє таке поняття як «лікарські засоби спрощеного відпуску».

Це як "вогнепальна зброя спрощеного відпуску".

І наслідки будуть аналогічні.

Такі законодавчі новації не можуть бути прийняті похапцем.

№ 1.217-2

Раціональність перемогла відвертий лобізм

2025-10-27

Куц

Отже "антиаптечні правки" під виглядом доповнень до закону про бюджет 2026 стосовно "спрощеного продажу певних видів ліків поза аптеками" відхилені парламентом.

Зупинена масована атака бігфарми на аптечний ритейл.

Депутати погодились, що "спрощений порядок продажу ліків" призведе до втрати державою контролю за ліцензійованим обігом ліків в країні, що могло призвести до лавиноподібного погіршення якості ліків, а також до появи відвертих підробок.

Ми вже не кажемо про контроль за строками та умовами зберігання ліків, особливо зараз в умовах відключення електроенергії.

Існував ризик виникнення окремого "ринку" лікарського фальсифікату.

Крім цього,

— вже всім стало зрозуміло, що обмеження маркетингових витрат виробників та імпортерів лікарських засобів не призводить до зниження цін на них.

Ціни може знизити лише конкуренція на ринку та цільові державні компенсації за певними видами ліків.

Цього разу, парламент ухвалив раціональне рішення та відхилив лобістські бюджетні пропозиції.

Також

— парламент має звернути увагу на Антимонопольний комітет України (АМКУ), який незаконно оштрафував оптового дистрибутора ліків "Оптіма-фарм", ігноруючи судові процеси.

Дії цього "органу" гарантовано призведуть до дефіциту ліків у "високий" сезон.

— Абсолютно беспредельні рішення АМКУ проти Оптіми - це удар по фармацевтичній безпеці України.

На додачу так «співпало», що росіяни ракетним ударом знищили склади цієї фірми.

Підсумую:

— стабільність системи аптек та дистрибуції під час війни збережено.

Але треба зробити і наступний логічний крок:

— скасувати існуючі обмеження маркетингових угод, які було введено на початку березня цього року.

Вже є статистика, яка свідчить

— це рішення не призвело до суттєвого зниження цін на ліки.

Лише стабільна аптечна система та прозорий фармацевтичний ринок можуть впливати на доступність ліків для українців.

Плюс державна програма компенсація вартості для соціально вразливих верств населення.

Тобто дотувати споживача, а не знищувати продавця.

№ 1.218

Геополитический маркетинг и пиар, зачастую работают намного эффективнее, чем смыслы

Мухика и его лакшери автомобиль

2025-11-04

Куш

Это очень печально.

Например, многие восхищаются президентом Аргентины Милеем.

Во всяком случае, с помощью его постоянных перформансов и эпатажа, узнаваемость у него в мире высокая.

Вот Милей с бензопилой до выборов. Вот он поет "хава нагила" на сцене после выборов.

Но, например, мало кто знает о президенте Уругвая в 2010-2015 годах, который был ментором для последующих лидеров страны и **заложил модель длительного роста, не взирая на победу правых или левых сил.**

Речь о Хосе Мухика, который к сожалению недавно умер.

Блестящий пример платоновского "царя-философа".

Человек с большой буквы, который 90% своей зарплаты отдавал на благотворительность.

Это, конечно, не Милей, который потратил 50 тыс дол на клонирование своего мастифа, при чем дал клонам имена экономистов-либертарианцев: Милтона (Фридмана), Мюррея (Ротбарта) и Лукаса (Роберта Лукаса-младшего).

Но это, в принципе, частное дело, как тратить свои деньги.

Хотя у публичного человека такой привилегии приватности как бы и нет.

— Мухика точно не стал бы призывать своих соотечественников покупать мем-коин на миллиарды долларов, как это сделал Милей.

В своей экономической политике Мухика придерживался модели "асторизма", названной в честь Астори - уругвайского министра экономики.

Мухика добился впечатляющих результатов развития.

- 1) — Он не снижал социальные расходы как Милей, а увеличил их в структуре госбюджета с 60% до 75% в 2013-м.
- 2) — При нем уровень безработицы снизился с 13% до 7%.
- 3) — Минимальная зарплата выросла в 2,5 раза.

Один из акцентов - стимул внутреннего и внешнего инвестирования.

- 4) — При этом он дерегулировал экономику и снижал уровень административного вмешательства государства.

Мухика говорил: я не правый и не левый. Я - вегетарианец-партизан.

Кстати, в молодости он действительно был партизаном и долгое время провел в тюрьме одного из уругвайских каудильо.

Мухика запустил ряд больших кластерных проектов развития, хотя в быту оставался очень скромным человеком.

В экономике он делал все ровно наоборот в сравнении с программой Милея.

Например,

- 1) — Милей уничтожает профсоюзы и трудовую этику, устанавливая за лидерами профсоюзов слежку спецслужб (на работу которых не жалеет госфинансирования), а
- 2) — Мухика, наоборот, развивал систему защиты трудовых прав.

По данным Международной конфедерации профсоюзов сейчас Уругвай

— самая прогрессивная страна в Латинской Америке в контексте соблюдения «основных трудовых прав, включая свободу объединений, право на коллективные переговоры и право на забастовку».

Но это не приводит к сокращению частных инвестиций, а наоборот, усиливает их.

Важные идеи Мухико:

- 1) — налог на концентрацию сельскохозяйственных земель (ICIR) и
- 2) — закон "ступенчатого" снижения НДС на социальные товары услуги,
- 3) — развитие в регионах страны отделений Технологического университета.

Сейчас, если бы возникла необходимость выбора, где жить, между Аргентиной и Уругваем я бы не задумываясь выбрал бы Уругвай.

Кстати, многие сторонники Милея, при возникновении у них подобной дилеммы, сделали бы тоже самое...

Потому что Уругвай

— это самая безопасная страна Латинской Америки, с хорошо развитой инфраструктурой, медициной, образованием, устойчивым развитием и неплохим уровнем доходов (минимальная зарплата - более 400 дол, средняя - 900-1000 дол).

В страну идут инвестиции и создаются рабочие места. При чем, не на "либертарианском" движении.

Потому что для получения безопасности, образования, медуслуг и пользования качественной инфраструктурой, в современном мире нужно, чтобы и государство совместно с бизнесом инвестировало в безопасность, медицину, образование и инфраструктуру.

В нынешней социальной парадигме, инвестиций одного лишь бизнеса будет недостаточно, хоть полностью дерегулируй его и сократи налоги в ноль (что не отменяет разумной стратегии дерегуляции и сокращения фискальной нагрузки, в первую очередь, на труд).

Без таких государственных инвестиций в стране не будет ни безопасности, ни массовой медицины, ни качественного образования, ни инфраструктуры.

К сожалению Украина пошла по пути медийных технологий в управлении экономикой.

"Царей-гетманов" у нас завжди було в избытку, а вот філософов, в лучшем случае, терпят, пока "сидять низенько і говорять тихенько".

Что уж говорить о "царях-філософах" - краснокнижний вид в наших широтах....

№ 1.219-1

Огляд... Сьогодні він буде дещо незвичного формату

2025-10-31

Машовец

Оскільки ми розглянемо основний метод (тактичний прийом), який останнім часом став активно використовуватись російським командуванням, в ході їх наступальних операцій, при штурмі районів оборони ЗСУ, які спираються на більш-менш великі населені пункти.

На даний момент це питання, безсумнівно, має досить актуальний характер, оскільки фактично саме зараз ми бачимо його реалізацію російським командуванням безпосередньо на практиці

— під час організації та ведення бойових дій у містах Куп'янськ та Покровськ.

Сьогодні перша частина

Спочатку трохи «передісторії» про те, як взагалі «сплив» цей метод у триваючій російсько-українській війні, ставши на сьогоднішній день основним у процесі загального керівництва та управління діями військ російським командуванням на тактичному та оперативно-тактичному рівнях під час «штурму міст».

Масове використання Силами оборони України (і ЗСУ зокрема) у тактичній зоні так званих «дронів» (фактично малих БПЛА) різного призначення (як ударних, так і розвідувальних або «комбінованого» призначення), свого часу, дозволило ЗСУ різко знизити ефективність атакуючих/штурмових дій російської армії в тактичній зоні.

Більш того, комплексний підхід українського командування до їх використання для моніторингу самого «поля бою» (своєчасне виявлення атакуючих підрозділів ще на етапі їх висування) і їх подальшого вогневого ураження, дозволяв завдати їм досить значних втрат. Це, своєю чергою, призводило в більшості випадків до зриву атак/штурмів противника як таких.

По суті, малі "безпілотники" стали важливою (якщо не головною) складовою тактичного розвідувально-ударного "контуру" українських військ на тактичному рівні.

— Кожен підрозділ, частина, з'єднання ЗСУ (й взагалі всіх СОУ), будуючи систему оборони у своїй смузі чи на своїй ділянці, це робили (ну або прагнули це робити), роблячи ставку на КОМПЛЕКСНЕ та інтенсивне використання «малих» БПЛА.

Більш того, широке використання засобів автоматизації бойового управління разом з ними на **ТАКТИЧНОМУ РІВНІ** дозволило ЗСУ досягти небаченої раніше ефективності в оборонних діях на тактичному рівні.

Оскільки, поступаючись противнику (іноді в рази) за кількістю сил і засобів, широке і всебічне застосування «безпілотників» давало можливість частинам і підрозділам ЗСУ досягти бажаного результату (забезпечити необхідний рівень стійкості своєї системи оборони), обходитися значно меншими силами, ніж можна було очікувати, виходячи з класичних тактичних норм-розрахунків «на оборону».

Так, я маю на увазі ту саму «кіллер-зону», про яку не говорили і не продовжують говорити тільки ледачі.

Фактично на полі бою була створена ситуація, коли противник не міг раптово (приховано) навіть просунутися вперед для проведення атакуючих/штурмових дій.

— Простіше кажучи, російські атакуючі підрозділи не могли навіть наблизитися до позицій Збройних сил України, не зазнаючи, у більшості випадків, критичних для себе втрат.

Дуже показовими в цьому плані були кілька конкретних прикладів з широким резонансом у ЗМІ та інтернеті, викликаних поширенням відповідного відеоконтенту з палаючими колонами російської бронетехніки та «полюванням» українських «дронів» за ворожою піхотою.

Іншими словами,

— Збройні Сили України першими у світі впровадили та масштабували «кіллер-зону» на системному рівні.

Головною причиною, яка спонукала їх до цього, безсумнівно, була перевага противника у силах та засобах (постійне збільшення чисельності особового складу у частинах та з'єднаннях російського стратегічного угруповання, що діє на території України, кратна перевага у озброєнні та військовій техніці/ОВТ тощо).

А використання описаного мною вище «контуру» дозволило ВСУ, ПЕВНОЮ МІРОЮ, нейтралізувати ці переваги противника. Хоча б у тактичній зоні...

Однак було б верхом дурості вважати, що російське командування не відреагує на все це і не намагатиметься знайти відповідну "протиотруту".

Більше того, його до цього постійно «заохочує та стимулює» власне військово-політичне керівництво, яке регулярно вимагає відповідного результату «тут і зараз» (що, своєю чергою, тягне за собою для російського військового командування необхідність підготовки, організації та проведення наступальних операцій на відповідному рівні, що неможливо без подолання оборони Збройних Сил України на тактичному рівні).

Іншими словами, російське командування було змушене шукати і, врешті-решт, знайти якийсь спосіб "зламати" оборону Збройних сил України. І хоча ці пошуки були дуже «драматичними» (адже перше, що російське командування зробило в цьому напрямку – звернулося до звичного, широко поширеного і горезвісного власного методу «затиснемо масою»), проте **в підсумку, методом проб і помилок, йому вдалося знайти «правильну стежку».**

Я не буду зараз докладно зупинятися на процесі цих російських «досліджень» через бажання заощадити простір і час, а лише нагадаю у зв'язку з цим нашим читачам, як дуже яскравий їх приклад, етимологію появи і широкого застосування у передових частинах та підрозділах російських військ засобів «малої механізації» (мотоциклів, мопедів, різного роду баггі, легкових автомобілів, іноді навіть самокатів і т. д.).

Адже було чітко зрозуміло, що до цього призвело артикульоване та визначене, свого часу, російським командуванням, **бажання дати своїм передовим штурмовим підрозділам можливість швидко та з мінімальними втратами долати ту саму «кіллер-зону»,** створену українськими військами за допомогою тактичних БПЛА.

Ворог чітко і недвозначно «шукав», «випробовував варіанти», постійно перебуваючи в «творчому пошуку», водночас продовжуючи застосовувати і поєднувати на практиці «раніше випробувані» методи і способи, на кшталт тих самих «м'ясних штурмів».

Проблема для російського командування полягала ще й у тому, що паралельно з його «пошуком» удосконалювалася і українська система (розширювалася сама «кіллер-зона», українські безпілотники ставали більш досконалішими та ефективними, з'являлися нові модифікації та їх види, іноді все це відбувалося вибухоподібно).

Тобто **російським військам постійно, у зв'язку з цим, доводилося адаптуватися та "надолжувати згаяне".**

Процес затягнувся, і в його ході ніхто з російського боку не збирався відмовлятися від масових «накатів» (кремль вимагав і продовжує вимагати «перемог» - отже, необхідно «рухатися вперед за всяку ціну»).

Зрештою, **російське командування (не знаю, чи знайшли вони когось «розумного», чи це було колективно виплекане «розуміння») зуміло в цьому контексті визначити кілька досить ефективних рішень.**

Наскільки я розумію, це саме «розуміння» прийшло до нього, коли воно подивилося на проблему української «кілер-зони» одночасно, як комплексно, і, так би мовити, роздільно. А також, що важливо, дійшло висновку, що

— характер та особливості системи оборони Збройних Сил України, з точки зору її ефективності, на багатьох оперативних напрямках, є НЕОДНОРІДНИМИ.

Перше, з чого вони почали, спробували чітко визначити, як і на чому будується оборона ЗСУ, що спирається на «кіллер-зону», побудовану за допомогою «дронів», які її основні елементи та основні принципи дії? Прикладів для цього у росіян було достатньо, я б, навіть, сказав, в надлишку...

1)

У зв'язку з цим їх "дуже цікавило" - як і за допомогою чого ЗСУ здійснюють моніторинг тактичної зони (у тому числі визначення робочих частот та каналів їх розвідувальних БПЛА), який час реакції їх вогневих засобів, у разі виявлення атакуючого російського підрозділу, що і як "прилітає" в таких випадках, як використовуються "дрони" з іншими засобами, як здійснюється взаємодія тощо?

2)

Водночас противник досить інтенсивно вивчав саму оборону Збройних Сил України – головним чином рівень та ступінь боєздатності українських з'єднань, частин та підрозділів на тому чи іншому напрямку (у т. ч. тактичну та оперативну щільність їх бойових порядків), систему їх бойового управління, матеріально-технічне забезпечення (МТЗ) та низку інших чинників.

3)

Далі, порівнявши отримані дані, російське командування, мабуть, прийшло до висновку, що "скрізь все по-різному". На одному напрямку мало особового складу, зате багато дронів, на іншому - багато обох, на третьому - навпаки, мало, обох і т.д.

Наклавши на все це розуміння «класичні принципи радянсько-російської школи оперативного мистецтва», російське командування чітко прийшло до «базового» висновку, що

4)

— для того, щоб ефективно «зламати» систему оборони Збройних Сил України,

— перш за все, необхідно «вплинути» на два її ключових елементи – по суті, на українські групи та підрозділи, які використовують тактичні БПЛА і

— водночас паралізувати ті елементи системи управління, які безпосередньо пов'язані з використанням «дронів». А ще – "покласти" всю логістику українських частин та підрозділів на ділянці прориву.

Потім прийшло розуміння, що

4)

— для того, щоб прорватися бодай на тактичну глибину в українську оборону, недостатньо дезорганізувати (а в ідеалі і «вибити») українські «безпілотники» на обраній ділянці (в районі), необхідно скористатися особливостями оборони Збройних Сил України, які визначаються ще одним ключовим фактором з розряду їх боєздатності - критично малою чисельністю особового складу в їх передових підрозділах і, відповідно, наявністю значних прогалин і «лакун» в їх бойових порядках на тактичному рівні.

— Неможливість ефективно обороняти (утримувати) ЗСУ навіть «нормативні» за розмірами райони та ділянки оборони через це, в умовах відсутності або різкого падіння з тих чи інших причин рівня ефективності використання своїх «дронів», російське командування визначило дуже чітко і вирішило цим скористатися.

Власне,

5)

— так і народилася сама методика (тактичний прийом) прориву оборони шляхом «проникнення» і «інфільтрації» малих піхотних груп.

Однак слід зазначити, що в цьому плані йдеться не тільки, по суті, про дії самих штурмових підрозділів противника, а й певне їх поєднання з низкою ІНШИХ прийомів та методів, які не мають прямого відношення до дій російських штурмових груп та підрозділів, а «забезпечують» їх (наприклад, детальна радіотехнічна розвідка даного району, або налагодження постачання прониклих штурмових груп за допомогою власних «дронів» и т.д.).

Особливо це характерно для умов, коли противнику доводиться вести бойові дії саме в умовах щільної міської забудови, де взагалі відсутня чітка лінія бойового зіткнення, поняття «тил», «фланг» носять умовний характер, а бойові дії доводиться вести в «ізолюваному» режимі. Власне, цей різновид російської тактики "проникнення" нас і цікавить...

На сьогодні, це все.

У наступній частині нашого огляду ми розглянемо основні принципи цього методу противника і на конкретних прикладах спробуємо розібратися, як саме ворог використовує його зараз.

№ 1.219-2

Огляд... Сьогодні друга частина – про тактичний прийом «проникнення»

2025-11-05

Машовец

який російське командування почало вперто масштабувати останнім часом в ході організації та ведення бойових дій проти районів оборони ЗСУ, що спираються на більш-менш великі населені пункти,

1. Отже, у попередній частині ми з'ясували, чому і з якою метою російське командування вирішило зробити цей тактичний прийом своїм основним способом подолання системи оборони ЗСУ на тактичному рівні.

Для тих, хто не читав першу частину, коротко нагадаю про суть. Основними причинами, які спонукали російське командування зробити цей тактичний прийом масовим, як на мене, стали

два фактори:

1) - Масове та планомірне застосування Збройними Силами України у тактичній зоні, так званих «дронів» (або, якщо хочете, «малих» БПЛА), що зробило практично неможливим застосування противниками на такому рівні класичних форм організації та ведення бойових дій.

2) - Наявність досить значного дефіциту особового складу у передових підрозділах Збройних Сил України. Що. Своєю чергою, призводило і продовжує призводити до "розрідження" їх бойових порядків, появи прогалин і "лаун" між їх елементами, через які, власне, і відбувається саме "проникнення" малих піхотних груп противника.

3) Третім «базовим» фактором стало розуміння російським командуванням того, що вплив на обсяги та рівень матеріально-технічного забезпечення (МТЗ) передових підрозділів Збройних Сил України, що обороняються, а отже, і на рівень їх боєздатності, можуть і повинні здійснюватися власними «малими» БПЛА. Хоча, до цього вони «прийшли» набагато раніше, ніж систематизувати і «зв'язати воедино» перші два фактори.

Як наслідок, російське командування отримало певну, досить комплексну методику (причому, до певної міри, гнучку за своєю формою та змістом) подолання системи оборони Збройних Сил України в тактичній зоні, в основі якої лежить те, що зараз називають в експертному середовищі (а наразі і в ЗМІ), як «кіл-зона» або, в українському варіанті, «стіна дронів»...

1) — По суті, це подальший розвиток "штурмової тактики" ЗС РФ, апробованої ними під час боїв за Севєродонецьк та Бахмут.

2) — Однак як цілісний і комплексний метод він почав використовуватися російським командуванням, на мою суб'єктивну думку, з моменту штурму ворогом міста Селидове. Саме там свідомо і цілком усвідомлено, а головне - масово, ворог використовував цей прийом для того, щоб відносно швидко захопити порівняно великий населений пункт.

Його поява була зумовлена, скажімо так, «творчим переосмисленням» російським командуванням сутності та змісту атакуючих/штурмових дій, що здійснюються спеціально сформованими та оснащеними для цього частинами та підрозділами (так званими «штурмовими ротами», рідше «штурмовими батальйонами», часто сформованими з раніше судимих осіб або тих, які перебували під слідством), які значно раніше з'явилися у складі російського стратегічного угруповання військ в Україні, чим сам цей метод став масово і цілеспрямовано використовуватися російським командуванням. Іншими словами, ми маємо справу із тими самими «м'ясними штурмами», але модифікованими у відповідності із сучасними потребами.

Очевидно, прагнучі різко підвищити ефективність своїх штурмових підрозділів, російське командування вже протягом деякого часу "пробувало різні варіанти". Зокрема, варіювався їх склад, озброєння і спорядження, способи застосування в тій чи іншій місцевості, способи маскування, росіяни намагалися змінити їх тактику застосування в певних умовах (в тому числі в умовах щільної міської забудови) і т.д.

Значно справа просунулася вперед лише після того, як російське командування нарешті **зрозуміло, що потрібно "танцювати" за результатами оцінки та аналізу дій ЗСУ в обороні, а не навпаки.**

На даний момент основними елементами цього тактичного прийому, який, судячи з усього, командування російських військ намагається вивести на більший (оперативно-тактичний) рівень, є:

- (1) - **Підготовчий** етап (включає в себе цілий комплекс заходів, як організаційно-штатних, що проводяться по відношенню до власних військ, і «підтримуючих», що здійснюються по відношенню до українських військ, які обороняються на обраному напрямку)
- (2) - **Практичний** етап (по суті, власне дії малих/штурмових груп з проникнення та просочування в систему оборони Збройних Сил України з метою її дезорганізації та «хаотизації»)
- (3) - Етап **закріплення і розвитку** успіху (по суті, це дії основних сил частин і з'єднань противника на обраних тактичних напрямках, з метою захоплення і утримання відповідних ділянок місцевості).

2. Розглянемо кожен з цих етапів докладніше

I. Підготовчий етап

По суті, його можна розділити на дві частини. Перша стосується проведення підготовчих заходів з власними військами, включаючи планування та організацію відповідних дій (підбір наряду сил і засобів, конкретних районів «проникнення», формування штурмових підрозділів у складі передових частин і з'єднань, які, в свою чергу, поділяються на штурмові/малі піхотні групи, відпрацювання питань взаємодії та управління боєм щодо конкретних ділянок місцевості, де вони будуть діяти, навчання їх методам прихованого «просочування» і «проникнення» і т.д.).

I другий, який стосується "впливу", по суті, на українські війська, які обороняються на обраному напрямку

У зв'язку з цим, насамперед, противник вивчає склад та структуру системи оборони Збройних Сил України на обраному напрямку за допомогою розвідки. При цьому особлива увага зазвичай приділяється двом речам – українським підрозділам що безпосередньо застосовують "дрони", а також пунктам управління (ПУ) та вогневим засобам ураження. По суті, перед початком практичного (активного) етапу противник створює своєрідну «обліковий список пріоритетних цілей», а, маючи перевагу в радіоелектронній розвідці (РТР), у тому числі на тактичному рівні, а також у розвідувальних БПЛА оперативно-тактичного рівня, часто визначає їх параметри досить точно.

У ході підготовки наступальних/штурмових дій у великих населених пунктах вороже командування зазвичай дуже уважно вивчає їх плани та карти,

визначає найбільш вразливі та критичні ділянки місцевості для оборони частин та з'єднань Збройних Сил України, навіть райони та пункти оборони їх окремих підрозділів. Слід зазначити, що противник у зв'язку з цим досить активно використовує космічну розвідку. Наприклад, під час підготовки активного етапу штурму Авдіївки командні структури частин та з'єднань армій угруповання військ (УВ) «Центр» змогли оперативно отримати необхідну їм інформацію (між «замовленням» та практичним отриманням необхідної детальної інформації, у вигляді відповідних супутникових карт, іноді проходило не більше 4-5 днів).

Однак основним змістом і метою всього цього процесу вивчення системи оборони Збройних Сил України на тому чи іншому напрямку все ж таки слід вважати

1) — пошук і визначення наявності в ній тих самих «прогалин» і «лакун». Саме на це спрямовуються найбільші зусилля і витрачається час засобів розвідки противника.

2) — По-друге, так би мовити, «напередодні» початку масових «проникнень» своїх малих/штурмових піхотних груп, безпосередньо у бойові порядки частин та підрозділів Збройних Сил України, противник зазвичай проводить так званий «комплекс активних заходів» щодо впливу на систему оборони Збройних Сил України.

Вона може включати як звичні, класичні форми і методи (артилерійський вогонь, авіабомбардування, ракетні удари, БПЛА і т.д.), так і досить нетривіальні.

— Наприклад, попередньо, перед початком масованого «проникнення», на обраному напрямку починають активно діяти диверсійно-розвідувальні групи зі складу підрозділів спеціального призначення (СПП) противника, які відповідно до теорії та практики цього методу прагнуть будь-що створити, поглибити та розширити будь-яку виявлену «прогалину» в тактичній обороні Збройних Сил України, для подальшого «проникнення» інших малих піхотних груп. Саме за такою схемою діяли російські війська зі складу 6-ї ЗВА на Куп'янському напрямку, з 2-ї ЗВА на Покровському напрямку тощо.

Зазвичай для цього вибирають найслабші, з точки зору противника, опорний пункт, позицію ЗСУ (наприклад, де особового складу мало, його морально-психологічний стан знижений, вкрай ускладнене постачання матеріально-технічних засобів та боєприпасів, де тривалий час не було ротації, або, навіть, обмежена видимість тощо). Методика, яка використовується російськими військами в цьому випадку, проста і зрозуміла - приховане зближення, зайняття вихідної позиції і раптовий наліт на опорний пункт, позицію з метою їх захоплення. У міській забудові з цією метою вони можуть проникати у

бойові порядки Збройних Сил України, маскуючись під цивільних (перевдягаючись у цивільний одяг), видаючи себе за військовослужбовців ЗСУ тощо.

Разом з тим, все вищезазначене є практично безглуздом, в умовах, коли передові частини та підрозділи Збройних Сил України мають можливість цілодобово та ефективно спостерігати за підступами до своїх позицій, а також за найближчим тактичним тилом противника, за допомогою «дронів».

Оскільки, при будь-якому виявленні навіть «надмалої» піхотної групи противника, особливо в процесі її просування (тобто завчасно), вона з дуже високою ймовірністю одразу потрапляє під обстріл (або тими ж «дронами», або інших вогневих засобів ЗСУ).

— В результаті, як правило, в таких випадках розширення «прогалини» у бойових порядках ЗСУ (тобто раптова атака на обраний опорний пункт або позицію) не вдається.

Саме тому на підготовчому етапі противник прагне поряд із виявленням фактичних «прогалин», «лакун» та інших слабких місць у системі оборони Збройних Сил України, в першу чергу, «вибити українських дронщиків» (або, як варіант, ускладнити їхню роботу до межі, принаймні на обраному напрямі). З цією метою використовується цілий комплекс засобів - від РЕБ, до масованих авіабомбардувань і ударів високоточними артилерійськими снарядами і ракетами. По суті, підрозділи та угруповання тактичних БПЛА українських військ у ході підготовки противника до масованого «проникнення» стають пріоритетною ціллю № 1.

— При цьому головне для противника – ВИЗНАЧИТИ, де саме знаходяться українські "дрони", де розташовані позиції їх запуску, управління, пункти постачання тощо.

У цьому зв'язку дійшло до того, що противник створив спеціалізовані підрозділи (у тому числі озброєні ударними та розвідувальними "дронами"), основним призначенням яких є саме полювання на українських операторів "дронів".

— Наприклад, етимологія появи сумнозвісного ЦЗБС «Рубікон» була саме така. Ба більше, судячи з дій противника, "полювання на українських дронщиків" стало пріоритетним у межах усіх трьох рівнів розвідувально-ударного контуру створеного ним у складі його стратегічного угруповання військ на теренах України.

II. Практичний (або активний, якщо хочете) етап

Зазвичай він плавно витікає з попереднього, коли противник встиг "виявити" одну, а краще дві, а то й три "прогалини" в бойових порядках Збройних Сил

України на тактичному рівні. Як я наголосив вище, у цьому випадку вороже командування зазвичай прагне їх розширити (шляхом раптової атаки/ захоплення одного-двох сусідніх опорних пунктів, позицій). По суті, створити ділянку місцевості, яка не контролюється передовими підрозділами Збройних Сил України (й бажано, про існування якої їхнє командування навіть не здогадується) або де воно просто не встигає реагувати на дії противника, через що з'являється можливість приховано ввести малі піхотні групи в бойові порядки передових частин і з'єднань Збройних Сил України на тактичну глибину, як то кажуть «у товарному обсязі».

Однак слід розуміти, що саме проникнення малих/штурмових груп противника у бойові порядки частин та підрозділів Збройних Сил України в обраному противником районі чи напрямку не здійснюється за принципом «де це можливо».

Зазвичай ці групи діють досить синхронно і злагоджено.

Це визначається двома факторами - наявністю у них зв'язку зі своїм командуванням (а значить і здатністю координувати свої дії) або ЗАЗДАЛЕГІДЬ узгодженим «сценарієм» їх подальших дій після проникнення. Це означає, що вони цілком можуть переслідувати не лише тактичні, а й оперативно-тактичні цілі, особливо у сфері МТЗ цілих УВ Збройних Сил України.

Наприклад,

— якщо проаналізувати напрямки "повзучості" невеликих піхотних груп противника в районі Куп'янська, протягом останніх 2-х місяців, стає зрозумілим, що в першу чергу вони прагнули прорватися до дороги Куп'янськ-Чугуїв, тобто на основну оперативно-тактичну комунікацію ЗСУ на цьому напрямку.

Або

— наполегливе проникнення противника у напрямку так званої «промислової зони» Покровська на його західних околицях було очевидно спрямоване на аналогічні прагнення щодо всього району оборони Збройних Сил України у Покровсько-Мирноградській агломерації.

За моїми особистими враженнями, головною першочерговою метою такого роду дій малих/штурмових груп противника майже завжди є так званий «хаос» системи оборони ЗСУ в обраному напрямку, районі, а не «механічне» просочування заради самого просочування в будь-якому можливому напрямку, щоб якийсь розумник зафарбував пару зайвих пікселів на карті.

— Іншими словами, вони майже завжди прагнуть проникнути в систему оборони Збройних Сил України, щоб позбавити її централізованого та контрольованого характеру.

Своєрідне «пом'якшення» перед рухом своїх основних (головних) сил саме в заданому і «необхідному» для них заздалегідь напрямку.

Думаю, саме тому більшість дій таких ворожих інфільтраційних груп побудовані за вже відпрацьованою схемою.

Приховане проникнення, закріплення (пошук укриття, облаштування замаскованої позиції в тилу або на флангах підрозділів ЗСУ), налагодження логістики (для цього часто використовуються безпілотники), в подальшому – ведення розвідки та активних дій проти підрозділів ЗСУ, що знаходяться поблизу. Улюблений метод - раптовий обстріл з флангу, тилу, приховане просування в темний час доби, засідки і нальоти.

Перше, з чого вони починають, це намагаються перервати або ускладнити забезпечення підрозділів Збройних Сил України, що обороняються, до краю. Очевидно, що командування противника, безпосередньо пов'язує рівень боєздатності підрозділів ЗСУ(а значить рівень стійкості ЗСУ у всій тактичній зоні на цьому напрямку) з рівнем їх матеріально-технічного забезпечення. Позбавлені постачання, маючи на флангах і в тилу численні малі піхотні групи противника, вони швидко втрачають свою боєздатність.

Для цього малі піхотні групи противника використовують рейди, засідки, раптові обстріли груп та підрозділів Збройних Сил України, що рухаються, начебто у власному тактичному тилу, особливо тих, що забезпечують логістику або зміну (ротацію) особового складу на передових позиціях. При виявленні ПУ ЗСУ, позицій підрозділів та груп БПЛА, вони атакують їх у пріоритеті, траплялося, що для цього російське командування «координувало» дії кількох своїх малих піхотних груп, які проникали в бойові порядки (дуже типовий прийом для нинішніх дій російських підрозділів у Покровську). Укупі з активним і СКООРДИНОВАНИМ по місцю та часу використанням власних «дронів», це дозволяє противнику в ряді випадків досягти бажаного результату.

III. Етап закріплення і розвитку успіху

Після того, як командування противника починає вважати, що система оборони Збройних Сил України на потрібному їй напрямку чи ділянці достатньо дезорганізована численними "проникненнями" та "інфільтраціями" малих/штурмових груп, воно зазвичай переходить до планомірного просування головними (основними) силами своїх передових частин та підрозділів. А точніше, до спроб це зробити.

Причому характерно, що зазвичай цьому прагнуть допомогти малі піхотні групи противника, які ще залишаються на цей час в бойових порядках передових частин і підрозділів Збройних Сил України, а краще сказати ті, яким «вдалося там вижити».

Правда, не завжди, таке буває...

Трапляється й таке, коли вони просто намагаються вижити, чекаючи на підкріплення у невиявлених укриттях та на замаскованих позиціях. Однак, якщо українські передові підрозділи продовжують зберігати достатній рівень своєї боєздатності, зазвичай, це для них закінчується досить плачевно.

Наприклад,

— в районі Часового Яру спроба противника, свого часу (кілька місяців тому), застосувати такий тактичний прийом, закінчилася для нього досить невдало. Малі штурмові групи противника зі складу його 98-ї повітряно-десантної дивізії (пдд) так і не змогли забезпечити настільки сильну дезорганізацію передових українських підрозділів (їм просто не вдалося «проникнути» на необхідну тактичну глибину), щоб оборона Збройних Сил України втратила централізований і керований характер на цьому напрямку.

Збройним силам України вдалося не допустити просування основних сил двох парашутних десантних полків (пдп) цієї дивізії на значну відстань у цьому напрямку, фактично розгромивши їх передові підрозділи за допомогою тих самих «дронів», під час спроби просування в межах Часового Яру.

А ось у Покровську та Куп'янську все явно пішло за іншим сценарієм.

— Під час підготовки до штурму обох міст противнику вдалося виявити та надалі "на повну" використовувати прогалини, слабкі місця та "лакуни" в обороні Збройних Сил України. У Покровську 2-га ЗВА противника навіть провела з цією метою цілу серію «великих» і «маленьких» спроб інфільтрації, у тому числі із застосуванням підрозділів спеціального призначення, поки дійсно не виявила їх у напрямку Звірове – Троянда та Котлине – «промзона».

Однак у зв'язку з цим варто зазначити, що

— початок просування основних сил передових частин і підрозділів противника, в ході застосування ним методу «проникнення», не завжди означає безповоротну втрату території або конкретного населеного пункту.

Ця війна рясніє прикладами, коли це "не допомогло" ворогу. Найбільш екстремальним і найбільш очевидним з них є поточна ситуація в зоні російської 51-ї ЗВА на Добропільському напрямку.

"Тактично глибоко" прониклі штурмові групи двох її бригад (114-ї та 132-ї омсбр), навіть, із захопленням низки населених пунктів, так й не спроміглися до кінця "хаотизувати" систему оборони ЗСУ на цьому напрямку. Не дуже допомогло навіть перегрупування сюди значних сил зі складу 51-ї ЗВА (з 14 км «прориву» їй вдалося утримати на захід від Казенного Торця лише район Красного Лиману та ділянку місцевості в районі Родинського, які «вкрай потрібні» для дій на Покровському напрямку). Але треба віддати їм належне, вони продовжують вперто пробиватися на зустріч 2-ї ЗВА, яка таки зуміла достатньо глибоко «просочитися» в Покровськ.

Підведемо підсумки...

На даний момент, **використання російським командуванням вищезазначеного тактичного прийому як типового способу подолання системи оборони Збройних Сил України в тактичній зоні, в умовах масованого застосування ними так званих «малих» БПЛА, на мій погляд, є скоріше «тимчасовим рішенням» ніж стабільно-ефективним.**

З однієї простої причини

— цей прийом дає противнику потрібний йому ефект лише за однієї умови, про яку я згадував на самому початку цього огляду.

А саме – наявності нестачі особового складу у передових підрозділах ЗСУ (й відповідно, наявності прогалин у їх бойових порядках)

Зовсім не факт, що українському командуванню в майбутньому не вдасться знайти цілком адекватну протидію цьому.

Так, щоб подумати «на перспективу», оборона може бути побудована в самих різних ефективних варіаціях.

У тому числі, коли у вас в передових частинах і з'єднаннях не вистачає людей.

А інтенсивність і "щільність" використання "дронів" явно може бути ЗРОСТАЮЧИМ значенням, коли спроби прихованого проникнення стануть такими ж безглуздими, як і сумновідомі "м'ясні штурми" раніше. Як то кажуть, «просто додайте дронів» (звісно, це я утрирую)...

У зв'язку з цим варто задуматися і про те, що

— даний прийом російського командування приносить йому результати ТІЛЬКИ при використанні в умовах ЩІЛЬНОЇ МІСЬКОЇ ЗАБУДОВИ (Покровськ, Куп'янськ, частково Торецьк).

Тобто тоді, коли існує можливість для інфільтрованих груп противника «вижити», використовуючи наявність численних укриттів.

В цьому контексті, в умовах великих і малих «відкритих» просторів його ефективність виглядає, скажімо так, досить спірно.

Хоча, звичайно, й тут не обходиться без винятків.

№ 1.220-1

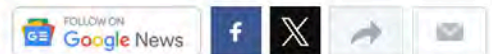
The mad king of Kyiv: Why Zelensky can't afford to end the war

OPINION

THE VIEWS EXPRESSED BY CONTRIBUTORS ARE THEIR OWN AND NOT THE VIEW OF THE HILL

The mad king of Kyiv: Why Zelensky can't afford to end the war

BY JOHN MAC GHLIONN, OPINION CONTRIBUTOR - 02/15/25 3:00 PM ET

Alex Babenko, Associated Press

Ukraine's President Volodymyr Zelenskyy speaks to the press during a media briefing on the territory of Khmelnytskyi Nuclear Power Plant, Ukraine, on Feb. 13, 2025.

Opinion

How to submit an op-ed.

Most Popular

1

Live updates:
Government shutdown
set to become longest...

2

Democrats divided over
cutting deal to end
shutdown**Sneaker Johnson**

BY JOHN MAC GHLIONN, OPINION CONTRIBUTOR - 02/15/25 3:00 PM ET

Alex Babenko, Associated Press

Ukraine's President Volodymyr Zelenskyy speaks to the press during a media briefing on the territory of Khmelnytskyi Nuclear Power Plant, Ukraine, on Feb. 13, 2025.

Not long ago, Volodymyr Zelensky was a comedian in Ukraine. He made his living playing a fictional president on television. Then, by a twist of fate, he became the real thing. And before he had time to adjust to the role, history threw him onto the world's stage, catapulting him from a middling entertainer into an international symbol of resistance.

Overnight, the media transformed him into the embodiment of courage, the Churchill of Kyiv, the man who refused to flee, the warrior standing against tyranny. But what if this narrative is entirely false? What if Zelensky, rather than being the hero in this story, is actually the man who won't allow the war to end — not for the good of his people, but because peace would mean his own downfall?

A good leader prioritizes the survival of his nation. He knows when to fight, and more importantly, he knows when to negotiate. Zelensky, however, has made it clear that his power depends on war, and war alone.

It is no coincidence that as Ukraine's battlefield prospects worsen, as soldiers defect, as forced conscription spirals into something resembling kidnapping, Zelensky has once again extended martial law. No elections. No peace talks. No escape. Because if the war ends, so does his presidency. And this, more than anything, explains why the war must go on.

The mainstream media — particularly in the West — does not allow for nuance. The world must be simple: Putin is the villain, Zelensky is the hero. That is the framework. That is the script. Anything outside of this binary is “pro-Russian propaganda.” Yet reality is not a comic book; it's not a Marvel movie. Zelensky is not some saintly soldier defending democracy. In fact, Ukraine barely resembles a democracy at all.

Since Russia's invasion in 2022, Zelensky had banned several opposition parties, banned certain media outlets and postponed elections with the justification that wartime voting is “impossible.” Impossible for whom? For the soldiers in the trenches, or for the civilians now living under indefinite martial law?

Ukraine is in a desperate position. The country's losses are catastrophic. Manpower is running thin, which is why Zelensky has resorted to hunting men down in the streets. There are countless reports of Ukrainian men being dragged from cafes and nightclubs and thrown into vans like criminals.

Martial law means there is no way out. You cannot leave the country. You cannot refuse. This is not the mark of a confident government. This is the behavior of a desperate regime trying to hold itself together by force.

And yet the war must continue. It is the only thing keeping Zelensky in power. If he were to call elections, he would likely lose. Support for him is falling. The longer this drags on, the more obvious it becomes that Ukraine cannot win — not in any meaningful sense. This is not 2022. The optimism of those early months, when the

world believed Ukraine might push Russia back, is gone. Even the U.S., Ukraine's biggest backer, is slowly dialing down support, with Washington insiders admitting that a total Ukrainian victory is no longer the goal.

The Zelensky saga is not new. History is filled with leaders who refused to let go, clinging to power even as their nations crumbled around them. There was Napoleon Bonaparte, who, after leading France to disaster in Russia, could have accepted the inevitable. Instead, he chose more war, dragging his exhausted nation into further bloodshed before his final exile.

More recently, Saddam Hussein held onto his dictatorship long after Iraq had been battered by sanctions and strife, ruling over a devastated country rather than relinquishing control. Muammar Gaddafi could have sought asylum and spared Libya from a bloody collapse, but his ego demanded he fight to the bitter end, ultimately leaving him to be dragged down the street and executed. Robert Mugabe plundered Zimbabwe while his people starved, stretching his rule for decades until even his own party could no longer tolerate the wreckage.

Zelensky joins a long line of leaders who prioritize their own well-being over the well-being of their nations. This represents a pathological form of selfishness, where self-preservation comes at any cost, even if it means thousands more women and children will die. And they will. Ukraine is being fed into a meat grinder. Yet, perversely, the illusion must be maintained.

And the media, ever compliant, helps sell the fiction — the indomitable Zelensky, the unbreakable Ukraine, the noble fight for democracy. It is a clean, simple story, easy to digest, and easy to justify. Another weapons shipment. Another aid package. Another extension of a catastrophic conflict that should have ended long ago.

But objective reality does not care for emotionally charged narratives. It is cold. It is brutal. And the hard truth is this: Ukraine is losing, and Zelensky is making sure it keeps losing.

A rational leader would see the writing on the wall, confront the inevitable, and make the painful but necessary choice to negotiate — to salvage what remains rather than reduce the nation to nothing but ashes. But Zelensky has chosen a different path, one so often walked by men drunk on power and blind to consequence. And for that, Ukraine will bleed — until there is no blood left to spill.

John Mac Ghlionn is a writer and researcher who explores culture, society and the impact of technology on daily life.

Київський божевільний король: чому Зеленський не може дозволити собі закінчити війну

2025-02-15

Не так давно Володимир Зеленський був коміком в Україні. Він заробляв на життя, граючи вигаданого президента на телебаченні. Потім, за поворотом долі, він став справжнім. І перш ніж він встиг пристосуватися до ролі, історія кинула його на світову арену, перетворивши його з посереднього артиста на міжнародний символ опору.

За одну ніч ЗМІ перетворили його на втілення мужності, Черчилля з Києва, людини, яка відмовилася тікати, воїна, що стоїть проти тиранії.

Але що, якщо ця розповідь повністю неправдива? Що робити, якщо Зеленський, замість того, щоб бути героєм цієї історії, насправді є людиною, яка не дозволить війні закінчитися - не на благо свого народу, а тому, що мир означатиме його власне падіння?

Хороший лідер надає пріоритет виживанню своєї нації. Він знає, коли воювати, і, що ще важливіше, він знає, коли вести переговори. Зеленський, однак, дав зрозуміти, що його влада залежить від війни, і тільки від війни.

Не випадково, оскільки перспективи України на полі бою погіршуються, оскільки солдати дезертирують, коли примусовий призов перетворюється на щось схоже на викрадення, Зеленський знову продовжив воєнний стан.

Ніяких виборів.

Ніяких мирних переговорів.

Немає втечі.

Тому що якщо війна закінчиться, так само як і його президентство. І це, більше за все, пояснює, чому війна повинна продовжуватися.

Основні засоби масової інформації, особливо на Заході, не допускають нюансів.

Світ повинен бути простим: Путін - лиходій, Зеленський - герой. Це основа. Це сценарій.

Все, що знаходиться за межами цього бінарного файлу, є "проросійською пропагандою".

Проте реальність - це не комікс; це не фільм Marvel. Зеленський не якийсь святий солдат, який захищає демократію.

Насправді, Україна взагалі майже не нагадує демократію.

Після вторгнення Росії в 2022 році Зеленський заборонив кілька опозиційних партій, заборонив певні ЗМІ та відклав вибори з обґрунтуванням того, що голосування у воєнний час "неможливе".

Неможливо для кого? Для солдатів у окопах чи для цивільних осіб, які зараз живуть у невизначеному воєнному стані?

Україна знаходиться у відчайдушному становищі. Втрати країни катастрофічні. Робоча сила закінчується, тому Зеленський вдався до полювання на чоловіків на вулицях. Є незліченна кількість повідомлень про те, що українських чоловіків витягують з кафе та нічних клубів і кидають у фургони, як злочинців.

Воєнний стан означає, що виходу немає. Ти не можеш покинути країну. Ти не можеш відмовити.

Це не ознака впевненого уряду. Це поведінка відчайдушного режиму, який намагається стриматися силою.

І все ж війна повинна тривати. Це єдине, що утримує Зеленського при владі.

Якби він призвав вибори, він, швидше за все, програв би. Підтримка його падає. Чим довше це затягується, тим більш очевидним стає, що Україна не може перемогти - не в будь-якому значущому сенсі.

Це не 2022 рік. Оптимізм тих перших місяців, коли світ вірив, що Україна може відштовхнути Росію назад, зник.

Навіть США, найбільший прихильник України, повільно набирає підтримку, а інсайтери Вашингтона визнають, що повна перемога України більше не є метою.

Сага про Зеленського не нова.

Історія наповнена лідерами, які відмовлялися відпускати, чіпляючись за владу, навіть коли їхні нації розсипалися навколо них.

1) – Був Наполеон Бонапарт, який, привівши Францію до катастрофи в Росії, міг би прийняти неминуче. Замість цього він вибрав більше війни, втягнувши свою виснажену націю в подальше кровопролиття перед своїм остаточним вигнанням.

2) – Зовсім недавно Саддам Хусейн тримався за свою диктатуру ще довго після того, як Ірак був побитий санкціями та чварами, керуючи спустошеною країною, а не відмовляючись від контролю.

3) – Муаммар *Каддафі* міг би звернутися за притулком і позбавити Лівію від кривавого колапсу, але його его вимагало, щоб він бився до гіркого кінця, в кінцевому підсумку залишивши його тягнути по вулиці і стратити.

4) – Роберт *Муґабе* розграбував Зімбабве, поки його народ голодував, розтягуючи його правління на десятиліття, поки навіть його власна партія не могла більше терпіти уламки.

5) – **Зеленський приєднується до довгої лінії лідерів, які віддають перевагу власному добробуту над добробутом своїх країн.**

Це являє собою патологічну форму егоїзму, де самозбереження відбувається будь-якою ціною, навіть якщо це означає, що ще тисячі жінок і дітей помруть. І вони будуть. Україну годують м'ясорубкою. Проте, як не менш, ілюзія повинна бути збережена.

А засоби масової інформації, завжди поступливі, допомагають продавати вигадку — неприборканого Зеленського, непорушну Україну, благородну боротьбу за демократію. Це чиста, проста історія, яку легко засвоювати і легко виправдати. Ще одна партія зброї. Ще один пакет допомоги. Ще одне продовження катастрофічного конфлікту, який давно повинен був закінчитися.

Але об'єктивна реальність не піклується про емоційно заряджені наративи. Холодно. Це жорстоко. І сувора правда полягає в наступному:

— Україна програє, і Зеленський переконується, що вона продовжує програвати.

Раціональний лідер побачив би напис на стіні, зіткнувся б з неминучим і зробив би болісний, але необхідний вибір для переговорів - врятувати те, що залишилося, а не звести націю лише до попелу.

Але Зеленський вибрав інший шлях, яким так часто йшли чоловіки, *п'яні владою і сліпі до наслідків*.

І за це Україна буде кровоточити — поки не залишиться крові для пролиття.

Джон Мак Гліонн - письменник і дослідник, який досліджує культуру, суспільство та вплив технологій на повсякденне життя.

Газета почала видаватися в 1994 році в *Вашингтоні*. Ізначально вона була еженедельною, але з 2003 року стала виходити кожен день, коли проходять засідання *Конгрессу США*. Тираж друкованої версії — 24 000 екземплярів. Згідно *similarweb.com*, в вересні 2019 року щомісячно на сайт здійснювалось близько 50 млн унікальних відвідувань, і він займав 1200-е місце в світовому рейтингу. Крім друкованого та інтернет-видавання, є власне

телевидение, транслируемое через сайт. Основными конкурентами газеты специализированные сайты называют *Politico* and *Roll Call*.

№ 1.221

Государственный долг Украины: бремя некомпетентности и безответственности

Динамика государственного долга Украины 2021-2025гг.							
Показатель	На 31.12.2020	На 31.12.2021	На 31.12.2022	На 31.12.2023	На 31.12.2024	На 30.09.2025	На 31.12.2025 прогноз
Общий госдолг вместе с госгарантиями млрд. \$	90,25	97,96	111,45	145,32	166,06	194,21	210,3
Внутренний госдолг, млрд. \$	35,39	38,95	38,00	41,80	44,32	45,50	47,0
Внешний госдолг, млрд. \$	44,51	47,66	63,59	94,79	114,88	141,65	156,0
Гарантированный государством долг, млрд. \$	10,35	11,34	9,86	8,73	6,86	7,06	7,3
	2020	2021	2022	2023	2024		2025
Доля внутреннего госдолга в общем госдолге, %	39,2%	39,8%	34,1%	28,8%	26,7%	23,4%	22,3%
Доля внешнего долга в общем госдолге, %	49,3%	48,7%	57,1%	65,2%	69,2%	72,9%	74,2%
Доля госгарантий по долгу, %	11,5%	11,6%	8,8%	6,0%	4,1%	3,6%	3,5%
Общий госдолг к ВВП, %	57,6%	49,0%	68,8%	80,2%	87,1%		100,3%
ВВП Украины, в млрд. \$	156,6	199,8	162,0	181,2	190,7		209,7
Среднегодовой курс гривны к \$ доллару	27,0	27,3	32,3	36,6	40,2		42,1

Источник: Минфин Украины, МВФ

2025-11-05

Романчук

Почему нам на посту министра финансов и главы Нацбанка нужны швейцарцы.

Успех в экономике для человека, бизнеса или страны зависит от многих факторов. Один из важнейших – это умение и способность управлять долгом. Долг – объективно существующий феномен. Далеко не всегда расчёт между продавцом и покупателем товаров/услуг происходит моментально. Существуют разные варианты оплаты. Не хватает денег/ресурсов – человек/бизнес идёт в банк за кредитом. Образуется долг.

Это азбука экономических отношений.

Компетентное, профессиональное управление долгом существенно повышает шансы на коммерческий успех. Неспособность планировать, оценивать свои финансовые потоки и запасы в свете обязательств перед кредиторами – это угроза дефолтов и банкротств, риск потери лица и репутации. Низкая дисциплина, неряшливость в отношении долга – это гарантия очень высоких процентных ставок по кредитам, рост дефицита инвестиций, ухудшение условий торговли для национальных производителей. В результате –

неизбежное торможение экономического роста, сокращение доходов и снижение уровня жизни.

Одно дело, когда в долг берёт (кредит) физическое лицо или частный бизнес. Тут кредитор сам оценивает риски (страхование, залог, оценка доходов, активов, сбережений и т.д.).

Совсем другое дело, когда в долг берёт Правительство, т. е. назначенные чиновники под проекты/программы, которые не всегда даже утверждены парламентом. Государственные кредиты попадают в категорию «чужие деньги тратятся на чужие проекты». Т. е. стимулы сбережения и максимизации получаемой пользы у распорядителей чужого либо слабо выражены, либо отсутствуют вообще. Более того, если на кредитном посредничестве можно заработать, прямо или косвенно, тогда у чиновников разгорается настоящий долговой аппетит.

Когда у развивающейся страны с низким или средним уровнем доходов государственный долг до 30% ВВП, то при стабильно высоких темпах экономического роста, сбалансированном госбюджете, постоянном мониторинге качества государственным затрат он не представляет угрозу.

Конечно, лучше вообще не позволять правительству жить и работать в долг, но иногда бывает форс-мажор. Если же государственный долг превышает 60% ВВП, а на его обслуживание нужно направлять 3+% ВВП, то это уже громкий сигнал опасности.

Даже до широкомасштабного российского вторжения Украины испытывала проблемы с бюджетно-налоговой политикой.

Политические, экономические элиты не сформировали культуру жизни по средствам.

- 1) — Не были созданы механизмы контроля госрасходов и оценки их качества.
- 2) — Не было профессионального расчёта и оценки выгоды от кредитных программ государства.

Поэтому с февраля 2022 шлюзы для резкого увеличения государственного долга были широко открыты.

Нам давали в долг, понимая наше сложнейшее положение, выражая поддержку нашей стране в борьбе против нацистского агрессора.

— Понятное дело, на стандартные механизмы управления кредитными, страновыми рисками смотрели сквозь пальцы.

Шли военные годы. Рос долг, а украинское правительство не спешило и не спешит демонстрировать фискальную ответственность.

— Действовал принцип «раз дают – нужно брать: потом будем детали выяснять, думать, как кредиты возвращать».

С начала 2022 по 30.09.2025 внешний государственный долг Украины вырос на ~\$94 млрд.

В 2022г. он вырос на \$13,49 млрд.,

в 2023г. – на \$33,87 млрд.,

в 2024г. – на \$20,74 млрд.

За январь – сентябрь 2025г. госдолг Украины прибавил ещё \$28,15 млрд. С учётом анонсированных объёмов кредитования до конца 2025г. увеличение госдолга в 2025г. может составить рекордные \$44,24 млрд.

Т. е. с начала 2022г. государственный долг в долларовом выражении вырастет на ~\$112,34 млрд. или в 2,15 раза.

По итогам 2025г. Украина может пересечь очень опасную черту государственного долга – 100% ВВП.

МВФ спрогнозировало ВВП страны в 2025г. в \$209,7 млрд., а госдолг грозит стать \$210,3 млрд.

— Такой долг при таком состоянии экономики, производства, инвестиций и экспорта не отдаётся. Чудес не бывает. Дефолт – это лишь дело техники и доброй воли наших кредиторов. Главное – что потом.

Отметим, что, если

— в начале 2022г. доля внешнего госдолга была 48,7% общего объёма, то

— по итогам 2025г. она прогнозируется более чем 74%.

Одно дело, когда курс гривны держится в ручном режиме на уровне ₴42 за \$1 при огромных дисбалансах торгового и платёжного балансов, другое дело, если курс гривны будет отражать рыночные реалии на уровне ₴50 за \$1.

Тогда гривневый эквивалент госдолга по итогам 2025г. увеличится после приведения курса гривны к рыночному уровню с ~₴8,8 трлн. до ~₴10,5 трлн. Легко представить себе рост бюджетных расходов на обслуживание такого долга.

В такой ситуации критически важный фактор фискальной, бюджетной устойчивости – это доверие к руководству страны и ключевым фигурам Правительства.

Хочется надеяться, что ЕС/США/G-7 не оставят Украину один на один с нацистской Россией, что будут нас поддерживать.

Тем более это они, по сути дела, санкционировали и поддерживали такую макроэкономическую политику украинского правительства, стали её соавтором, а, значит, соучастником глубокого долгового кризиса.

Однако кризис доверия нужно будет преодолевать нетрадиционными, оригинальными способами.

Один из них – **«принятие управленческой, экспертной помощи от наших основных доноров в виде ... министра финансов и главы Нацбанка».**

Пусть покажут мастер класс, научат наших, как проводить качественную макроэкономическую политику в целом, и бюджетную в частности во время войны и огромного долгового давления.

Приглашение иностранных профессионалов в Правительство Украины – это, в том числе мера, по укреплению доверия к украинской власти, улучшение имиджа страны и мобилизация ресурсов в критический период войны на истощение.

Швейцарскому или датскому министру будет проще говорить «нет» всем тем **украинским лоббистам, которые четыре года войны держат госрасходы на уровне ~70% ВВП.**

Боюсь, что **сегодня иного способа нейтрализовать внутри Украины пятую марксистскую колонну, обрубить новоявленный бюджетных схематоз, привить стране нормы и стандарты качественной макроэкономической политики не осталось.**

№ 1.222

ОБЕРЕЖНО, ПРАВДА

2025-11

Ніталія *Када*

На одній із сесій з командою ми говорили про просту річ:

– коли в організації зникає правда, це не проблема «цінностей» - це сигнал страху.

Поки страх вищий за очікувану користь від чесності, люди економлять правду.

Люди не говорять правду не тому, що вони погані (звісно, що є виключення).

Причини брехати доволі раціональні для відповідного контексту організації:

- (1) Непередбачувана реакція. Емоційні вибухи, сарказм, публічне приниження.
- (2) Покарання за погані новини. “Приніс проблему - ти і винен”.
- (3) Культ безпомилковості. Помилки караються сильніше, ніж приховування ризиків.
- (4) Метрики, що штрафують за реальність. KPI за “зелені” звіти, а не за раннє виявлення проблем.
- (5) Відсутність безпечної незгоди. Немає каналу чи ритуалу, де заперечувати - норма.

Діагностика: де ваш контекст виробляє страх

Спробуйте чесний аудит на рівні команди керівників:

- (1) Реакції на правду. Якою була остання публічна реакція на “погану новину”?
- (2) Історія репресій. Хто востаннє постраждав за те, що сказав незручне?
- (3) Місія для правди. Де у процесах виділено час і формат для ризиків та заперечень?
- (4) Сигнали з фронт-лінії. Скільки шарів потрібно, щоб правда дійшла до вас?
- (5) Мова керівника. Ви частіше питаєте “Хто винен?” чи “Чому вчимося?”

Хочете правди? Змінюйте контекст

- (1) “Погані новини - першими”. Кожну нараду починайте з ризиків і блокерів; дякуйте особисто за раннє підсвічування.

- (2) Захист. Публічно фіксуйте, що за правду не карають: “Немає репресій за сигнал”. Відстежуйте це.
- (3) Дизайн незгоди. Призначайте на кожну ключову тему “адвоката диявола” та робіть ротацію ролей.
- (4) 5–7 хвилин індивідуальних нотаток → тоді обговорення. Це вирівнює статус і дає вам сміливість.
- (5) Постмортеми без звинувачень. Аналізуємо процес і припущення, а не людей.
- (6) Лідерська вразливість. Почніть із “Що я можу не бачити?”, “Де моя гіпотеза слабка?”. Модель безпеки задається зверху.
- (7) Мікроритуал “1 незручний факт”. На щотижневій зустрічі кожен називає один факт, який йому було складно озвучити - і отримує вдячність, не опір.

Менше брехні — це не про більшу кількість “ціннісних плакатів”.

Це про менше страху в контексті, який ви створюєте.

Довіра зростає там, де правда безпечна, корисна й винагороджується.

Почніть із одного кроку вже цього тижня:

— дайте сигнал, що рання неприємна правда цінується вище, ніж пізній гарний звіт — і підтвердьте це дією.

Інвестиція в правду дають найвищий дохід!

№ 1.223-1

Продовжуємо «лікбез» для окремих емоційних екзальтованих осіб і не тільки для них

Банк	Фінансова угода	Ціль	2022 фактичний	2023 фактичний	2024 фактичний	2025 прогноз
МБРР						
МБРР	Коефіцієнт обслуговування боргу	більше 1,2	0,4	3,3	1,9	1,8
МБРР	Коефіцієнт самофінансування	більше 25%	-11%	106%	634%	-585% (2)
ЄБРР						
ЄБРР	Коефіцієнт покриття боргу	більше 1,2	-0,8	0,2	0,5	0,4
ЄБРР	Коефіцієнт поточної ліквідності	більше 1,1	0,8	1,0	0,4	1,0
ЄБРР	Співвідношення боргу до EBITDA	менше 3,0	-2001,4	5,5	-3,3	7,3
ЕІБ						
ЕІБ	Співвідношення EBITDA до обслуговування боргу	більше 1,2	-0,9	1,6	1,1	2,1
ЕІБ	Співвідношення грошового потоку до середніх капітальних витрат	більше 25%	-175%	84%	605%	-358% (2)

2025-11-07

Кучеренко

Вище - фрагмент **звіту ТСК стосовно ефективності використання міжнародних кредитів.**

Нагадаю - НЕК «Укренерго» вже більше року знаходиться в «технічному дефолті».

Окремо пізніше висвітлюю розміри гонорарів «міжнародних експертів» та експертів доморощених, витрати на яких було включено в кошториси, які ми з вами оплатили в тарифі.

Ви будете неприємно здивовані.

Якщо переводити на просту мову - набиратися кредитів щоби покривати борги, зроблені від власної дурості, а потім вимагати підвищення тарифу зможе й дурак.

Для цього не обов'язково бігати по «Форбсах», виплачувати собі 19 млн грн премії та скиглити про «політичні переслідування», як це робить один красивий персонаж.)

«На початок воєнного стану обсяг кредитного портфелю НЕК "Укренерго" складав 1 151,59 млн євро та 512,22 млн дол. США. З них за період 2018–2022 років вибірка коштів здійснювалась по 6 з 10 проектів. При цьому, були встановлені факти сплати відсотків за їх невибірку в розмірі 4,8 млн євро та 2,5 млн дол. США.

Систематичне неефективне використання високої ліквідності (залишків) на рахунках НЕК "Укренерго" призводило до додаткових витрат на обслуговування кредитного портфеля.

Систематичне перенесення під різними приводами кінцевих термінів реалізації проектів будівництва об'єктів системи передачі призводило до постійних додаткових витрат НЕК "Укренерго", в тому числі відсотків, маржи, комісійних зобов'язань, витрат на консультантів, що в подальшому вносилося НКРЕКП до тарифу на передачу і додатково покривалося кінцевими споживачами на постійній основі.

Розслідуванням встановлено факт системного невиконання фінансових ковенант, що відображено в таблиці:

— Станом на 31.08.2025 загальна балансова вартість кредитів та позик, що перебувають у стані технічного дефолту або перехресного невиконання зобов'язань, які класифікується як поточні зобов'язання, становить 91,4 млрд грн.

Враховуючи вищевикладене, є підстави вважати, що керівні органи (наглядова рада, правління) НЕК "Укренерго" після корпоратизації здійснювали управління у спосіб, який має ознаки зловживання владою, перевищення повноважень, доведення до дефолту (як наслідок, до банкрутства) НЕК "Укренерго", а також ознаки державної зради з боку деяких посадових осіб у вигляді послаблення енергетичної безпеки України у військовий час, що потребує невідкладного досудового розслідування відповідними органами.

Станом на 31.08.2025 загальна балансова вартість кредитів та позик, що перебувають у стані технічного дефолту або перехресного невиконання зобов'язань, які класифікується як поточні зобов'язання, становить 91,4 млрд грн.

Враховуючи вищевикладене, є підстави вважати, що керівні органи (наглядова рада, правління) НЕК "Укренерго" після корпоратизації здійснювали управління у спосіб, який має ознаки зловживання владою, перевищення повноважень, доведення до дефолту (як наслідок, до банкрутства) НЕК "Укренерго", а також ознаки державної зради з боку деяких посадових осіб у вигляді послаблення енергетичної безпеки України у військовий час, що потребує невідкладного досудового розслідування відповідними органами.»

Алексей Кучеренко

9 ч. · 6

2025-11-07

...

«Експрадниця голови НАК Нафтогаз України Лана Зеркаль за півтора роки роботи в державній компанії отримала понад 18 млн грн, з яких майже половина в день звільнення в якості "вихідної допомоги".

Лана Зеркаль була призначена радником тодішнього голови Нафтогазу Андрія Коболева в січні 2020 року. Її посадовий оклад на позиції радниці складав 650 тис. грн в місяць або 25 тисяч доларів за тодішнім курсом.

Ці космічні гонорари ймовірно сплачувалися потужній радниці за геніальні поради в тому числі з міжнародних кредитів, які були абсолютно неефективно використані не менш геніальним керівництвом Нафтогазу на провал програми збільшення видобутку, цинічну оренду офісу на Михайлівській за космічними ставками оренди, авантюрний проект побудови котельної на трісці в Охтирці (800 млн грн викинутих грошей), космічних «відступних» бригаді Коболева при достроковому звільненні (800 млн грн, з яких Коболев забрав половину), космічні гонорари наглядової ради, спустошені сховища газу та інші авантюри.

Саме такі кредити, на думку відомого «енергетика», мають сприяти енергетичній безпеці країни в боротьбі з ворогом?!

№ 1.224

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ 2025: МІЖ ВІЙНОЮ ТА ВІДНОВЛЕННЯМ

2025-11-06

Україна перебуває у 2025 році із масштабними потребами у фінансуванні державного бюджету

— 2,6 трлн грн.

З них

— 2,0 трлн грн - це покриття фіскального дефіциту (22,1% ВВП), ще

— 0,6 трлн грн - погашення державного боргу (5,5% ВВП).

Попри величезний обсяг, ці потреби менші, ніж у 2024 році - майже на 10 в.п. ВВП, або на 360 млрд грн. Уряд розраховує, що внутрішні запозичення профінансують близько 28% потреб, тоді як зовнішні кредити й гранти — до 70%.

Це підкреслює критичну залежність українських фінансів від міжнародної підтримки.

1. Дефіцит під контролем, але баланс хиткий

Дефіцит державного бюджету поступово скорочується: починаючи з лютого 2025 року, він наближається до законодавчо визначених параметрів - 23% ВВП за останні 12 місяців проти планових 22% ВВП.

Позитивним сигналом є те, що доходи бюджету (без грантів) зростають швидше за видатки - +26% проти +23%, що відкриває шлях до поступового зниження дефіциту.

У 2025 році рівень покриття видатків і боргових виплат за рахунок власних доходів піднявся до 59% (проти 48% у законі). Це найкращий показник за роки війни.

Однак 68% усіх видатків бюджету припадає на сектор безпеки й оборони - це 41% ВВП. Така структура видатків формує хронічний тиск на дефіцит і звужує можливості держави підтримувати інші сфери - освіту, медицину, інновації.

2. Витрати та борг

Співвідношення видатків ДБУ до ВВП досягло 60%. Це означає, що кожна друга гривня створеного в країні ВВП перерозподіляється через бюджет.

Як наслідок, державний борг зріс до 93% ВВП, хоч і залишається нижчим за гранично допустимий рівень (98%). При цьому 75% боргу - зовнішній, а 25% - внутрішній.

Втім, 70% усіх відсоткових платежів іде саме на внутрішній борг — результат жорсткої монетарної політики НБУ та високої дохідності ОВДП.

3. Податкове навантаження

За останні три роки рівень податкового навантаження зріс із 31% до 36% ВВП.

Зменшилась частка промисловості, сільського господарства й транспорту у структурі податкових надходжень, натомість зросли платежі від банківського сектору, державного управління та оборони.

Особливо помітно скоротилась роль Держмитслужби - з 32% усіх платежів у 2021 р. до 27% у 2025 р.

Цікаво, що у сфері “Мистецтво, розваги, спорт” у 2024 р. було сплачено 40 млрд грн податків (переважно азартні ігри), але у 2025 р. спостерігаються від’ємні нарахування через судові рішення та

Попри масштабні витрати, фіскальний імпульс - тобто вплив бюджету на економічне зростання - залишається від’ємним.

У 2025 р. первинний дефіцит сектора ЗДУ становить 22% ВВП (проти 28% у 2023 р.). За два роки сукупний фіскальний імпульс - мінус 5,7% ВВП.

Держава більше не має ресурсу для розширення фіскальних стимулів.

Єдиним шляхом компенсувати цей ефект може стати пом’якшення монетарної політики, адже сьогодні кредитні умови залишаються рекордно жорсткими, що стримує бізнес і інвестиції.

4. Ключові висновки

- (1) Поточний дефіцит ДБУ - 23% ВВП, близький до цільових параметрів.
- (2) Темпи зростання доходів перевищують темпи зростання видатків.
- (3) Рівень покриття потреб власними доходами піднявся до 60%, що є рекордом воєнного часу.
- (4) Висока частка оборонних витрат обмежує економічний ефект фіскальної політики.
- (5) Залежність від зовнішнього фінансування та висока вартість внутрішніх запозичень створюють ризики боргової стійкості.
- (6) Для підтримки відновлення потрібне розширення податкової бази, ефективніше адміністрування платежів і зниження жорсткості монетарних умов.

Підсумовуючи:

— зазначимо, що українські державні фінанси у 2025 році балансують між війною та відновленням.

Бюджет поступово стає більш збалансованим, але ресурсна база держави вичерпується.

Подальша стабільність - у синергії фіскальної, монетарної та структурної політики, спрямованої не лише на виживання, а й на економічне зростання після Перемоги.

№ 1.225

Із презентації Інфляційного звіту НБУ стає зрозумілим, що основним фактором зниження інфляції НБУ вбачає підвищення врожайності і падіння цін на корми

2025-11-05

Данилишин

Мабуть це - наймонетарніші чинники, які знаходяться під контролем НБУ. Краще б шукали нові шляхи сприяння економічному зростанню.

Крім того,

— з початку 2025 р. інвестиції банків у боргові цінні папери інших країн склали 508 млн. дол., а всього з початку війни - вже 4 млрд. дол.

І це - незважаючи на 50%-ний податок на прибуток 2023-2024 років!

Тобто

— наша банківська система інвестує колосальні кошти в економіки інших країн.

Така ситуація ще раз підтверджує обґрунтованість збереження ставки податку на прибуток банків розміром 50%.

Вилучення коштів банків до державного бюджету краще сприятиме цілі фінансового посередництва, ніж

— якщо вони залишаться у банків, які не спроможні адекватно забезпечувати перерозподіл національних заощаджень під позикові проекти.

«Цікаво, що»:

— НБУ все це бачить і розуміє, але виступає на боці комерційних інтересів банків, а не національних інтересів держави.

№ 1.226

«Мудак» - не оскорбление. Это диагноз, причем неутешительный...

Мудак - это человек, у которого вместо мозга - застывший каркас из правил, догм и железобетонной уверенности в своей правоте.

Мудак - это тот кто никогда не думает, но знает.

1. Мудаки вечны и вездесущи

Они переживут все ядерные войны и ледниковые периоды, переживут тараканов и простейших. Мудака можно найти в любом обществе. Даже среди относительно большой толпы в среднем вменяемых и адекватных людей всегда найдется какой-нибудь мудак, который уверен что лучше всех знает "как надо". Как надо воспитывать детей, как надо одеваться женщинам, как надо питаться и трахаться, как надо жить. Я уже не говорю о таких странах как Россия или шариатские государства, где мудаки не только образуют

значимую часть населения, но еще и очень агрессивны (хотя агрессия - неотъемлемое свойство любого мудака).

2. Мудаки - скрытны

Мудак может быть симпатичной девушкой или старичком, играющим в шахматы. Иногда, конечно, мудака можно заметить по какому-то особенному выражению лица. Деревянному, как у солдата армии Урфина Джюса. Лицу человека, непоколебимого в своем знании. Но как правило, мудак проявляет себя лишь в общении. Именно от мудака можно услышать что-то типа "надо верить в бога" или "место женщины на кухне" или "настоящий мужик должен отслужить в армии". Именно мудак может рассказать тебе как ты должна жить так чтобы было "правильно".

3. Мудаки неисправимы

Если процент мудака в человеке слишком велик, то для него уже невозможно ничего сделать.

Мудак твердо уверен в своем уме и адекватности, и именно эта уверенность становится стотонной гробовой плитой, надежно хоронящей все, что в нем еще осталось живого.

Исправить в себе можно все - глупость, раздражительность, подстилочность, ненависть.

Но если тебе кажется, что ты не нуждаешься в исправлениях - все, ты умер.

Так что

— если ты вдруг заметил в себе мудака - вытравливай его любыми способами, если, конечно, тебе это надо.

4. Спорить с мудаками - бессмысленно

1) — Во-первых это утомительно из-за его тупости.

Мудак завалит тебя идиотскими аргументами, а когда ты откажешься их опровергать, издаст победный клич и удалится в ореоле собственной о@уенности.

2) — Во вторых, даже если тебе удастся припереть мудака к стенке, это ничего не изменит.

Потому что аргументы типа «надо потому что надо» для мудака очевидны и в доказательствах не нуждаются.

Лучшая стратегия взаимодействия с мудаком — «не взаимодействовать с мудаком».

Если же это невозможно

- 1) — постараться четко ограничить общение бытовыми моментами.

Если же, невозможно и это

- 2) — значит надо что-то менять в своей жизни, так, чтобы она не зависела от мудаков.

Как говорил Марк Твен:

«Никогда не спорьте с идиотами. Вы опуститесь до их уровня, где они задавят Вас своим опытом».

№ 1.227

Фреймы в общении

— это смысловые рамки или схемы, которые люди используют для понимания и интерпретации ситуации, поведения и информации.

Они задают контекст, влияют на наши ожидания и помогают структурировать диалог, например, через использование определенных сценариев или ролей.

Фреймы могут конфликтовать, и тот, чей фрейм «побеждает», контролирует ход разговора.

1. Как это работает

- (1) **Интерпретация:** Фреймы — это схемы интерпретации, которые помогают нам понять, что происходит.

Например, фраза «Пойдем в кино?» может быть понята по-разному в зависимости от того, как вы интерпретируете эту ситуацию — как свидание, встречу друзей или семейный поход.

- (2) **Ожидания:** Задавая контекст, фрейм формирует наши ожидания от диалога.

Например, на деловых переговорах мы ожидаем формального и структурированного общения, что соответствует деловому фрейму, в то время как на встрече с друзьями — непринужденного и неформального.

- (3) **Управление разговором:** Фреймы помогают управлять ходом разговора.

Учитель может использовать специальные «рамочные» фразы, чтобы обозначить начало или конец темы, например: «Ну вот. Мы повторили правописание безударных гласных. А теперь...».

- (4) **Конфликт фреймов:** Когда фреймы участников общения сталкиваются, они вступают в конфликт.

Это может привести к недопониманию и разногласиям, поскольку каждый участник воспринимает ситуацию через свою собственную «рамку».

- (5) **Рефрейминг:** Это искусство изменения восприятия ситуации путем смены фрейма.

Это может помочь переосмыслить проблему и найти новые решения. Например, вместо «неудачный эксперимент» можно сказать «ценный опыт».

2. Примеры фреймов

- (1) **Фрейм результата:** Фокусируется на том, чего человек хочет достичь. Вопросы вроде «Чего я достигну этим?» или «Что конкретно мне нужно?» помогают оценить эффективность действий.
- (2) **Обратная связь:** Существуют различные фреймворки (например, **SBI**, **Сэндвич**), которые помогают структурировать обратную связь, описывая ситуацию, поведение и его влияние.
- (3) **Фреймы власти и аналитика:** В переговорах эти фреймы могут противостоять друг другу, где один участник апеллирует к своей власти, а другой старается анализировать ситуацию и аргументировать.

№ 1.228

Законопроект № 14057 про мовчання: як депутати Зеленського хочуть подарувати корупціонерам право видаляти правду та змушувати журналістів мовчати

2025-11-05

Понад 180 народних депутатів зареєстрували [законопроект №14057](#), який пропонує масштабні зміни до Цивільного кодексу України. Мета, яку декларують нардепи – модернізація правового регулювання у сфері захисту честі, гідності та приватності. Проте низка положень викликала серйозні занепокоєння серед журналістів та правозахисників. За оцінками експертів, проєкт здатен створити нові механізми цензури і ускладнити роботу незалежних ЗМІ.

Серед авторів законопроекту найбільше депутатів від “Слуги народу” – 139 осіб. Головний ініціатор законопроекту – Руслан [Стефанчук](#).

Серед інших авторів, наприклад, одіозний нардеп Максим Бужанський, Андрій Клочко, якого підозрюють у незаконному збагаченні після [сюжету Bihus.Info](#), Богдан Торохтій – також фігурант [їхнього матеріалу](#), нардеп Роман Каптелов, про його московську незадекларовану квартиру [розповіли “Схеми”](#), після чого НАБУ відкрило справу.

Ми підготували детальний аналіз законопроекту та розповімо про найсуттєвіші ризики, які він несе.

1. Презумпція недостовірності без вироку суду

«Недостовірною вважається інформація, яка порушує презумпцію невинуватості, доки вину особи не доведено...» (ч. 2 ст. 277 Цивільного кодексу України).

Ця норма встановлює правило, за яким будь-яке повідомлення про ймовірний злочин автоматично вважається недостовірним, якщо відсутній обвинувальний вирок. Таким чином, навіть якщо журналістська інформація базується на документах, публічних виступах прокурорів чи матеріалах слідства, то до вироку вона отримує клеймо «недостовірна». Це фактично унеможливлює роботу журналістів-розслідувачів та обмежує суспільне право на своєчасну інформацію.

У чинному законодавстві такого правила немає: журналісти можуть писати про підозри, дотримуючись обов'язку згадати про презумпцію невинуватості.

Запровадження «презумпції недостовірності» є кроком назад. Як слушно [зауважили журналісти Bihus.Info](#), у такому випадку суспільство не дізналося б про резонансні корупційні схеми, розкриті розслідувачами, адже вироків у цих справах роками немає.

2. Відповідальність за оцінки та «тон»

«...Якщо оціночні судження висловлено у формі, що принижує гідність... може бути покладено обов'язок щодо компенсації моральної шкоди» (ч. 2 ст. 277 ЦК).

Оціночні судження – це думки, критика, суб'єктивні коментарі. У чинному законодавстві вони не підлягають спростуванню чи відповідальності, оскільки не можуть бути ні правдивими, ні неправдивими. Запропонована норма вводить новий критерій: форма викладу. Якщо суд визнає, що журналіст «надто різко» висловився, може бути присуджене відшкодування моральної шкоди. Це відкриває шлях до каральних позовів проти незалежних медіа.

У чинній редакції Цивільного кодексу такого немає – [відповідальність настає лише за поширення фактичної неправди](#).

Запропонована новація руйнує цей баланс і створює умови для масових SLAPP-позовів.

SLAPP-позови – це, по суті, «ляпаси» для журналістів. Сам термін походить від англійського *SLAPP – Strategic Lawsuit Against Public Participation*. Ідея проста: заможний чиновник чи бізнесмен подає до суду не для того, щоб виграти справу, а щоб дати «ляпаса» і показати, хто сильніший.

Такі позови зазвичай на мільйони гривень, а їхня мета – аби залякати редакцію, виснажити її ресурсами й часом. Це спосіб змусити журналістів

двічі подумати, перш ніж братися за нове розслідування, навіть якщо вони впевнені у своїх фактах.

До 2027 року Україна має ввести анти-SLAPP законодавство, але поки нардепи тільки створюють умови для більшої кількості таких позовів.

Як слушно зазначають медіа, ця норма може призвести до самоцензури. Як наслідок редакції будуть уникати гострих формулювань, побоюючись судових санкцій.

4. «Право на відповідь» навіть на правдиву інформацію

«Право на відповідь здійснюється незалежно від достовірності поширеної інформації...» (ч. 5 ст. 277-1 ЦК).

Це означає, що будь-яка особа, навіть якщо про неї опубліковано перевірені факти, може вимагати публікації власної «відповіді». У результаті журналісти, які оприлюднили правдиве розслідування, змушені будуть розміщувати тексти, що спростовують чи перекручують реальність. Таким чином, **редакційний простір перетвориться на місце для маніпуляцій та «відбілювання».**

Зараз право на відповідь діє лише тоді, коли поширено недостовірні дані.

Нове положення повністю змінює логіку: право поширюється на всі випадки.

Як слушно зауважила директорка ІМІ Оксана Романюк, це перетворить ЗМІ на «стенди для мікрофонів», адже будь-хто зможе нав'язати редакції свою версію подій незалежно від того, чи відповідає вона фактам.

5. «Право бути забутим» і видалення «неактуальної» інформації

«Фізична особа може вимагати... вилучення, знеособлення, знищення інформації... а від операторів пошукових систем – припинення видачі посилань... якщо така інформація є недостовірною, неактуальною... або втратила суспільний інтерес...» (ст. 302-2 ЦК).

Запровадження «права бути забутим» дає можливість вимагати видалення чи деіндексації (зникнення сторінок сайту з результатів пошуку) навіть правдивих матеріалів.

Категорії «неактуальності» чи «втрати суспільного інтересу» не мають чітких критеріїв, і цим можна легко зловживати.

Колишні чиновники зможуть аргументувати, що вони «вже не публічні особи» і тому старі розслідування мають бути вилучені. Це призведе до масового «зачищення» інформаційного простору.

У чинному законодавстві такого права не існує: можна лише спростовувати недостовірну інформацію.

Ініціатива створює нову категорію обов'язків для ЗМІ та пошукових систем.

Як слушно зауважили журналісти Ліги та Bihus.Info, у такому вигляді ця норма дозволяє, так би мовити, переписувати історію та приховувати минулі зловживання, залишаючи суспільство без доступу до важливої інформації.

6. Винятки з «права на забуття»

«Положення цієї статті не застосовуються, якщо обробка даних необхідна для: здійснення права на свободу слова і думки; виконання обов'язків в інтересах суспільства; досліджень; охорони здоров'я; або якщо дані стосуються публічної особи у зв'язку з виконанням нею службових функцій...» (ч. 3–4 ст. 302-2 ЦК).

Формально проєкт передбачає запобіжники.

Матеріали про публічних осіб чи суспільно важливу інформацію не підлягають видаленню.

Проте **формулювання надто загальні й залишають простір для маніпуляцій.**

Суди можуть визнати, що колишній чиновник більше не є публічною особою, і ухвалити рішення про видалення публікацій про нього.

У чинному праві таких винятків не було, оскільки не існувало й самого «права бути забутим».

Тому вони **подані як запобіжник, але їхня нечіткість робить їх майже фіктивними.**

На практиці це не захистить архівні матеріали – корупціонери зможуть доводити, що їхні справи «втратили суспільний інтерес» і вимагати очищення інформаційного простору.

Висновок

Законопроект № 14057 у нинішньому вигляді створює непропорційні й небезпечні обмеження свободи слова.

Журналісти-розслідувачі ризикують опинитися під заборонаю публікувати матеріали без вироків, під загрозою мільйонних позовів і з ризиком цензури з боку судів.

Корупціонери отримують у руки легальний механізм приховувати власні зловживання, блокувати викриття та чистити медіапростір від незручних матеріалів.

Цей законопроект потребує суттєвого перегляду. З нього мають вилучити норми, які вводять цензуру, переслідування та суперечать стандартам свободи слова.

Інакше Україна ризикує зробити **крок назад у розвитку незалежної журналістики й відкрити можливості для тотального контролю влади та бізнес-груп над усім інформаційним простором.**

№ 1.229

Законопроект №14005: правовий аналіз механізму автоматизованого стягнення і його наслідків для боржників

2025-11-04

Олег Чеславський

4 листопада 236 депутатів проголосували за **законопроект, який під гаслом цифрової модернізації створює механізм автоматичного відчуження майна.**

Єдина фракція, що була проти — "Батьківщина". Розбираємо, що насправді ховається за технократичною риторикою

1. Що сталося 4 листопада 2025

Верховна Рада прийняла у першому читанні [законопроект №14005](#) "Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення виконавчого провадження через цифровізацію". За документ проголосували 236 народних депутатів. Ініціатор — депутат Андрій Мотовиловець з фракції "Слуга народу".

Офіційна назва звучить обнадійливо: цифровізація, спрощення, європейський підхід.

Але за технократичною риторикою ховається система, яка може перетворити життя мільйонів українців на кошмар.

2. Як працюватиме нова система

Законопроект пропонує інтегрувати автоматизовану систему виконавчого провадження з усіма ключовими державними реєстрами, банками та платіжними системами. Створюється розширений Єдиний реєстр боржників з принципово новими повноваженнями.

Що станеться після потрапляння до реєстру:

- (1) **Нотаріуси відмовлять у посвідченні будь-яких договорів з вашою нерухомістю** — ні продати, ні подарувати, ні заставити квартиру ви не зможете
- (2) Банки автоматично заблокують операції з вашими рахунками
- (3) **МВС відмовить у реєстрації вашого автомобіля**
- (4) **Державний виконавець отримає широкі повноваження самостійно обирати спосіб стягнення та оцінювати вартість вашого майна**

Критично важливо:

— всі ці обмеження застосовуються **автоматично**, без окремого судового рішення щодо кожного виду санкцій. Достатньо одного рішення суду про борг — і система запускається сама.

3. Вісім мільйонів боржників і війна

В Україні зараз понад **8 мільйонів записів у Реєстрі боржників.**

З початку повномасштабної війни їх стало більше на 1,4 мільйона.

Найбільше зросла кількість боргів за:

- Комунальні послуги — на 30%
- Штрафи за адмінправопорушення — на 38%

А тепер запитайте себе: хто ці боржники?

Це не бізнесмени-ухилянти. Це:

- (1) Понад 6 мільйонів внутрішньо переміщених осіб, які втратили все
- (2) Сотні тисяч **родин військових та загиблих**, що виживають на мінімальні виплати

(3) Мільйони українців, які **втратили роботу** через російські обстріли

(4) Люди, чиї будинки знищені, а рахунки за "надані послуги" продовжують нараховувати

І ось цим людям, в розпал війни, коли країна втрачає найкращих на фронті, 236 депутатів кажуть: ваше житло під загрозою. Автоматично.

4. Питання, про яке мовчать: єдине житло

За чинним законодавством **єдине житло боржника не може бути предметом стягнення.**

— Це записано в Цивільному процесуальному кодексі, підтверджено судовою практикою.

Але законопроект робить елегантний трюк:

— **формально не скасовуючи цю норму, він створює механізми, які роблять її безглуздою.**

Логіка пастки:

— Ви не можете продати квартиру → не можете її заставити → не можете погасити борг меншим майном → рахунки заблоковані → борг росте з пенею та інфляцією → виконавець "самостійно обирає спосіб погашення" → **і раптом ваше "недоторкане" житло опиняється на торгах.**

Юлія Тимошенко на засіданні Ради сказала прямо: "Цей законопроект передбачає, що під час війни за борги можна забрати в людини єдине житло".

Вона єдина серед лідерів фракцій наважилася голосувати проти.

5. Конституційна проблема

Поговоримо про юридичну сторону. Те, що зробили у Раді — це не просто "сумнівний закон".

Це потенційний **конституційний злочин**.

Стаття 41 Конституції: "Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним."

Стаття 47 Конституції: "Кожен має право на житло. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду."

Законопроект створює автоматизм, де **без окремого судового рішення на кожну санкцію** людину позбавляють базових прав.

Формально є рішення суду про борг.

— Але чи є окреме рішення про блокування рахунків? Про заборону операцій з майном? Про спосіб реалізації квартири?

Ні. Все автоматично. Алгоритм вирішує.

Європейський суд з прав людини неодноразово наголошував: автоматичне застосування обмежень без оцінки індивідуальних обставин порушує Конвенцію.

Європейська конвенція з прав людини гарантує право на мирне володіння майном. ЄСПЛ неодноразово засуджував Україну за непропорційне втручання у право власності.

Законопроект порушує **принцип пропорційності**:

- (1) Є рішення суду про борг — це законно
- (2) Немає рішення про **конкретний спосіб** обмеження (блокування рахунків, заборона операцій)
- (3) Немає **індивідуальної оцінки**, чи пропорційні ці обмеження саме у вашому випадку
- (4) Немає перевірки, чи не є обмеження **надмірними** для конкретної ситуації

6. Кому це вигідно: розбір бенефіціарів

78% законопроектів у Раді пишуть не депутати. Хтось із затінку. Тож питання: кому вигідний цей закон?

1) Великі банки

Українські банки мають величезні портфелі непрацюючих кредитів (NPL) — сотні мільярдів гривень. Частка NPL у кредитних портфелях — близько 30%.

Зараз стягнути борг складно: судові процеси, виконавче провадження, опір боржників, оскарження.

З новим законом: автоматизація, миттєвий контроль за майном, швидка реалізація активів. **Банки зможуть швидше та дешевше забирати квартири у збіднілих громадян.**

2) NPL-індустрія та колектори

Існує ринок компаній, що скуповують проблемні борги за копійки, а потім стягують.

Новий закон робить цей бізнес суперприбутковим:

- (1) Купуєш портфель боргів за 10-20% номіналу
- (2) Автоматично блокуєш активи боржника
- (3) Забираєш квартиру на торгах (часто за заниженою ціною)
- (4) Продаєш за ринковою — профіт 300-500%

3) Комунальні монополії

Найбільше боргів у громадян — за комуналку. І саме ці борги найлегше довести до виконавчого провадження.

Для комунальних компаній це — важіль тиску. Не згоден з тарифами? Маєш борг? Готуйся до реєстру і втрати контролю над майном.

4) "Свої люди" при владі

Хто частіше виграє торги з реалізації майна боржників? Випадкові покупці?

Чи компанії, що "випадково" дізналися завчасно, мають доступ до інформації та зв'язки з виконавцями?

Законопроект передбачає "широкі повноваження виконавця" без належного контролю. Це — золоте дно для корупції.

7. Європа так не робить

Порівняємо з європейськими стандартами:

Німеччина:

- Обов'язкова спроба досудового врегулювання
- Захист мінімального прожиткового мінімуму
- Абсолютна заборона стягнення з єдиного житла певного розміру
- Списання боргів після 3-6 років сумлінного погашення

Франція:

- Комісія оцінює фінансову ситуацію боржника
- Реструктуризація або часткове списання
- Заборона стягнення з єдиного житла

Україна за законопроектом №14005:

- Автоматизм без оцінки індивідуальних обставин

- Відсутність обов'язкової медіації
- Неясність щодо захисту єдиного житла
- Жодних механізмів списання боргів

8. Відсутність захисту для вразливих категорій

Законопроект не передбачає жодних винятків для:

- (1) Учасників бойових дій
- (2) Внутрішньо переміщених осіб
- (3) Сімей загиблих захисників
- (4) Осіб з інвалідністю
- (5) Багатодітних сімей
- (6) Пенсіонерів

Всі «рівні перед алгоритмом».

Твій син на фронті? Евакуювався з Маріуполя? Втратив ногу захищаючи країну? Система не бачить різниці.

9. Де "опозиція"?

"Батьківщина" — єдина фракція, що голосувала проти. А де інші?

Де "Європейська Солідарність"? Де "Голос"? Де "За майбутнє"?

Поіменне голосування досі не оприлюднене офіційно. Але 236 голосів "за" — це переважно "Слуга народу" плюс мовчазна згода або підтримка інших.

Коли з'явиться поіменне голосування — ми дізнаємося всі прізвища. Виборці мають право знати, хто здав їхні квартири банкам.

Висновок

Законопроект №14005 — це не про технології. Це не про ефективність. Це не про європейські стандарти.

Це про те, як під час війни, коли країна втрачає найкращих людей на фронті, **депутати створюють легальний механізм масового переписування квартир від бідних до багатих.**

Під красивою назвою "цифровізація" ховається система автоматичного відчуження майна. Без індивідуальної оцінки. Без захисту вразливих. Без урахування контексту війни.

236 депутатів показали своє справжнє обличчя. Це не "слуги народу". **Це слуги олігархату.**

Законопроект прийнятий лише у першому читанні. Попереду — доопрацювання та друге читання. Ще можна щось змінити.

Але це станеться лише якщо про це дізнаються мільйони. Якщо буде тиск. Якщо ви не мовчатимете.

Вони хотіли, щоб ви не помітили. Але ми помітили. І ви тепер теж.

П'ять Конструктивних Вимог до Законопроекту № 14005 (Поправки до 2-го читання)

1. Захист ВПО, УБД та родин загиблих (Мораторій)

Мета: Усунути ризик автоматичного блокування рахунків та майна для осіб, чий фінансовий стан прямо постраждав від війни.

- **Вимога:** Встановити мораторій (заборону) на автоматичне блокування рахунків та обмеження на відчуження майна(зокрема, внесення до ЄРБ) для наступних категорій:
 - **Учасники бойових дій (УБД)** та особи з інвалідністю внаслідок війни.
 - **Внутрішньо переміщені особи (ВПО)**, чиє житло зруйноване або знаходиться на тимчасово окупованій території (згідно з даними реєстрів).
 - Сім'ї загиблих (померлих) захисників та захисниць України.
- **Умова:** Зазначені виключення мають діяти на період воєнного стану плюс 6-12 місяців після його припинення.

2. Реальний Захист Єдиного Житла (Відчуження)

Мета: Гарантувати, що навіть після автоматичного блокування, **єдине житло** не може бути продане за дрібний чи середній борг.

- **Вимога:** Підтвердити та посилити норму, що стягнення не звертається на єдине житло, якщо сума боргу не перевищує 20 мінімальних заробітних плат (МЗП).

- **Додаткова вимога:** Чітко прописати, що **будь-яке відчуження (продаж)** єдиного житла, незалежно від суми боргу, можливе **виключно на підставі окремого судового рішення**, а не автоматичного рішення виконавця.

3. Порогова Сума для Автоматизації

Мета: Уникнути непропорційного застосування максимальних санкцій (блокування майна) за мінімальні борги.

- **Вимога:** Встановити мінімальний поріг суми боргу (наприклад, не менше 50-100 мінімальних розмірів доходу громадян, що не оподатковується, або фіксовану суму), нижче якого автоматичне блокування нерухомого майна та повне блокування рахунків не застосовується.
- **Сенс:** За борги, менші за встановлений поріг, можуть бути застосовані лише штрафи або частковий арешт коштів, але не повне обмеження права власності.

4. Обов'язкова Судова Перевірка (Пропорційність)

Мета: Усунути ризик "алгоритм вирішує" та забезпечити конституційну гарантію судового захисту.

- **Вимога:** Встановити, що застосування **найбільш жорстких санкцій** (як-от повне блокування всіх рахунків або обмеження відчуження єдиного житла), має підлягати **обов'язковій перевірці судом щодо пропорційності** втручання у права боржника та його родини.
- **Сенс:** Суд повинен мати можливість оцінити індивідуальні обставини (наприклад, втрату роботи через війну) перед застосуванням максимальних обмежень.

5. Обов'язкова Медіація для Комуналки

Мета: Зменшити кількість виконавчих проваджень, що виникають через комунальні борги (найбільша категорія боргів).

- **Вимога:** Запровадити обов'язкову медіацію (процедуру досудового врегулювання) між боржником і комунальним монополістом до відкриття виконавчого провадження за заборгованістю.
- **Сенс:** Це дозволить людям реструктуризувати борг і не потрапити під автоматизовану машину стягнення.

Народ як "паливо" для чергового "первинного" накопичення капіталу

2025-11-06

Куц

Первинне накопичення капіталу, як відомо, відбулось у 90-х роках внаслідок приватизації.

Але нас може чекати і повторення цього процесу.

Але в чийх інтересах і яким чином?

Бо

— процедура "первинного накопичення" капіталу - це завжди відчуження його від колишнього володільця.

В 90-х роках - таким володільцем була держава.

А зараз? **Мова може йти про мільйони простих українців.**

04 листопада 236 народних депутати проголосували за законопроект №14005 "Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення виконавчого провадження через цифровізацію".

Автори законопроекту - народні депутати Мотовиловець Андрій Вікторович, Кравчук Євгенія Михайлівна, Брагар Євгеній Вадимович, Іванов Володимир Ілліч, Леонов Олексій Олександрович. Всі з фракції "Слуга народу".

Мета Закону нібито прогресивна - спростити виконавчу процедуру зі стягнення боргів за допомогою цифровізації відповідних алгоритмів.

Процедура банкрутства та стягнення боргів, завжди була ахілесовою п'ятою нашої правової системи.

Тому механізми діджиталізації в теорії могли б суттєво спростити загальний процес стягнення боргів в інтересах кредитора.

Але як показує аналіз законопроекту, спрощення процедури стягнення боргів - це свого роду позірна мета.

"Технократичність" та "технологізація" тут виступають як привід, фігове листячко.

Але що цей листок прикриває?

Законопроект інтегрує автоматизовану систему виконавчого провадження з державними реєстрами, банками та платіжними системами. Створюється Єдиний реєстр боржників.

Якщо людина потрапить до реєстру, то нотаріуси відмовлять їй у посвідченні договорів з нерухомістю, банки автоматично заблокують операції з рахунками, сервісні центри МВС відмовлять у реєстрації автомобіля.

А державний виконавець отримає надзвичайно широкі повноваження: він зможе самотійно обирати спосіб стягнення та оцінювати вартість майна боржника - фізичної особи.

Причому

— ці обмеження будуть застосовані автоматично, без окремого судового рішення по кожному з виду санкцій.

Вся процедура відбувається лише на підставі початкового рішення суду про визнання боргу, а далі "система" розчавить боржника.

Головна новація закону

— створюється механізм обходу норми Конституції (право на житло) та Цивільного процесуального кодексу (єдине житло боржника не може бути предметом стягнення).

Адже частину боргу не можна погасити іншим майном, якщо його вартість менша за заборгованість. При цьому єдине житло, у випадку наявності боргу, буде заблоковане - його не можна буде ані продати за рішенням боржника, ані передати у заставу банку з метою отримання кредиту для виплати боргу.

Лише судовий виконавець зможе реалізувати квартиру боржника, адже відповідно до цього закону він "самотійно обирає спосіб погашення".

А тепер трохи статистики.

В Україні зараз понад 8 мільйонів боржників-фізичних осіб. До війни було 6,5 млн. Але до війни населення було 37 млн, а зараз за різними оцінками - 27-28 млн.

Тобто

— своєрідний "індекс боржників" або їх кількість на тисячу осіб зріс ще більше.

До війни 17,5% населення були боржниками.

Зараз таких 28,5%. Кожен третій мешканець країни.

Яка структура боргу?

Ключові види заборгованості - це комуналка - 30% та штрафи - 38%.

Зараз кількість боржників продовжує зростати за рахунок внутрішньо переміщених осіб, які втратили все майно, але не "втратили" зобов'язання щодо сплати своїх боргів.

Пам'ятаю, як ще у 2022 році писав, що ВПЛ треба надати право на відстрочку сплати боргів. Але ніхто у владі не пішов на цей крок.

А тепер законопроект закладає підвалини для позбавлення цих людей залишків майна - грошових коштів на рахунках, єдиного автомобіля, тощо.

А решта населення, яке ще не втратило свої домівки внаслідок війни, може потрапити в боргову пастку і втратити своє майно внаслідок боргів. Для них блокування майна, рахунків та пеня, зроблять свою чорну справу.

Законопроект грубо суперечить Конституції і щодо інструментарію виконавчого провадження.

– Адже рішення суду про визнання боргу, ще не означає рішення суду щодо стягнення цього боргу за рахунок квартири боржника.

Стаття 41 Конституції чітко говорить:

"Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним."

А стаття 47 Конституції доповнює:

"Кожен має право на житло. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду."

Згідно цих норм Конституції, — ніякий судовий виконавець не може "самостійно обирати спосіб погашення" боргу.

Головне науково-експертне управління ВР України одразу звернуло увагу, що вказаний вище законопроект має таке ж відношення до цифровізації як «морська свинка до моря».

Цитую висновок головного управління:

"Назва проекту («Про внесення змін до деяких законів України щодо цифровізації виконавчого провадження») не враховує, що частина його положень спрямовані на обмеження прав боржника у розпорядженні належним йому майном, коштами та цінними паперами у зв'язку з внесенням

його до Єдиного реєстру боржників як боржника у виконавчому провадженні, що навряд чи безпосередньо пов'язано з цифровізацією виконавчого провадження.

Крім цього, із змісту проекту залишається незрозумілим, в чому саме полягає «цифровізація виконавчого процесу», до того ж в тексті проекту зміст цього терміну не розкривається, а сам він не використовується".

Що скажеш, промовистий висновок.

А де ж опозиція?

Чи захищає вона права простих українців в умовах правового свавілля правлячої монокоаліції?

Виявляється, у стані опозиції є лише один "у полі воїн".

"**Батьківщина**" — єдина фракція, яка проголосувала проти цього законопроекту.

На жаль поіменне голосування досі офіційно не оприлюднене.

Більше того, 236 голосів "за" означає, що окрім "Слуг народу" голосували і "попутники" з "депутатського болота", яке за "плюшки" проголосує за будь-яку законодавчу "Хтось".

І ми неодмінно дізнаємось ці прізвища. Всіх, хто голосував "за".

А прізвища тих, хто голосував проти, ми вже знаємо.

№ 1.231

БОРГИ І БІДНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ. ПРО ЩО ЗАКОНОПРОЕКТ №14005

2025-11-06

Кулік

Країни, які переживають війну, опиняються у надзвичайно складній ситуації: людські втрати, знищення інфраструктури та промисловості, руйнування людського капіталу, втрата інвестицій у розвиток, порушення економічних зв'язків, спустошення державної казни. Як наслідок — поширюється бідність і збільшується частка населення, яка потребує соціальної допомоги.

Деякі дослідники вважають, що капітуляції настають не тоді, коли обвалюється фронт, а коли валиться тил.

Коли тягар війни стає нестерпним, люди можуть погодитися на визнання втрат. Коли смерть є єдиним рятунком.

В Україні донедавна існувало уявлення про те, що наша боротьба за незалежність має людиноцентричний характер. Тому ми вітаємо наших героїв, які повертаються з полону, а не відправляємо їх у табори, як це роблять росіяни. Для нас болить кожна смерть, і ми рахуємо втрати.

Але коли влада починає демонстративно заперечувати людиноцентричний характер нашої визвольної війни, тил починає просідати.

Так, війна — це бідність широких верств населення. Причому ця бідність настає дуже швидко.

У відносно демократичних країнах, що воюють, влада намагається стримувати бідність, запроваджує механізми захисту та справедливого розподілу. Або принаймні дає людям можливість виживати. Тим самим створюється мотивація захищати свою країну та залишатися в ній.

Якщо влада не може нічого дати людям, які все втратили, то хоча б не повинна намагатися добити те, що якимось виживає, аби потім відновитися.

Натомість ми спостерігаємо вперте **бажання чинної української влади завалити тил.**

Прикладом є законопроект № 14005.

Колега Олег Чеславський (Олег Чеславський) зробив детальний правовий аналіз цієї новації. Законопроект пропонує інтегрувати автоматизовану систему виконавчого провадження з усіма ключовими державними реєстрами, банками та платіжними системами. Створюється розширений Єдиний реєстр боржників із принципово новими повноваженнями.

В Україні зараз понад 8 мільйонів записів у Реєстрі боржників. З початку повномасштабної війни їх стало більше на 1,4 мільйона.

Найбільше зросла кількість боргів за:

- комунальні послуги — на 30%;
- штрафи за адміністративні правопорушення — на 38%.

А тепер запитайте себе: хто ці боржники? Це не бізнесмени-ухилянти. Це:

- понад 6 мільйонів внутрішньо переміщених осіб, які втратили все;

- сотні тисяч родин військових та загиблих, що виживають на мінімальні виплати;
- мільйони українців, які втратили роботу через російські обстріли;
- люди, чиї будинки знищені, а рахунки за «надані послуги» продовжують нараховувати.

За чинним законодавством єдине житло боржника не може бути предметом стягнення. Це закріплено в Цивільному процесуальному кодексі та підтверджено судовою практикою.

Але законопроект робить елегантний трюк:

— формально не скасовуючи цю норму, він створює механізми, які роблять її беззмисловою.

тут - <https://spilno.org/article/zakonoproekt-14005-pravovyi-analiz-mekhanizmu-avtomatyzovanoho-styahnennya-i-ioho-naslidkiv-dlya-borzhnykiv>

«Чим цей законопроект відрізняється від попередніх? Тим, що в ньому прописали, що під час війни за борги можна забрати в людини єдине житло. Це завжди було табу! І якщо зараз така бідність людей під час війни, і якщо заборгованості за комунальні платежі такі великі, то ще у людини забирати єдине житло? Це означає перетворити країну на країну бездомних. Я хочу запитати, хто сьогодні з депутатів наважиться натиснути кнопку і проголосувати за знищення останньої стабільності та можливості жити для людей», — справедливо обурювалася Юлія Тимошенко.

«Батьківщина» єдиною не підтримала цей законопроект.

тут - <https://ba.org.ua/batkivshhina-yedina-ne-pidtrimala-prinizlivij-zakon-pro-cifrovizaciju-vikonavchix-provadzhen/>

І з нею важко не погодитися! Саме так і є!

Ви не можете продати квартиру → не можете її заставити → не можете погасити борг менш цінним майном → рахунки заблоковані → борг зростає з пенями та інфляцією → виконавець «самостійно обирає спосіб погашення» → і раптом ваше «недоторканне» житло опиняється на торгах.

Ви можете дізнатися про те, що втратили житло, лише коли вам виламають двері і вселять нового власника.

— Виконавець може «неналежним чином» — що йому нічим не загрожує — повідомити вас про борг. «Забути» надіслати вимогу. І вуаля — ваша хата вже не ваша.

І жодного шансу на оскарження! Бо суди паралізовані і перебувають у ручному управлінні.

Хитання тилу ні до чого доброго не призведе.

№ 1.232

О пяти выводах из саммита Трампа и Си как глав сверхдержав, пишет Der Spiegel

2025-11-07

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

Сразу после саммита Трамп назвал итоги встречи «невероятными» — «двенадцать по десятибальной шкале». Си Цзиньпин предпочёл выразиться куда сдержаннее.

Что саммит в южнокорейском Пусане говорит о состоянии китайско-американских отношений, какое значение это имеет для мировой торговли и для геополитики.

Перед началом саммита Трамп и Си обменялись рукопожатием перед камерами. Американец попытался расположить собеседника («Он жёсткий переговорщик, и это не всегда хорошо», «У нас всегда были замечательные отношения»), но Си не ответил ни словом. Его лицо оставалось

непроницаемым, как у сфинкса. Лидеры не встречались с 2019 года. Спустя полтора часа, когда переговоры завершились, оба выглядели заметно спокойнее, и Си позволил себе лёгкую улыбку. Как и ожидалось, совместной пресс-конференции не было — Си принципиально их не проводит.

Через несколько часов китайские государственные СМИ опубликовали заявление Си Цзиньпина. Хотя конкретных деталей пока немного, уже можно выделить пять ключевых уроков саммита сверхдержав.

I. Трамп празднует «невероятные» успехи, но на деле всё идёт по-старому

По словам Трампа, стороны договорились о сотрудничестве в борьбе с фентаниловой эпидемией в США. В обмен он пообещал снизить пошлины на китайские товары на 10 процентных пунктов. Пекин, утверждает Трамп, согласился «в огромных объёмах» закупать американские соевые бобы и инвестировать в США. Кроме того, Китай якобы на год откажется от ужесточения экспортного контроля за редкоземельными металлами, чем недавно грозил Вашингтону.

О почти готовой сделке по TikTok президент не упомянул, а Тайвань вовсе не стал темой переговоров.

Зато стороны договорились о взаимных визитах в следующем году.

Для внутренней аудитории сторонников движения MAGA всё это можно представить как дипломатический триумф. Но насколько реальны обещанные инвестиции и закупки? Идёт ли речь о долгосрочных контрактах или временных соглашениях? Что будет с TikTok? Получит ли Китай больший доступ к американским полупроводникам?

Си лишь заявил, что переговорные команды обеих стран должны «детализировать достигнутый консенсус», «как можно скорее разработать и реализовать последующие меры», «сократить список проблем» и «расширить список направлений сотрудничества». Никаких конкретных шагов озвучено не было. По сути, стороны лишь снизили градус конфронтации — но о настоящем прорыве говорить рано.

II. Среди антикитайских ястребов своей администрации Трамп остаётся самым мягким

Ещё три недели назад трудно было представить, что встреча Трампа и Си вообще состоится. В начале октября президент писал на своей платформе Truth Social, что «встреча с Китаем больше не имеет смысла». Но он изменил решение — вопреки ожиданиям многих жёстких критиков Китая в собственном окружении.

Практически всё политическое сообщество США — от республиканцев до умеренных демократов — занимает крайне настороженную позицию по отношению к Пекину. Но Трамп, как отмечают наблюдатели, предпочёл пойти своим путём.

«Главный координатор по Китаю в правительстве США — это сам Трамп», — утверждает Майкл Пилсбери из консервативного фонда Heritage Foundation, советовавший ему во время первого срока. По его словам, сегодня никто из окружения президента не обладает большим опытом общения с китайцами, чем он сам. Трамп любит подчёркивать это в разговорах:

«У меня было пять встреч с Си Цзиньпином. А у вас сколько?»

Иронично, что именно человек, начавший в 2018 году торговую войну с Пекином, сегодня стал самым гибким в своей политике в отношении Китая. Гораздо гибче, чем, например, его госсекретарь и советник по нацбезопасности Марко Рубио, известный своей жёсткой позицией по тайваньскому вопросу.

III. Си демонстрирует власть открыто, как никогда раньше

Ещё несколько лет назад Китай отрицал применение экономического давления против других стран. Когда в 2010 году вспыхнул конфликт с Японией из-за островов, японские компании внезапно перестали получать из Китая редкоземельные металлы. Тогда Пекин отрицал существование бойкота. То же самое произошло в 2021 году, когда Литва разрешила Тайваню открыть представительство в Вильнюсе: китайские порты перестали принимать литовские грузы, но власти вновь отрицали какие-либо санкции.

В 2025 году Китай решил действовать иначе — демонстрируя свою силу открыто. С весны Пекин без обиняков использует контроль над редкоземельными элементами так же, как Вашингтон — контроль над долларом.

Это отражает линию Си Цзиньпина, который больше не намерен мириться с ролью «второго» среди сверхдержав. По данным The Economist, это заметно даже по его риторике: анализ 14 тысяч речей и заявлений с 2013 года показал, что Си всё чаще использует слова «сильная страна», «управлять», «защищать», и всё реже — «понимать» и «обсуждать».

Встретившись с Трампом в Пусане, Си, как говорят в Китае, «сохранил лицо». Но ни одно из уступок, о которых говорил Трамп, не затронуло ключевых интересов Китая.

IV. Европе предстоит искать собственный путь

Во время своего первого президентского срока Трамп радикально изменил отношения США с Китаем. Многие страны Евросоюза последовали его примеру — ограничили деятельность китайского телекоммуникационного гиганта Huawei, ужесточили контроль за китайскими инвестициями и усилили сопротивление нечестным торговым практикам Пекина.

Теперь же, как пишет The Washington Post, антикитайские «ястребы» в администрации Трампа переживают «политическое головокружение». Ещё недавно они критиковали Джо Байдена за «излишнюю мягкость» и требовали жёсткости. А теперь их собственный президент заявляет, что США и Китай будут иметь «фантастические отношения на долгие годы».

Европейцам стоит усвоить урок: если они снова выстроят свою политику в зависимости от американской, их ждёт та же растерянность. Куда разумнее было бы выработать общую европейскую позицию по Китаю, исходя из собственных интересов, и проводить её последовательно.

V. Эпоха открытых рынков ушла в прошлое

После саммита в Пусане торговая война между США и Китаем, похоже, временно пошла на спад. Однако рынки отреагировали сдержанно: резких скачков на биржах не произошло, а некоторые индексы даже немного снизились.

Это неудивительно. Никто не верит, что теперь всё вернётся к временам до второй администрации Трампа. Усиление китайского контроля над экспортом редкоземельных металлов лишь отложено на год, но не отменено.

Главный итог встречи в Пусане заключается в том, что и США, и Китай теперь открыто считают экономику легитимным инструментом геополитической борьбы.

Торговые пушки пока замолчали — до следующего раунда противостояния.

Добавим, встреча имеет не только, даже не столько торгово-экономическое, но и геополитическое значение.

После встречи Трамп написал в своей соцсети:

— «Моя встреча в формате G2 с председателем КНР Си Цзиньпином была важной для обеих наших стран. Эта встреча приведёт к вечному миру и успеху. Да благословит Бог и Китай, и США».

Есть мнение, что Трамп впервые признал конец однополярного мирового порядка, в котором долгое время доминировали Соединённые Штаты, и переход к двухполярному миру, хотя в отношении последнего есть ряд вопросов.

Но если говорить о двухполярном китайско-американском мире, то Москва, а главное Европа выносятся за скобки «уравнения» как проигравшие в создании новой геополитической конструкции.

Это ухудшает и без того сложное положение Украины, поскольку именно Европа объективно является главным интересантом Украины, даже если в Европе это еще не до всех дошло.

<https://www.spiegel.de/ausland/donald-trump-trifft-xi-jinping-fuenf-lehren-aus-dem-gipfel-der-supermaechte-usa-und-china-a-5fd89ae3-2f3f-4f46-b859-0a5ba10090ce>

№ 1.233

Брюссель предупреждает, что ЕС придётся выплачивать до 5,6 млрд евро процентов в год, если не будет достигнуто соглашение по российским активам,

2025-11-10

Карпец

пишет The Financial Times о том, что **вопрос европейского финансирования Украины за счет замороженных активов Москвы безнадежно застрял в Европе**

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

Еврокомиссия представила странам ЕС документ, в котором изложены **возможные сценарии** финансирования Украины после провала переговоров о плане использования замороженных российских активов.

Если страны ЕС не смогут договориться о предоставлении Украине кредита на 140 млрд евро, обеспеченного российскими замороженными активами, им придётся выплачивать проценты по займам в размере до 5,6 млрд евро ежегодно на неопределённый срок.

Соответствующий документ был подготовлен после **неудачи октябрьского саммита**, где страны ЕС так и не смогли согласовать план финансирования Украины на ближайшие два года за счёт доходов от российских государственных активов.

Инициатива была заблокирована Бельгией, где находится депозитарий Euroclear, в котором заморожены российские средства.

— Брюссель требует юридических гарантий, что не понесёт убытков в случае ответных действий Москвы, опасаясь возможных судебных исков и финансовых последствий.

Документ, разосланный в столицы стран ЕС, призван подчеркнуть **масштабы финансовых обязательств**, которые возникнут, **если Украина будет финансироваться без привлечения этих активов.**

В нём сообщается, что, если план останется нереализованным, 27 стран ЕС придётся

- 1) — либо **разрешить совместные заимствования**, которые увеличат и без того напряжённые государственные бюджеты,
- 2) — либо предоставить Киеву **прямые гранты на общую сумму 140 млрд евро.**

Оба варианта, подчёркивает Еврокомиссия,

- 3) — **«потребуется фискальных корректировок в некоторых государствах-членах» и «напрямую повлияют на их дефицит и государственный долг».**
- 4) — Расходы на обслуживание совместного займа достигнут до 5,6 млрд евро в год, **если весь объём кредита в 140 млрд евро будет привлечён и передан Украине.**

Согласно оценкам комиссии,

— Франция, имеющая один из самых высоких уровней госдолга в ЕС, будет выплачивать почти 1 млрд евро ежегодно,

— Италия — около 675 млн евро, а

— Бельгия, которая уже сталкивается с трудностями при формировании национального бюджета на следующий год, — почти 200 млн евро процентов ежегодно.

Еврокомиссия также предупреждает, что заимствование такой суммы может привести к «побочным эффектам для финансовых рынков и, в частности, к росту процентных ставок, по которым ЕС в целом осуществляет свои заимствования».

«Нельзя исключать, что это приведёт к дополнительным косвенным расходам» для других финансовых программ ЕС, говорится в документе.

Для сравнения, план, заблокированный Бельгией в прошлом месяце, предполагал лишь временные «условные обязательства» для стран-членов по обеспечению кредита, который затем должен был быть переведён в общий бюджет ЕС в 2028 году.

Новый документ, который обсуждается странами-членами в преддверии декабрьского саммита — последнего срока, когда необходимо согласовать финансовый план помощи Украине, — предлагает решения, направленные на смягчение бельгийских опасений.

В частности, в нём говорится, что финансовые гарантии, предоставленные сначала национальными правительствами, а затем закреплённые за бюджетом ЕС, должны «покрывать остаточный риск возможного исполнения арбитражного решения против государства-члена».

Кроме того, подчёркивается, что «ключевым условием» использования российских активов остаётся «их дальнейшая заморозка», а также **необходимость найти юридический механизм, который позволит сохранять их в этом состоянии дольше, чем существующие шестимесячные периоды**, которые регулярно продлеваются в рамках санкционного законодательства ЕС.

Бельгия опасается, что,

— если хотя бы одна страна ЕС наложит вето на продление санкций, замораживающих активы, Россия сможет вернуть средства, а европейским государствам придётся выплатить весь объём займа из собственных бюджетов.

<https://www.ft.com/content/380cbb77-9eb7-4ff4-85dc-028d6368995f>

№ 1.234

Министр финансов Украины Марченко не смог воспользоваться фактором пандемии для списания части украинского долга в 2020-м году, провел крайне невыгодные переговоры по списанию лишь части долга во время полномасштабной войны в 2024-м году

2025-11-09

Куц

Накупил ВВП-варрантов ("налог на рост" украинской экономики) в декабре 2021 года (прямо накануне войны) на сотни миллионов долларов, **вместо формирования резервов.**

И Марченко «не смог» договориться с кредиторами о пересмотре условий выпуска ВВП-варрантов осенью 2025 года.

У меня складывается мнение, что

— может Марченко вообще "не хочет" окончательно решить проблему с украинским внешним госдолгом?

В октябре 2025 нашему правительству вновь не удалось договориться с владельцами ВВП-варрантов о пересмотре условий их выпуска с условной номинальной стоимостью 2,6 млрд долларов.

Об этом пишет Financial Times.

Аргумент "той стороны"

— владельцы не знают, когда закончится война и не могут оценить перспективы роста украинского ВВП.

А

— МВФ требует, чтобы наш минфин обязательно подписал соглашение с держателями варрантов (наверное, это "позиция" известного "представителя" (___) от Украины в совете директоров фонда).

А от позиции МВФ зависит выделение Евросоюзом Украине кредита в 140 млрд евро под обеспечение замороженных российских активов.

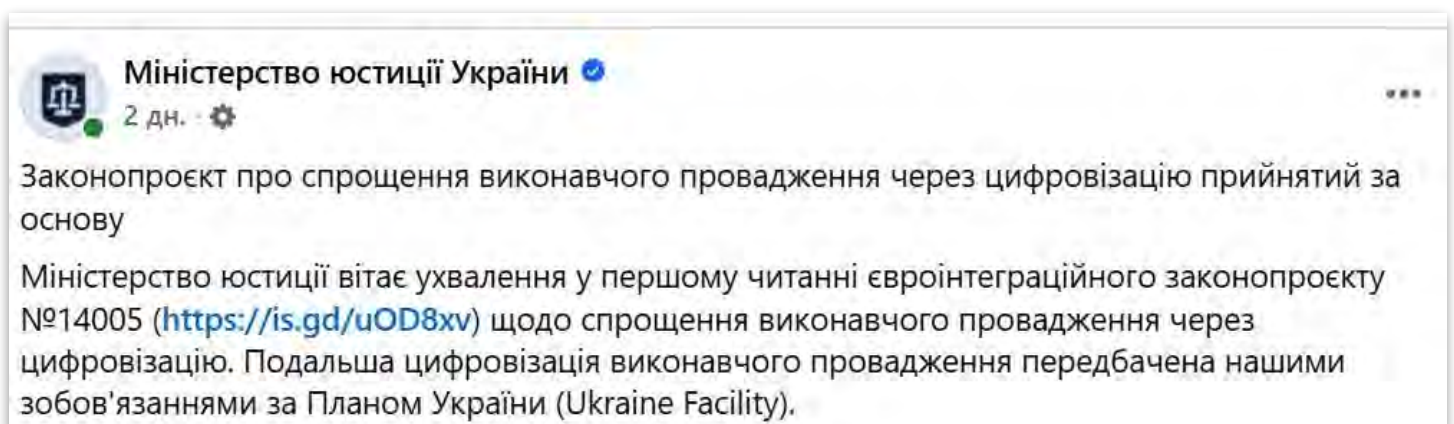
В комитете держателей ВВП-варрантов — хедж-фонды VR Capital и Aurelius Capital.

Как я и писал, в ВВП-варрантах "сидят правильные пацаны".

№ 1.235

#ВеликеПограбування

2025-11-08

Крамаренко

законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення виконавчого провадження через цифровізацію" №14005 від

04.09.2025 був прийнятий у першому читанні на поточному тижні - 4 листопада.

- 1) — Чому я вважаю, що він нагадує саме інструмент Великого Пограбування?
- 2) — Чому я вважаю **посилання на вимоги євроінтеграції - брехнею?**

Ось чому:

1. Мені нічого не відомо про вимогу ЄС не обмежувати обсяги арештованого майна та коштів обсягом заборгованості.

Так, я не знайшов у законопроекті однозначної норми, яка б обмежувала апетити щодо арешту майна та рахунків сумою боргу. Якщо хтось мені покаже - я буду вдячний.

2. Мені нічого не відомо про вимогу ЄС ніяк не обмежувати розміри штрафів, винагороди приватних виконавців та інших "супутніх платежів".

Якщо хтось мені покаже норму про ліміти на "супутні платежі" - я буду вдячний.

3. Мені нічого не відомо про вимогу ЄС дозволити звертати стягнення на єдине житло, що належить боржнику.

Тобто про вимогу ЄС дозволити створювати безхатченків.

Там також цікаве у нормі про звернення стягнення на частку боржника у нерухомості майні, в якого є співвласники - в тому числі і неповнолітні та малолітні.

Там єдина норма, яка унеможлиблює вилучення єдиного житла - якщо борг (разом із усіма "супутними платежами") **не перевищує 20 мінімальних зарплат**.

Зараз це приблизно 4 тисячі доларів (160 т. грн) - це означає фактично відсутність ліміту.

Це означає, що

— будь-яке виконавче впровадження можна роздути вище мінімальної суми, яка захищає єдине житло від вилучення.

Поки це беззаконня не стало законом - його потрібно зупинити

В Росії стартувала скрита мобілізація

2025-11-10

Денисенко

Відразу в 20 регіонах Росії почали набирати, так званих, резервістів для «охорони значимих об'єктів».

Простіше кажучи, **скрита мобілізація стартувала**

1. Поки складно говорити про масштаби і кількість цих самих резервістів.

— Зараз можу лише висловити гіпотезу, що головна задача - протягом зими накопичити додатково 110-150 тисяч.

Але повторюся - це гіпотеза.

Головне питання на яке нема відповіді - на скільки провисатиме набір на контракт.

Виходячи з цієї цифри, ми зможемо дати відповідь на питання:

«Це **накопичення** додаткових ресурсів чи поповнення втрат від **недобору?**».

Я схиляюся до того, що ми побачимо відносно невелике накопичення додаткових ресурсів. Але повторюся - це поки гіпотеза.

Відповіді ми матимемо протягом максимум двох місяців.

2. Не має сумнівів, що — **всі ці «резервісти» з лагом в кілька місяців опиняться на фронті.**

3. Система побудована так, що ніяких бунтів ми не побачимо в принципі.

Зараз російське законодавство робить безправним ухилянта (блокування карточок, водійських прав і т.д).

Вони два роки виписували повну архітектуру цих мобілізаційних змін і були готові запуснути цю саму мобілізацію ще з травня 2025.

Але Путін чекав.

Що стало тригером?

Я схиляюся до думки, що **причиною могло стати зменшення бажаючих іти на контракт.**

4. Паралельно з цією мобілізацією йде зменшення виплат контрактикам в ряді регіонів.

Досі ця війна була виключно про гроші (гроші в обмін на смерть). Зараз гроші різко зменшилися.

Це буде приводом для бухтіння, але не виступів.

5. Окремо хочу звернути увагу на те, що ця мобілізація буде вимивати значно ясніший людський ресурс.

Якісніший у значенні, кваліфікації, соціального становище (простіше кажучи не алкоголіки).

Це точно серйозно вдарить про трудовому потенціалу.

Але накопичувальний ефект ми побачимо не раніше ніж через 12 місяців.

№ 1.237

Юрий Романенко

46 мин. · 🌐

2025-11-10

...

Вопрос к **Институту нацпамяти** - чем стадо баранов, которому по свистку сказали любить Ленина и демонстрировать радость от причастия к марксистско-ленинской благодати отличается от стада баранов, которому по свистку сказали скорбеть за несчастными украинцами, которые отправили на тот свет не без помощи тех, кто дует в свисток скорби. Это самое отвратительное в этой агонии Второй Украинской республики, когда фальшивые «декоммунизаторы» используют те же самые коммуняцкие подходы к управлению охлосом, который оскотинили до поросячего визга и над которым проводят эксперименты в духе собачек Павлова. При этом «собачек» кладут нещадно штабелями за возможность хоть на денек еще стырить хоть полено, которое можно потащить в Ниццу, где уже давно жена, дети и розовощекие бабушка с дедушкой. Вот от чего волосы дыбом стоят. Я не понимаю, как можно быть настолько бессовестными, кончеными, нечувствительными, без малейшей капли эмпатии, тварями, тупо убивающими свой народ от которого зависит их же благосостояние. Высшая форма социальной дегенерации. Высшая.

№ 2.238

Сергей Дацюк сейчас с Валерій
Пекаром и Olga Dukhnich.

30 мин. · 🌐

... ✕

2025-11-09

Апелювати до громадянської ідентичності ефективно активні соціальні групи можуть лише тоді, коли ідентичність базується на конституції.

Причому конституція має бути настільки добре мислительно пропрацьована, що її можна довгий час не змінювати в будь-яких процесах чи проблемах громадянського суспільства, як от конституція США чи Кодекс Наполеона. Там, де активна меншість, видаючи себе за все громадянське суспільство, витирає ноги об конституцію, нав'язує бачення ідентичності лише всередині активістських спільнот, ідентичність на перспективу не працює взагалі. Ідентичність активних груп громадянського суспільства, які постійно порушують конституцію і не продумують нову конституцію у солідарному договорі з більшістю, є ідентичністю руйнування держави і розколу громадянського суспільства.

№ 1.239

Временная следственная комиссия (ВСК) Верховной Рады обвинила должностных лиц Агентства восстановления и НЭК «Укрэнерго»

2025-11-07

Карпец

в государственной измене из-за фактического провала программы строительства защитных объектов критической инфраструктуры топливно-энергетического комплекса, как следует из проекта Постановления Рады об утверждении ответа ВСК, зарегистрированного на сайте Рады

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

Такой вывод содержится в 320-страничном отчете парламентской комиссии, которая завершила работу на прошлой неделе.

— Комиссия была создана в октябре 2024 года, возглавил ее бывший министр жилищно-коммунального хозяйства, депутат от «Батькивщины» Алексей Кучеренко. (коммент 1).

Как говорится в отчете ВСК, реализация программы защиты критической инфраструктуры в её нынешнем виде **может содержать признаки государственной измены** со стороны отдельных должностных лиц Агентства восстановления и НЭК «Укрэнерго» и требует немедленного начала досудебного расследования со стороны правоохранительных органов.

Как оказалось на практике, проекты защитных сооружений, заказанные Агентством восстановления и НЭК «Укрэнерго» **не содержали раздела расчетов ударного воздействия на конструкцию**, а лишь краткое описание на 2–3 страницы и ссылки на натурные испытания, прошедшие «успешно».

Исходя из этого,

— ВСК делает вывод, что такие проекты вообще нельзя считать полноценными защитными объектами.

«Исследование проектных и конструктивных решений позволяет утверждать, что фортификационные сооружения III уровня являются, по сути, «одноразовыми» (цитата из проекта: «выдерживает однократное прямое попадание ракеты»), – говорится в отчете ВСК.

При этом

— стоимость объектов в 300–500 раз превышает стоимость ракет, от которых они, якобы, должны были защитить.

При подготовке централизованной программы защиты энергетических объектов, на базе которой Кабмин принял соответствующее постановление от 27 декабря 2022 года №1482,

— не были проанализированы и оценены все альтернативные варианты, доступные на тот момент.

Причины выбора дорогостоящего пассивного железобетонного защитного сооружения остались неясными, тем более что такой подход позволяет противнику корректировать точку удара с учетом готовности защитного объекта, единогласно решили члены ВСК.

За период реализации программы согласно утвержденным сметам и контрактам общие прямые и косвенные расходы составили **167,1 млрд грн** – сумма, которая, как следует из отчета, не могла быть покрыта полностью соответствующими источниками финансирования.

Отмечается, что

— за эти средства в 2022–2023 годах, дополнительно к системам ПВО и средствам РЭБ, предоставленным партнерами в рамках военной поддержки, можно было закупить дополнительные средства активной защиты и значительно повысить плотность эшелонированной ПВО и РЭБ над всей территорией Украины, а также усилить последнюю линию ПВО на объектах критической инфраструктуры.

В отчете говорится, что общие покрытые расходы Агентства восстановления и НЭК **«Укрэнерго»** на строительство фортификационных объектов на подстанциях передающей системы к октябрю 2025 года превысили 40 млрд грн.

Вместо того, чтобы провести достаточные предпроектные исследования с технико-экономическим сравнением, заказчики выбрали наземный вариант железобетонных защитных конструкций II и III уровня, несмотря на наличие у НЭК **«Укрэнерго»** примера эффективно реализованного подземного решения по защите всего объекта за 1 млрд грн.

Таким образом,

— должностные лица **Агентства восстановления** и НЭК **«Укрэнерго»** **ослабили энергобезопасность Украины**, что должно немедленно расследоваться правоохранителями, делает вывод ВСК.

Отметим, что речь идет о деятельности Агентства восстановления и «Укрэнерго», когда их руководителями были, соответственно, Мустафа **Найем** и Владимир **Кудрицкий**, близкие к западным структурам.

Кудрицкий после задержания на прошлой неделе получил подозрение в мошенничестве, но выпущен судом под залог в размере менее 14 млн гривен.

ВСК в своих выводах требует начать против него и Найема расследование по обвинению в госизмене.

Вопрос: что делать с полуразрушенной энергосистемой?..

Экс-главком ВСУ Залужный, а ныне посол Украины в Британии, в статье для республиканского и откровенно «протрамповского» издания New York Post фактически **обвинил Трампа в подталкивании Украины к капитуляции**

2025-11-10

Карпец

Подписывайтесь на тг-канал: <https://t.me/alexkarpets>

«Мы отвергаем “капитуляцию, замаскированную под мир”. Справедливое урегулирование должно 1) – восстановить нашу территориальную целостность, 2) – обеспечить ответственность за военные преступления и 3) – гарантировать, что агрессор никогда больше не сможет угрожать Европе из Москвы.

Всё, что меньше этого, предаст не только украинцев, но и принципы, которые сохраняют свободный мир безопасным и свободным», - написал экс-главком в своей статье для близкой к республиканцам газете New York Post.

Напомним, Трамп неоднократно призывал к завершению войны по линии фронта. То есть - к фактической фиксации контроля России над захваченными украинскими территориями. Также СМИ писали, что Трамп был готов признать официально российский статус Крыма и, по данным ряда медиа, он и Уиткофф требовали вывести украинские войска из Донецкой области.

Кроме того, Трамп постоянно говорит о том, что мирное урегулирование должно включать в себя «болезненные компромиссы с обеих сторон», подразумевая под ними, в случае Украины, согласие де-факто на потерю части территории страны.

Хоть прямо в статье в New York Post Залужный Трампа и его инициативы не критикует (фамилию президента США он вообще там ни разу не упомянул), в целом, по своему духу, эта публикация построена на полемике с призывами Трампа к компромиссам.

Залужный выступил против призывов к переговорам Киева и Москвы.

«Даже сейчас некоторые на Западе призывают нас вести переговоры с людьми, которые пришли нас убивать. Они забывают две простые истины.

1) — Первая: на кону стоит не только судьба Украины, но и безопасность Европы.

2) — Вторая: любой «мир» с Москвой, который вознаграждает агрессию, - это приглашение к дальнейшим войнам», – написал Залужный.

Также он считает, что **«призывы к всеобъемлющему мирному соглашению опасно преждевременны».**

Залужный призвал добиваться **«мира через победу»**, а до того Украина «будет сражаться на каждом фронте – военном, политическом и дипломатическом».

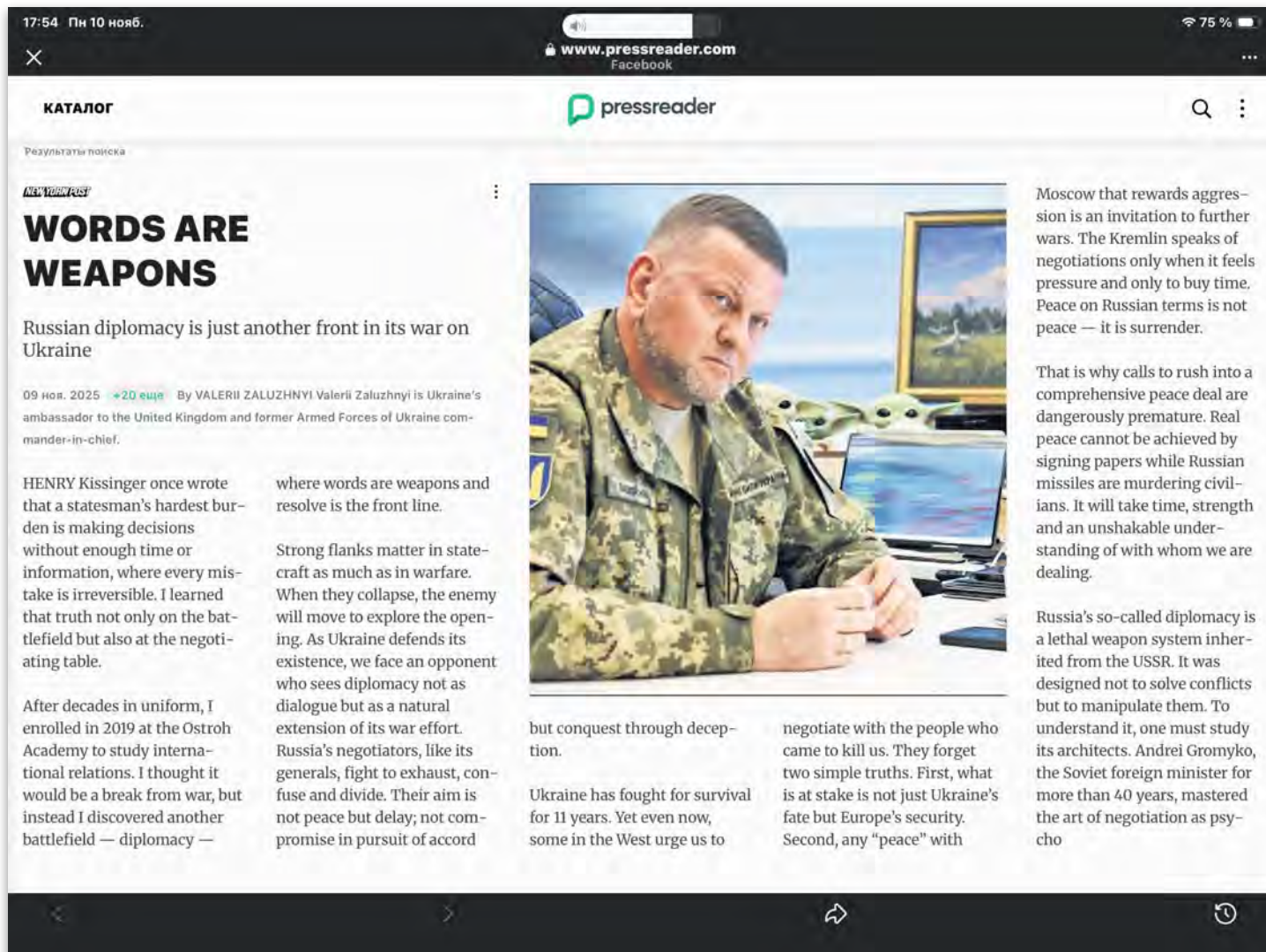
Напомним, что не так давно Залужный опубликовал статью в издании «Зеркало недели», в которой описал тяжелое положение ВСУ на поле боя и угрожающие тенденции. (коммент 1).

По его словам, Россия близка к выходу из того тупика на фронте, который сложился на данный момент. Он обратил внимание на необходимость срочного внедрения инноваций, связанных с беспилотными системами, поскольку проигрыш врагу в инновациях может привести к тяжелым последствиям для страны.

От себя отметим, что тезисы, высказанные **Залужным** в статье для протрамповского издания **New York Post** **комментировать пока не имеет смысла, пока не появится или не появится какая-либо реакция со стороны Трампа и/или его окружения.**

<https://www.pressreader.com/usa/new-york-post/20251109/28224378685527>

№ 1.240-2

WORDS ARE WEAPONS

Russian diplomacy is just another front in its war on Ukraine

09ноя. 2025

By VALERII **ZALUZHNY**! Valerii Zaluzhnyi is Ukraine's ambassador to the United Kingdom and former Armed Forces of Ukraine commander-in-chief.

HENRY Kissinger once wrote that a statesman's hardest burden is making decisions without enough time or information, where every mistake is irreversible. I learned that truth not only on the battlefield but also at the negotiating table. where words are weapons and resolve is the front line.

After decades in uniform, I enrolled in 2019 at the Ostroh Academy to study international relations. I thought it would be a break from war, but instead I discovered another battlefield - diplomacy - Strong flanks matter in statecraft as much as in warfare.

When they collapse, the enemy will move to explore the opening. As Ukraine defends its existence, we face an opponent who sees diplomacy not as dialogue but as a natural extension of its war effort.

Russia's negotiators, like its generals, fight to exhaust, confuse and divide. Their aim is not peace but delay; not compromise in pursuit of accord but conquest through deception.

Ukraine has fought for survival for 11 years. Yet even now, some in the West urge us to negotiate with the people who came to kill us. They forget two simple truths. First, what is at stake is not just Ukraine's fate but Europe's security.

Second, any "peace" with Moscow that rewards aggression is an invitation to further wars. The Kremlin speaks of negotiations only when it feels pressure and only to buy time.

Peace on Russian terms is not peace - it is surrender.

That is why calls to rush into a comprehensive peace deal are dangerously premature. Real peace cannot be achieved by signing papers while Russian missiles are murdering civilians. It will take time, strength and an unshakable understanding of with whom we are dealing.

Russia's so-called diplomacy is a lethal weapon system inherited from the USSR. It was designed not to solve conflicts but to manipulate them. To understand it, one must study its architects. Andrei Gromyko, the Soviet foreign minister for more than 40 years, mastered the art of negotiation as psychological combat. Western diplomats nicknamed him "Mr. No" for good reason. His mission was to stall, exhaust and dominate the conversation until the other side yielded. Every pause was tactical. Every speech a test of endurance.

That tradition continues today in the person of Sergei Lavrov.

Watch him in any international forum: long monologues, selective quotations, endless digressions meant to blur facts and drain attention. This is the "tactic of exhaustion." The goal is to make discussion so confusing that truth loses meaning and moral clarity fades.

Lavrov, like Gromyko before him, embodies the Soviet legacy of negotiation as theater - a performance of power meant to delay accountability.

Kissinger observed that Soviet diplomacy combined maximum demands with minimum concessions. The purpose was never to reach agreement but to legitimize the Kremlin's gains and demand more. Modern Russia has adapted this to the age of pro-paganda. Disinformation plays the role ideology once did. The same habits persist: deny, delay and deceive until fatigue sets in abroad and cynicism grows at home.

Every encounter with Russian officials follows a familiar pattern. First, they flood the table with falsehoods and extraneous details, forcing opponents to spend hours correcting lies. Second, they invoke moral relativism - accusing the opponent of

exactly what they bring to the table: colonialism, hypocrisy or double standards. Third, they present aggression as reaction, occupation as protection and genocide as self-defense. It is a cynical inversion of values, calculated to para

Lyze democratic societies.

Understanding this method is vital not only for Ukrainian diplomats but for all who engage Moscow. Negotiating with Russia is not a conversation; it is a contest of will.

The Russians test endurance, exploit empathy and interpret every gesture of goodwill as weakness. The only language the Kremlin respects is consistency backed by power.

For Ukraine, diplomacy during wartime has become as crucial as military strategy. Since the full-scale invasion's first days, Ukrainian officers and diplomats have worked side by side to secure support, weapons and sanctions. On the battle-field, clarity of mission determines victory. At the table, clarity of principle does.

Both require stamina, discipline and unity.

That is why Ukraine must train its negotiators with the same rigor as its soldiers. Preparation, psychological resilience and knowledge of the opponent's methods are essential. We must anticipate manipulation, resist fatigue and keep the initiative. As in combat, we cannot allow Russia to dictate the tempo or the terms. Our job is to expose Moscow's lies, not accommodate them.

This requires understanding not only what Russia says but how it speaks. The "Gromyko method" relies on endless verbiage to disguise aggression as reason. The modern Russian approach adds post-truth propaganda to the mix. The West must stop mistaking this for genuine negotiation. Every hour spent debating with Russian envoys who have no mandate for compromise is an hour stolen from defending freedom.

History offers lessons. In 1973, after years of attritional talks, the Vietnam peace accords were signed. The negotiations lasted five years- 68 meetings between Henry Kissinger and his North Vietnamese counterpart. Peace came only when the military balance changed on the ground, not because the talks themselves produced it.

The lesson is clear: Diplomacy succeeds only when backed by strength.

Today, Russia's foreign ministry acts as an extension of its war machine. It buys time for rearmament, spreads lies to fracture alliances and uses international institutions as shields for aggression.

Moscow's envoys block resolutions, dilute sanctions and pose as mediators while their army targets civilians.

Ukraine does not reject peace.

We reject capitulation disguised as peace. A just settlement must restore our territorial integrity, ensure accountability for war crimes and guarantee that no aggressor will ever again threaten Europe from Moscow. Anything less would betray not only Ukrainians but the principles that keep the free world safe and pressreader free.

Ukraine will fight on every front - military, political and diplomatic - until justice and security are restored. We will not let exhaustion replace conviction or allow lies to erode truth. Our strength lies not only in our soldiers but in our clarity of purpose: peace through victory, not illusion.

№ 1.240-3

СЛОВА - ЦЕ ЗБРОЯ

Російська дипломатія - це просто ще один фронт у війні з Ukraine

09 ноя. 2025

JBy VALERII ZALUZHNY! Valerii Zaluzhnyi is Ukraine's ambassador to the United Kingdom and former Armed Forces of Ukraine com-mander-in-chief.

ГЕНРІ Кіссінджер одного разу написав, що найважчим тягарем державного діяча є прийняття рішень без достатнього часу чи інформації, де кожна помилка незворотна. Я дізнався, що правда не тільки на полі бою, але й за столом переговорів. де слова - це зброя, а рішучість - це лінія фронту.

Після десятиліть в уніформі я вступив у 2019 році до Острозької академії вивчати міжнародні відносини. Я думав, що це буде відрив від війни, але замість цього я відкрив для себе інше поле бою - дипломатію - Сильні фланги мають значення в державному майстерні так само, як і у війні.

Коли вони впадуть, ворог перейде, щоб дослідити відкриття. Оскільки Україна захищає своє існування, ми стикаємося з противником, який розглядає дипломатію не як діалог, а як природне продовження своїх військових зусиль.

Російські переговорники, як і її генерали, борються, щоб виснажити, заплутати та розділити. Їхня мета - не мир, а затримка; не компроміс у гонитві за згодою, а завоювання через обман.

Україна боролася за виживання протягом 11 років. Проте навіть зараз деякі на Заході закликають нас вести переговори з людьми, які прийшли нас вбити.

Вони забувають дві прості істини.

— По-перше, на кону не лише доля України, а й безпека Європи.

— По-друге, будь-який "мир" з Москвою, який винагороджує агресію, є запрошенням до подальших воєн. Кремль говорить про переговори лише тоді, коли відчуває тиск, і лише для того, щоб виграти час.

Мир на російських умовах - це не мир - це капітуляція.

— Ось чому **заклики поспішати до всеосяжної мирної угоди небезпечно передчасні.**

Справжнього миру не можна досягти шляхом підписання документів, поки російські ракети вбивають цивільних осіб. Це займе час, сили та непохитне розуміння того, з ким ми маємо справу.

Так звана дипломатія Росії - це смертельна система зброї, успадкована від СРСР. Він був розроблений не для вирішення конфліктів, а для маніпулювання ними.

Щоб зрозуміти це, потрібно вивчити його архітекторів. Андрій Громико, міністр закордонних справ СРСР понад 40 років, освоїв мистецтво переговорів як психологічний бій. Західні дипломати прозвали його "Містером Ні" з поважної причини. Його місія полягала в тому, щоб зупинити, виснажити і домінувати в розмові, поки інша сторона не поступиться. Кожна пауза була тактичною. Кожна промова - випробування на витривалість.

Ця традиція продовжується і сьогодні в особі Сергія Лаврова.

Дивіться його на будь-якому міжнародному форумі: довгі монологи, вибірккові цитати, нескінченні відступи, покликані розмити факти та відвернути увагу. Це "тактика виснаження". Мета полягає в тому, щоб зробити дискусію настільки заплутаною, щоб правда втратила сенс, а моральна ясність зникла.

Лавров, як і Громико до нього, втілює радянську спадщину переговорів як театр - перформанс влади, покликаний затримати відповідальність.

Кіссінджер зазначив, що радянська дипломатія поєднувала максимальні вимоги з мінімальними поступками. Метою ніколи не було досягти згоди, а в тому, щоб легітимізувати здобутки Кремля і вимагати більше. Сучасна Росія адаптувала це до епохи про-паганди. Дезінформація відіграє роль, яку колись робила ідеологія. Ті самі звички зберігаються: заперечувати, затримувати і обманювати, поки втома не настане за кордоном і цинізм не зросте вдома.

Кожна зустріч з російськими чиновниками слідує знайомому шаблону.

1) — По-перше, вони затоплюють стіл брехнею та сторонніми деталями, змушуючи супротивників витратити години на виправлення брехні.

2) — По-друге, посиляються на моральний релятивізм - звинувачують опонента саме в тому, що вони приносять на стіл: колоніалізм, лицемірство або подвійні стандарти.

3) — По-третє, вони представляють агресію як реакцію, окупацію як захист, а геноцид як самооборону. Це цинічна інверсія цінностей, розрахована на паралізі демократичні суспільства.

Розуміння цього методу життєво важливе не тільки для українських дипломатів, але і для всіх, хто залучає Москву.

Переговори з Росією - це не розмова; це змагання волі.

Росіяни випробовують витривалість, використовують емпатію та інтерпретують кожен жест доброї волі як слабкість. Єдина мова, яку поважає Кремль, - це послідовність, підтримана владою.

Для України дипломатія під час війни стала такою ж важливою, як і військова стратегія. З перших днів повномасштабного вторгнення українські офіцери та дипломати працювали пліч-о-пліч, щоб забезпечити підтримку, зброю та санкції. На полі бою чіткість місії визначає перемогу. За столом ясність принципу робить.

Обидва вимагають витривалості, дисципліни та єдності.

Ось чому Україна повинна навчати своїх переговорників з такою ж строгістю, як і своїх солдатів. Підготовка, психологічна стійкість та знання методів суперника мають важливе значення. Ми повинні передбачати маніпуляції, протистояти втомі та зберігати ініціативність.

— Як і в бою, ми не можемо дозволити Росії диктувати темп або умови. Наша робота полягає в тому, щоб викрити брехню Москви, а не врахувати її.

Це вимагає розуміння не тільки того, що говорить Росія, але й того, як вона говорить. "Метод Громика" спирається на нескінченну багатослівність, щоб замаскувати агресію як розум. Сучасний російський підхід додає до суміші пропаганду постправди. Захід повинен перестати приймати це за справжні переговори. Кожна година, витрачена на дебати з російськими посланками, які не мають мандату на компроміс, - це година, вкрадена від захисту свободи.

Історія пропонує уроки.

1) — У 1973 році, після багатьох років виснажуваних переговорів, були підписані мирні угоди з В'єтнамом. Переговори тривали п'ять років - 68 зустрічей між Генрі Кіссінджером та його північнов'єтнамським колегою.

2) — Мир настав лише тоді, коли військовий баланс змінився на місцях, а не тому, що самі переговори його створили.

Урок ясний: дипломатія досягає успіху лише тоді, коли її підтримує сила.

Сьогодні Міністерство закордонних справ Росії діє як продовження своєї військової машини. Він купує час для переозброєння, поширює брехню на руйнування альянсів і використовує міжнародні інститути як щити для агресії.

Московські посланці блокують рішення, пом'якшують санкції та видають себе за посередників, поки їхня армія націлена на цивільних осіб.

Україна не відкидає мир.

Ми відкидаємо капітуляцію, замасковану під мир.

Справедливе врегулювання має відновити нашу територіальну цілісність, забезпечити відповідальність за військові злочини та гарантувати, що жоден агресор більше ніколи не загрожуватиме Європі з Москви.

— Все, що менше, зрадило б не лише українців, але й принципи, які тримають вільний світ безпечним, а прес-читач вільним.

Україна воюватиме на всіх фронтах - військових, політичних та дипломатичних - до тих пір, поки справедливість та безпека не будуть відновлені.

Ми не дозволимо виснаженню замінити переконання або дозволимо брехні підірвати правду.

Наша сила полягає не тільки в наших солдатах, але і в нашій ясності мети:

— мир через перемогу, а не ілюзію.

№ 1.240-4

ГЕНЕРАЛ ЗАЛУЖНЫЙ

ВОЙНА ДО ПОБЕДНОЙ 41:23

2025-11-11

Война до конца или капитуляция: ложная альтернатива

№ 1.241
